

INDRE SOGN
SPAREBANK
ekte lokalbank

ÅRSMELDING & REKNESKAP

2015

INNHALD

3	Året 2015
4	Årsmelding 2015
25	Eigarstyring og selskapsleiing
31	Stadfesting frå styret og dagleg leiar 2015
33	Resultat og balanserekneskap
36	Eigenkapitaloppstilling
39	Kontantstraumoppstilling
41	Rekneskapsprinsipp
50	Temasider
58	Notar
113	Revisjonsmelding for 2015
116	Årsmelding frå kontrollkomiteen 2015
118	Forholdstal
120	Tillitsvalde i Indre Sogn Sparebank

ÅRET 2015

For norsk økonomi var 2015 eit overgangsår. Frå oljerikdom til omstilling. Eit år der fallet i oljeprisen, som starta hausten 2014, auka i styrke mot slutten av 2015.

Av viktige hendingar i 2015 kan nemnast:

- Trass i hard konkurranse, auka banken forretningsvolumet sitt.
- Alle kontor i banken er ombygde for å møte ny kundeåtferd.
- Digitaliseringa innan bransjen vår er i kraftig utvikling.

Banken bokførte låge tap i 2015, og kan syna til eit godt resultat i 2015.

Finansnæringa er ei moderne og framtidsretta næring. Næringa kan visa til stor grad av effektivitetsauke samanlikna med andre næringar, mellom anna ved bruk av ny teknologi.

Indre Sogn Sparebank er ei lokal kompetansebedrift, og banken konkurrerer om dei beste medarbeidarane.

Banken ynskjer å vera ein attraktiv og konkurransedyktig arbeidsplass som evnar å halda på, utvikla, og tiltrekka seg kompetente medarbeidarar.

Utbytepolitikken til banken er uendra, og eigenkapitalbeviseigarane til banken får utbetalt utbytte. Framlegg til utbytte er det største på åtte år. Denne utbetalinga av utbytte er i tråd med banken sin utbytepolitikk, som mellom anna har som mål å gi eigenkapitalbeviseigarane god avkastning over tid.

Av årsmeldinga og rekneskapet til styret, går det fram at 2015 har vore eit aktivt år med mange utfordringar.

Dei store utfordringane i 2016 vert å oppretthalda akseptable marginar, halda kostnadene nede, auka forretningsvolumet, og syta for at banken har ei solid finansstyring.

Eg ser fram til eit godt arbeidsår i 2016.

Eggen M. Moen
Adm. banksjef

**ÅRSMELDING
2015**

1. BANKEN OG VERKSEMDA

HISTORIKK

Lærdal Sparebank, skipa i 1860, Årdal Sparebank, skipa i 1906, og Borgund Sparebank skipa i 1915, vart samde om å fusjonera i 1971. Som ei følge av dette, vart Indre Sogn Sparebank etablert i 1972.

Indre Sogn Sparebank har kontor i Øvre Årdal, Lærdal, Sogndal og Bergen. Hovudkontoret er lokalisert på Årdalstangen.

Banken har dotterselskapet Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS, og i samband med dette har banken etablert eigedomsmekling i Øvre Årdal og Sogndal under merke- namnet Aktiv Sogndal og Aktiv Årdal.

Indre Sogn Sparebank er i dag den største finansielle aktøren i Indre Sogn.

Kommunane i Indre Sogn er banken sitt primærområde og viktigaste marknadsområde. I Bergen yter banken hovudsakleg lån til personkundemarknaden.

Banken har kjerneområdet sitt i personkunde- marknaden, men skal òg vera ein bank for små og mellomstore bedrifter og offentleg sektor i Indre Sogn. Banken har mange personkundar utanfor primærområdet. Desse kundane er viktige for vekst og utvikling av banken. Dei aller fleste av låna til personkundane i banken har pant i bustadar.

I tillegg til utlån på eiga bok, har banken formidla 624 lån til personkundar gjennom Eika Boligkreditt AS til finansiering av bustadar på til saman NOK 983,10 mill., ein auke på NOK 52,3 mill. i høve til same periode i fjor.

Over 83,2 % av utlåna som er ytt på eiga bok og via Eika Boligkreditt AS, er no til personkundar.

Styret har i 2015 utarbeida ny visjon og strategiske mål for banken som gjeld frå 01.01.2016.

VISJON

Indre Sogn Sparebank – ekte lokalbank ved di side.

FORRETNINGSIDÉ

Banken sin forretningsidé støttar opp om denne visjonen ved å tilby produkt og rådgjevingstenester tilpassa kundane sine behov til konkurransedyktige vilkår. Gjennom

verdiskapinga vår skal me utvisa eit samfunnsengasjement som vert opplevd som meirverdi for kundane våre, og medverkar til å gjera oss til eit naturleg val som banksamarbeid.

FORRETNINGSMESSIGE MÅL OG STRATEGIAR

Kapitaldekning

Indre Sogn Sparebank skal ha ei kapitaldekning på minst 18,5 %, og rein kjernekapital skal vera minst 15,5 % pr. 31.12.2016.

Eigenkapitalrentabilitet¹

Indre Sogn Sparebank sin eigenkapitalrentabilitet før skatt bør minst vera 8,5 % over risikofri rente.

Kostnadsprosent²

Det er eit mål at kostnadene i Indre Sogn Sparebank, målt opp mot inntekter, ikkje skal vera høgare enn 60 %.

Personalpolitikk

Personalpolitikken for Indre Sogn Sparebank sine medarbeidarar skal føra til ei effektiv organisering, trivsel, kompetanseheving og salsorientering.

Utbytepolitikk

Resultatet i Indre Sogn Sparebank vert delt høvesvis mellom sparebanken sitt fond og eigenkapitalbeviskapitalen.

Banken nyttar inngåande balanse for eigenkapitalbevis med tillegg av utjamningsfond ved utrekning av eigenkapitalbevisbrøken. Indre Sogn Sparebank har som mål at 50 % av resultatet etter eigenkapitalbevisbrøken vert utbetalt som utbytte, resten vert lagt til utjamningsfondet. Kvart år vurderer styret og generalforsamlinga behov for overføring til gåvefondet.

I vurderinga av utdeling av årsoverskotet til utbytte og gåver, vil det bli lagt vekt på at eigenkapitalbevisegarane sin del av samla eigenkapital, eigarbrøken, bør haldast stabil.

Samarbeid

Indre Sogn Sparebank ynskjer å vera ein lokal styrt bank. Som ein reiskap i dette arbeidet,

ynskjer banken å vidareutvikla medlemskapen i Eika Gruppen AS. I tillegg vil banken utvida samarbeidet med dei sjølvstendige sparebankane i distriktet.

Verksemda

Verksemda til Indre Sogn Sparebank er særmerkt av å vera ein lokalbank for kommunane i Indre Sogn. Nærleik til kunden, rask sakshandsaming, effektive avgjerder, og god lokalkunnskap kjenneteiknar banken. Saman med fagleg kompetanse skal dette gjera verksemda effektiv, konkurransedyktig og fleksibel.

Indre Sogn Sparebank er forvaltar av midlane til kundane i banken og skal framstå som ein ærleg, solid og truverdig samarbeidspartnar overfor kundar og andre forretnings samband. Som bank er me avhengig av tillit frå omverda. Kundar, offentlege styresmakter og andre finansinstitusjonar må til alle tider ha tillit til banken sin profesjonalitet og integritet. Det inneber eit krav om at den einskilde tilsette og tillitsvalde har ei plikt til å opptre og handla etisk forsvarleg.

Største finansielle aktør i Indre Sogn Indre Sogn Sparebank er totalleverandør av tenester innan områda finansiering, innskot, plassering, betalingsformidling, økonomisk rådgjeving, formuesforvaltning, forsikring og eignedomsmeikling.

Gjennom dei fire produktselskapa i Eika Gruppen AS, får banken levert produkt og tenester. Eika Forsikring er mellom dei største forsikringsselskapa i Noreg, og leverer dei fleste produkta innan skade- og personforsikring. Eika Kredittbank leverer kortprodukt- og finansieringsløyisingar som leasing og salspantlån. Eika Kapitalforvaltning leverer fondsprodukt for personkundar og bankane. Aktiv Eiendomsmeikling er ei

---

¹ Eigenkapitalrentabilitet = $\frac{\text{Resultat etter skatt}}{(\text{Eigenkapital pr. 01.01} + \text{eigenkapital pr. 31.12})/2}$

² Kostnadsprosent = $\frac{\text{Driftskostnader før tap}}{(\text{Sum driftsinntekter} - \text{kursvinst})}$

landsdekkande eigedomsmeklarkjede som har kontor i Øvre Årdal og Sogndal. Eika Boligkreditt AS er direkte eigd av aksjonærane i Eika Gruppen AS, og er ein del av Eika Alliansen. Selskapet har ein forvaltningskapital

på omlag 89 milliardar, og er med sin tilgang til den internasjonale marknaden for Obligasjonar med fortrinnsrett (OMF), ei viktig finansieringskjelde for bustadlånsporfølja til banken.

EIKA GRUPPEN AS

Indre Sogn Sparebank var ein av initiativtakarane til Eika Gruppen AS, som er eigd av 74 norske sparebankar og OBOS.

Det strategiske fundamentet til Eika Gruppen AS er å styrka lokalbankane. Bankane i Eika Gruppen AS er ein av dei største finansgrupperingane i Noreg. Eika Gruppen har i dag ein samla forvaltningskapital på meir enn 300 milliardar kroner (inkludert Eika Boligkreditt AS) og ein million kundar.

Viktige lokalbankar

Lokalbankane, Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS er til saman Eika Alliansen. Lokalbankane i Eika Alliansen har ein sterk, lokal posisjon med nærleik til kundane sine. Kundane i Eika Alliansen er mellom dei mest tilfredse i landet, både i personmarknaden og i bedriftsmarknaden. Med 190 bankkontor i 120 kommunar er lokalbankane ein viktig aktør i norsk finansnæring, og bidreg til næringslivet si verdiskaping i mange norske lokalsamfunn.

Eika styrkar lokalbanken

Dei viktigaste kundegruppene til lokalbankane er personkandar og det lokale næringslivet. Eika Gruppen AS styrkar lokalbankane ved å utvikla og levera konkurransedyktige tenester og produkt, som dekkar lokalbankane og lokalbank-kundane sine behov. I ein stadig meir digitalisert kvardag ynskjer kundane tilgang til endå fleire digitale tenester. Ein aukande del tenester flyttar seg difor frå fysiske lokale til digitale plattformer. Eika Gruppen AS har eit profesjonalsert prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressursar i utvikling av nye, digitale løysingar. Løysingar som ivaretek lokalbanken sin nærleik til, og omsorg for kunden – der kunden er.

Styret ser samarbeidet som særskild viktig for utviklinga til Indre Sogn Sparebank. Ei vidare tilknytning til Eika Gruppen AS, er etter styret si meining, eit viktig strategisk val.

BETALINGSFORMIDLING

Utviklinga i ekspedisjonsnett til banken har vore stor dei siste åra. Fleire kundar tek i bruk moderne it-teknologi som nettbank, mobilbank, bedriftsterminalar og bedriftsnettbank. Nettbanken har vakse i fleire år. I 2014 kom mykje av veksten innanfor betalingsformidling i digitale flater. Den digitale

utviklinga i næringa er blitt forsterka i 2015. Desse automatiske og sjølvbetjente tenestene tek over ein større del av betalingsformidlinga. Manuelle tenester går kraftig ned. Som ei følge har banken lagt ned all kontanthandtering, som er erstatta med resirkuleringsautomatar ved alle kontor.

2. HOVUDTAL FOR INDRE SOGN SPAREBANK

i 1.000 kr.

	2015	2014	2013	2012	2011
Forvaltningskapital	3 300 804	3 538 531	3 467 369	3 339 243	3 313 402
Inntekter	77 887	89 232	82 733	90 808	60 220
Kostnader	55 384	57 179	52 923	47 879	46 760
Tap på utlån	919	4 327	9 258	5 056	3 389
Resultat etter skatt	17 603	22 546	15 621	31 266	7 447
Totalresultat	26 183	27 281	26 076	17 771	8 689
Brutto utlån	2 605 531	2 647 534	2 824 147	2 848 279	2 802 896
Eika Boligkreditt AS	983 106	930 809	683 576	492 438	363 395
Total utlån	3 588 637	3 578 343	3 507 723	3 340 717	3 166 291
Innskot frå kundar	2 395 250	2 402 901	2 131 209	2 071 471	1 969 222
Gjennomsnittleg forvaltningskapital	3 412 599	3 493 638	3 412 393	3 364 768	3 369 289
Rentenetto	50,740	56,395	58,763	55,118	46,961
Kostnadsprosent	69,91%	68,62%	65,42%	53,47%	75,10%
Eigenkapitalandel	9,20%	7,90%	7,40%	6,50%	6,10%
Eigenkapitalrentabilitet	6,03%	8,42%	6,41%	13,92%	4,08%
Kapitaldekning	16,97%	15,98%	18,50%	17,50%	16,98%
Kjernekapital	15,72%	14,37%	18,50%	17,50%	16,98%
Rein kjernekapital	15,04%	13,73%	11,28%	10,34%	9,70%
Utbyte på eigenkapitalbevis i kr.	4,00	3,25	3,25	3,25	2,00
Bokført EK pr. EK bevis (MOR)	158,39	149,60	141,30	131,00	120,00
Kurs på eigenkapitalbevis pr. 31.12.	69,50	70,75	56,25	47,90	41,00

3. PERSONALE OG ARBEIDSMILJØ

PERSONALE

Ved utgangen av 2015 hadde konsernet Indre Sogn Sparebank 43 fast tilsette og 41,8 årsverk. Morbanken hadde ved årsskiftet 40 tilsette, 38,8 årsverk og 1 lærling. I 2015 tilsette morbanken to personar i faste stillingar, og ein person gjekk av med pensjon.

Indre Sogn Sparebank er ei lærlingbedrift, og banken har ein lærling innan faget kontor og administrasjon. Lærlingen starta i august 2015 og har ei opplæringstid på to år.

Dei totale personalkostnadene i 2015 var NOK 24,07 mill. ein reduksjon på NOK 3,35 mill. samanlikna med 2014.

Morbanken har tre pensjonsordningar: Ein ytingsplan, ein innskotsbasert ordning og AFP-ordning. Ytingsplanen gjeld for fire tilsette over 60 år og er lukka. Den innskotsbaserte ordninga gjeld for alle tilsette under 60 år. Privat avtalefesta pensjon (AFP) er ei tariffbasert pensjonsordning for tilsette i privat sektor. Ytinga er livsvarig og kan bli teken ut frå fylte 62 år, det under føresetnad av at vilkåra i AFP-vedtektene er stetta. Yrkesskadeforsikring, reise- og gruppeliv-forsikring er dekte gjennom Tryg.

FORSKINGS- OG UTVIKLINGSAKTIVITETAR

Banken har ikkje hatt forskingsaktivitetar i 2015, og har heller ikkje planar om dette i 2016. Utviklingsaktivitetar skjer gjennom samarbeid i Eika Gruppen AS.

HELSE, MILJØ OG TRYGGLEIK

Medarbeidarundersøking vart gjennomført som planlagt i 2015. Undersøkinga viser at banken har eit godt arbeidsmiljø, og det blir arbeid kontinuerleg med å oppretthalda og styrka arbeidsmiljøet.

Arbeidsmiljøutvalet i banken har fire møte i året. Det er etablert eit internkontrollsystem for helse, miljø og tryggleik (HMT).

Banken deltek i inkluderande arbeidsliv (IA-avtalen). Banken si målsetjing med IA-avtalen er å redusera og førebyggja sjukefråveret, og leggja til rette for å få eigne medarbeidarar tilbake i arbeid. Banken følgjer opp sjukefråveret mellom anna ved å leggja til rette arbeidet for personar som har redusert arbeidsytning i periodar. Det er utarbeidd ein livsfasepolitikk for banken som skal gi dei tilsette meir fleksibilitet. Det som eit tiltak for å auka trivsel og førebygging av sjukefråver.

Indre Sogn Sparebank hadde eit sjukefråver på 4,20 % i 2015. Målet for banken er å halda seg innanfor 4 % sjukefråver. Sjukefråveret har minka med 2,20 % frå 2014. Noko av sjukefråveret er relatert til enkelte tilfelle av langvarig sjukdom. Korrigert for desse tilfella, er sjukefråveret innafor banken sitt mål. Banken har ei god oppfølging av sjukefråveret.

Tabell nr. 1: Sjukefråveret i Indre Sogn Sparebank (morbank). Fråver i prosent.

2015	2014	2013	2012	2011
4,20 %	6,40 %	5,60 %	3,20 %	2,62 %

Dei tilsette sine tillitsvalde og leiinga har jamlege møte. Samarbeidet har vore konstruktivt og godt, og har bidrege positivt til drifta av banken i 2015. Det har i 2015 ikkje skjedd ulukke eller skader på arbeidsplassen.

LIKESTILLING

Indre Sogn Sparebank har ikkje utvikla ein eigen likestillingsplan. I styret er 60 % av medlemene kvinner, noko som er innafør dei måla som er sett av offentlege styresmakter. I tillegg er styreleiaren kvinne.

Av mellomleiarane er 43 % kvinner, og 50 % av medlemene i leiargruppa er kvinner. Styret ser på kjønnsfordelinga som akseptabel, men banken arbeider likevel kontinuerleg med å oppretthalda og betra kjønnsfordelinga i leiande stillingar.

4. REKNESKAPET FOR 2015

Indre Sogn Sparebank etablerte konsern den 01.05.2013, og legg fram både konsern- og morbankrekneskap i samsvar med den internasjonale rekneskapsstandarden International Financial Reporting Standards (IFRS). Rekneskapa viser eitt års samanlikningstal.

Årsrekneskapet er lagt fram under føresetnad av framleis drift. Styret kjenner ikkje til at det er vesentleg usikkerheit knytt til årsrekneskapet, og kjenner heller ikkje til ekstraordinære tilhøve som har innverknad på vurderinga av banken sitt rekneskap. Det har ikkje skjedd tilhøve etter slutten av rekneskapsåret som har verknad på vurdering av rekneskapet.

RESULTAT

Året 2015 var eit normalår for Indre Sogn Sparebank. Banken hadde låge tap. I løpet av 2015 har rentenettoen svekt seg. Den svekte rentenettoen skuldast sterk konkurranse og fallande rentenivå.

Konsernet fekk eit årsresultat etter skatt på NOK 17,60 mill. Det var NOK 4,94 mill. svakare enn i 2014. Banken sitt totalresultat etter skatt vart NOK 26,18 mill. som var NOK 1,10 mill. svakare enn i fjor. Svakare årsresultat i 2015 skuldast effekten av sal av aksjar i NETS i 2014 og svakare rentenetto.

Banken hadde netto andre driftsinntekter på NOK 27,15 mill. i 2015 mot NOK 32,84 mill. i 2014. Resultat av ordinær bankdrift (driftsresultat før skatt – kursvinst/tap på verdipapir og valuta) pr. 31.12.2015 var NOK 1,09 mill. betre enn i 2014.

Tabell nr. 2: Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittleg forvaltningskapital. Resultat etter skatt i 1.000 kr. Utvikling 2011–2015.

2015	2014	2013	2012	2011
17 603	22 546	15 621	31 266	8 689
0,52 %	0,65 %	0,46 %	0,93 %	0,29 %

Netto rente- og provisjonsinntekter

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter var NOK 50,74 mill. i 2014 mot 56,40 mill. i 2014. Rente- og kredittprovisjonane gjekk mykje ned i 2015. Den viktigaste årsaka til dette er eit mindre utlånsvolum då banken har overført lån til Eika Boligkreditt AS, og stor konkurranse særleg på bustadlån til personkundar.

Styret trur at rentenettoen i kroner vil auka noko i 2016.

Rentenettoen i prosent av gjennomsnittleg forvaltningskapital var ved årsskiftet 1,49 %, ein reduksjon på 0,12 prosentpoeng i høve til 31.12.2014.

Netto provisjonsinntekter var NOK 17,47 mill. i 2015, ein reduksjon på NOK 1,17. mill. Den viktigaste grunnen til at provisjonsinntektene minka i 2015, var mindre margin på provisjonen frå Eika Boligkreditt AS grunna hard konkurranse. I 2016 vil styret prøva å kompensera lågare provisjon frå Eika Boligkreditt AS med auka satsing på forsikring, kort og sparing. Styret forventar likevel noko lågare provisjonsinntekter i 2016.

Driftskostnader

Driftskostnadene vart NOK 55,38 mill. mot NOK 57,18 mill. i fjor. Reduksjon i driftskostnadene kan i hovudsak relaterast til omlegging av pensjonsordninga i banken frå ytingsbasert pensjon til innskotsbasert pensjon pr. 01.07.2015.

Kostnadsprosenten pr. 31.12.2015 er 69,91%. Det langsiktige målet til styret er ein stabil kostnadsprosent på 60 %. I 2015 vart kontora bygde om til rådgjevingskontor, og all kontant-handtering vart avvikla. Denne omlegginga

forventar styret vil gi auka effektivitet og auka inntekter.

Tap

Låne- og garantiporteføljen er gjennomgått og vurdert i samsvar med retningslinjer frå Finanstilsynet. Handtering av tap kjem fram i kapittelet om rekneskapsprinsipp.

Etter styret si vurdering er det etablert gode rutinar for oppfølging av tapsutsette engasjement.

Tap i 2015 vart NOK 0,92 mill. mot NOK 4,33 mill. i 2014. Individuelle nedskrivningar og gruppenedskrivningar var totalt NOK 15,81 mill., ein reduksjon på NOK 1,32 mill.

Tabell nr. 3: Tap i perioden 2011–2015 i 1.000 kr.

2015	2014	2013	2012	2011
919	4 327	9 258	5 056	3 389

Driftsresultat etter skatt

Driftsresultat etter skatt gir ein eigenkapital-avkastning pr. 31.12.2015 på 6,03 % medan styret sitt mål for 2015 var 3 mnd. Nibor + 5 %, eller 6,13 %.

Disponering av årsresultat

Styret vil på generalforsamlinga 30.03.2016 tilrå generalforsamlinga å disponera årsresultatet 2015 som følger:

FORDELING OVERSKOT	2015
Driftsresultat før skatt	21 407
Skattekostnad	-3 933
Resultat etter skatt = grunnlag for utbetaling av utbytte	17 474
Utvida resultat:	
Pensjonskostnad	-929
Finansielle eigendeler tilgjengeleg for sal	9 509
Totalresultat for rekneskapsåret	26 054
Disponeringar:	
Utbytte på eigenkapitalbevis	2 530
Overført til sparebankens fond	11 711
Overført til utjanningsfondet	3 233
Overført til fond for urealiserte gevinstar	9 509
Overført frå sparebankens fond	929
Sum disponert	26 054

Denne disponeringa gir eit utbytte på NOK 4,00 pr. eigenkapitalbevis. På grunnlag av det tilrår styret generalforsamlinga å fastsetta utbytte for 2015 til NOK 4,00 for kvart eigenkapitalbevis. Styret ber generalforsamlinga om fullmakt til å dela ut NOK 500.000 frå gåvefondet i 2016.

BALANSEN

Forvaltningskapital

Ved utgangen av 2015 var forvaltningskapitalen i konsernet NOK 3.300,80 mill. mot NOK 3.538,53 mill. i 2014. Forvaltningskapitalen til morbank er NOK 3.300,42 mill., ein reduksjon på NOK 238,51 mill. frå i fjor. Vert det teke omsyn til at morbanken har formidla lån gjennom Eika Boligkreditt AS på til saman NOK 983,11 mill., er forvaltningskapitalen i morbank pr. 31.12.2014 NOK 4.283,53 mill., ein reduksjon på NOK 186,21 mill. siste år.

Tabell nr. 4: Forvaltningskapitalen 2011–2015
i mill. kr.

2015	2014	2013	2012	2011
3 300,8	3 538,5	3 466,7	3 339,2	3 313,4

Innskot

Innskota i konsernet pr. 31.12.2015 var NOK 2.395,25 mill., ein reduksjon i 2015 på NOK 7,65 mill., Innskota i morbank var ved årsskiftet NOK 2.410,99 ein reduksjon på

NOK 2,02 mill. sidan 31.12.2014 eller 0,08 %. Innskot frå personkunder i morbank har i 2015 auka med NOK 84,52 mill. medan innskot frå næringslivskunder er redusert med NOK 86,54 mill. Innskotsdekninga pr. 31.12.2015 er 92,02 %, som er den høgste innskotsdekninga morbanken har hatt siste 15 åra.

Utlån

Ved utgangen av 2015 var brutto utlån til kunder i konsernet NOK 2.621,35 mill., ein reduksjon i 2015 på NOK 26,19 mill. Utlåna i morbank var pr. 31.12.2015 NOK 2.619,95 mill. mot NOK 2.646,96 mill. ved siste årsskifte, det er ein reduksjon på 1,02 %. Utlån til personkunder har i 2015 auka med NOK 3,28 mill. medan utlån til næringslivet er redusert med NOK 30,29 mill. I tillegg formidlar morbanken NOK 983,11 mill. i lån til banken sine personkunder via Eika Boligkreditt AS. I 2015 var det ein auke i porteføljen på NOK 52,23 mill. Sett i samanheng med Eika Boligkreditt AS hadde morbanken totalt ein auke i utlåna på NOK 25,29 mill. eller 0,71 % i 2015, mot NOK 70,04 mill. eller 2,0 % i 2014.

Styret har lagt stor vekt på å kvalitetssikra utlåna i banken. Kvart næringslivsengasjement er vurdert etter økonomisk styrke, dekning av trygd, og framtidsvurdering ut frå skjøn. Dei fleste næringslivsengasjementa er risikoklassifiserte. Risikoklassifiseringa er ein integrert del av kredittvurderinga. Utlånsvolumet er delt inn i fem kategoriar frå A til E. Lån, kredittar og garantiar klassifiserte som A og B, er utlån med svært låg risiko. Utlån som er klassifiserte som D og E, er utlån med svært høg risiko.

Verdipapir

Verdien på konsernet sine verdipapir til

verkeleg verdi over resultatet var ved årsskiftet NOK 166,94 mill. Verdipapir tilgjengeleg for sal var NOK 125,81 mill. Dei same postane i 2014 var NOK 164,16 mill. og NOK 100,00 mill. Konsernet hadde tap på finansielle instrument på NOK 1,33 mill. i 2015, mot ein vinst på NOK 5,90 mill. i 2014. Dersom det vert teke omsyn til utbetalt utbyte, hadde konsernet store vinstar på verdipapirinvesteringane òg i 2015. I 2015 var avkastinga på aksjar og aksjefond over resultatet med tillegg av utbyte, 5,7 %. Til samanlikning gjekk Oslo Børs gjekk opp med 5,94 % i 2015.

5. INDRE SOGN SPAREBANK EIGEDOMSMEKLING AS

Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS er 100 % eigd av banken. Selskapet fekk ein omsetning på NOK 4,44 mill. i 2015, mot 3,90 mill. i 2014, og eit overskot før skatt på NOK 0,18 mill. Investering i dotterselskap er i morbanken sitt rekneskap bokført til NOK 2,08 mill. pr. 31.12.2015.

Selskapet er ein del av banken si strategiske satsing på eigedomsmekling. Banken har bygd opp to meklarkontor, eit i Øvre Årdal og eit i

Sogndal, integrert i banklokala under merkevara Aktiv Årdal og Aktiv Sogndal.

Banken har eit tett samarbeid med dei andre Eika-bankane i regionen og Aktiv-kjeda i Noreg som er eigd av Eika Gruppen AS.

Banken forventar vidare vekst i selskapet og at det vil gi eit positivt bidrag til bankdrifta i åra framover.

6. EIGENKAPITALBEVIS

Banken har skrive ut 632.500 eigenkapitalbevis pålydande NOK 50. Eigenkapitalbeviset er eigenkapitalinstrumentet til sparebankvesenet. Utviklinga over tid syner at eigenkapitalbeviset har gjeve betre avkastning enn aksjeindeksane på Oslo Børs. Eigenkapitalbevismarknaden er liten, og likviditeten har ofte vore dårleg.

Eigenkapitalbevisa i Indre Sogn Sparebank er noterte på Oslo Børs. Kurs pr. 31.12.2015 var

NOK 69,50 pr. eigenkapitalsbevis mot NOK 70,75 pr. 31.12.2014. Det vart i 2015 betalt ut NOK 3,25 pr. eigenkapitalbevis i utbytte for år 2014.

I samsvar med utbyttepolitikken i banken har styret for 2015 gjort framlegg om eit utbytte på NOK 4,00 for kvart eigenkapitalbevis. NOK 5,11 pr. eigenkapitalbevis blir tilført utjamningsfondet.

Fig. 1 Kursutvikling – eigenkapitalbevis ISSB – 2015.

Kursen på eigenkapitalbeviset pr. 31.12.2015 var NOK 69,50, ein reduksjon på 1,77 % sidan 31.12.2014. Eigenkapitalindeksen³ gjekk ned med 6,6 % i same periode. Bokført verdi på eigenkapitalbeviset i morbank før utbytte er NOK 158,39.

³ Alle noterte eigenkapitalbevis inngår i likviditetssegmentet OB Eigenkapitalbevis på Oslo Børs

7. EIGARSTYRING OG SELSKAPSLEIING (CORPORATE GOVERNANCE)

Eigarstyring og selskapsleiing i Indre Sogn Sparebank omfattar dei mål og overordna prinsipp som konsernet vert styrt og kontrollert etter, for å sikra eigenkapitalbevis-eigarane, kundar og andre grupper sine interesser i konsernet.

Verksemdstyringa skal sikra ei forsvarleg formuesforvaltning, og gi auka tryggleik for at kommuniserte mål og strategiar blir nådd og realisert.

Banken har følgjande hovudprinsipp for eigarstyring og selskapsleiing:

- Verdiskaping for eigenkapitalbevis-eigarane og andre interessegrupper
- Ein struktur som sikrar målretta og uavhengig styring og kontroll
- Ein effektiv risikostyring
- Oversiktleg, lett forståeleg og rett informasjon
- Likehandsaming av eigenkapitalbevis-eigarane
- Halda lover, reglar og etiske standardar

Indre Sogn Sparebank har ikkje vilkår i vedtektene som avgrensar retten til å omsetja selskapet sine eigenkapitalbevis. Styret er ikkje kjend med avtalar mellom eigenkapitalbevis-eigarar som avgrensar høve til å omsetja eller utøva stemmerett for eigenkapitalbevisa, utover dei avgrensingane som lovverket set for finansinstitusjonar som Indre Sogn Sparebank, og banken sine vedtekter.

Indre Sogn Sparebank har ingen eigenkapitalbevisordningar for tilsette, og har heller ingen planar om å innføra det.

Banken sine prinsipp for eigarstyring og selskapsleiing byggjer på «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse». Ei nærare utgreiing for prinsippa og praksis for føretakstyring i samsvar rekneskapslova § 3-3b, ligg ved i årsrapporten.

8. RISIKOEKSPONERING OG INTERNKONTROLL

PRINSIPP

Drifta av banken er bunden av ei rekke tilhøve. Særleg innverknad har rente- og kredittrisiko. Andre større risikoar er likviditets- og kursrisiko i verdipapir. Bankverksemda medfører òg ein operasjonell risiko.

Styret har fastsett rammer for risiko innan kredittgjeving, handel med verdipapir og for renterisiko. Styret har fastsett rutinar for rapportering til styret om utviklinga på risiko-områda, og det er vedteken ein eigen finansstrategi. Det er òg utvikla eit eige internkontrollsystem for den totale bankverksemda. Styret har òg fastsett retningslinjer og prinsipp

for internkontroll. Administrasjonen har ansvar for å følgja opp den daglege risikostyringa.

Indre Sogn Sparebank har dei siste åra hatt god balanse i utlåns- og innskotsveksten. Styret er merksam på risikoen ved høg utlånsvekst, og kva dette kan bety for kapitaldekninga i banken. I tillegg er styret kjend med risikoen ved å vera meir avhengig av pengeområdet. Styret har difor sett mål både for kapitaldekninga og likviditeten i banken, og vil gjera tiltak dersom kapitaldekninga og likviditeten kjem under desse måla.

KREDITTRISIKO

Kredittrisikoen vert overvaka ved misleghaldsrapportering, risikoklassifisering og bransjeanalyser.

Ein stor del av utlåna i banken er løyvd mot pant i bustad.

I primærområdet for banken har bustadprisane stabilisert seg i Årdal, er uendra i Lærdal og har auka noko i Sogndalsområdet i 2015. Banken har ikkje merka noko negativ effekt på bustadprisane i sitt næringsområde som ei følge av fallet i oljeprisen i 2015.

Indre Sogn Sparebank har pr. 31.12.2015 ein portefølje på NOK 983,11 mill. i Eika Boligkreditt AS. Banken har stilt ein saks- og tapsgaranti på NOK 12,18 mill. i samband med denne porteføljen. Alle låna er innafor 60 % av takst/omsetningsverdi, og styret vurderer kredittrisikoen med låna i Eika Boligkreditt AS som liten.

Utlån til næringsverksemd fører til større kredittrisiko enn utlån mot pant i bustad. Indre Sogn Sparebank har få store næringslivsengasjement som er spreidde på fleire bransjar. Medarbeidarane i banken har god lokalkunnskap om næringslivsengasjement, og det er fastsett interne rutinar for sakshandsaming, oppfølging og tapsvurdering av engasjementa.

RENTERISIKO

Renterisikoen er primært knytt til behaldninga av renteberande verdipapir. Alle fastrente-innskott i banken har forfall før 31.12, og kundane må eventuelt fornya desse. Det er soleis ingen renterisiko knytt til fastrente-innskott. Banken yter ikkje fastrentelån til personmarknaden på eiga bok, men har eitt slikt lån til næringslivet med attverande løpetid tre år.

Indre Sogn Sparebank har ei obligasjonsportefølje på NOK 137,60 mill. Renterisikoen

Næringslivsengasjementa vert systematisk risikoklassifiserte. Banken har fire konsoliderte engasjement over 10 % av ansvarleg kapital, det same som i 2014.

I 2015 vart utlåna i morbank til næringslivet redusert med NOK 30,29 mill. Individuelle nedskrivningar og gruppenedskrivningar i morbank var pr. 31.12.2015 totalt NOK 15,81 mill., ein reduksjon på NOK 1,31 mill. samanlikna med året før.

Sum avsetjingar i morbank utgjer 0,60 % av brutto utlån i 2015, mot 0,65 % i 2014. Styret vurderer desse avsetjingane som store nok til å dekkja kredittrisikoen i banken. Gjennomgangen syner at næringslivsporteføljen til banken er sunn. Styret trur at kredittrisikoen i næringslivsporteføljen vil vera uendra i tida framover.

Styret meiner at kvaliteten på utlånsmassen i dag er god. Styret trur likevel at det ikkje vil vera urealistisk å rekna med eit tap i storleiken 0,2 % til 0,4 % på utlån i tida framover. Sjølv om det er betringar nasjonalt, er me internasjonalt inne i ei krevjande tid som truleg vil føra til arbeidsløyse og nedlegging eller konkursar i næringslivet. Styret trur likevel at misleghaldet og tapa i 2016 ikkje vil endra seg vesentleg i høve til 2015.

er redusert ved at alle obligasjonane er knytt opp mot ei avkasting lik tre mnd. Nibor. Sett i samanheng med andre balansepostar med rentebinding, har banken likevel ein viss renterisiko.

Styret har sett opp interne ramar for renterisiko. Banken ligg godt innanfor desse rammene.

KURSRISIKO

Plassering i aksjemarknaden er i all hovudsak retta mot børsnoterte selskap og fond. Ved årsskiftet hadde banken bokført verdipapir til verkeleg verdi over resultatet på NOK 166,94 mill. mot NOK 164,16 mill. i 2014. Av dette utgjorde aksjar, eigenkapitalbevis og fond NOK

12,97 mill., ein auke på NOK 3,99 mill. i høve til 2014. Styret vurderer kursrisikoen i banken sine verdipapir til verkeleg verdi over resultatet som moderat. Målet til styret er å ha ei stabil langsiktig avkastning med minimal kursrisiko på banken sin portefølje.

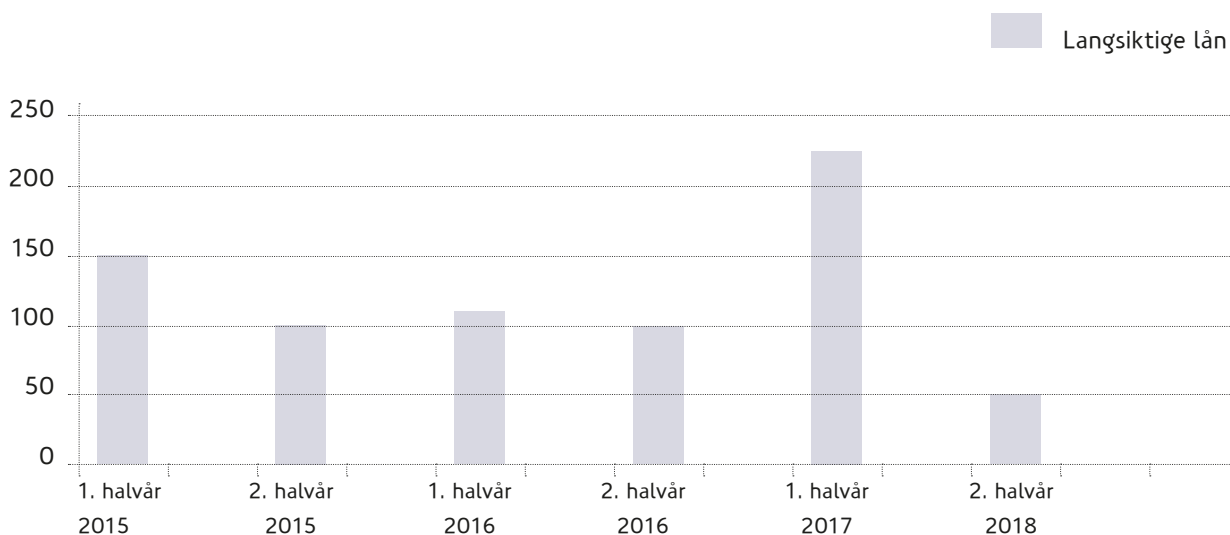
LIKVIDITETSRISIKO

Skilnaden på vekst i innskot og utlån har gjort banken meir avhengig av ekstern finansiering. Banken har totalt lånt NOK 480,94 mill. frå pengemarknaden i 2014, ein reduksjon på NOK 255,32 mill. i høve til 2014. Bakgrunnen for at innlåna har gått ned, er svært god innskotsauke saman med reduksjon av utlån på eiga bok. Som ei følge av dette er eksterne lån i 2015 innbetalt utan fornying. Banken har soleis i 2015 bygd ned innlånsporteføljen sin, og styret forventar at denne nedbygginga vil halda fram litt til i 2016. Likviditetsrisikoen i banken er innanfor fastsette mål. Banken har lagt vekt

på at likviditetsrisikoen skal vera moderat. Med bakgrunn i dette har banken bygd opp ein stor likviditetsreserve som pr. 31.12.2015 var NOK 482,2 mill. fordelt på kontantar, innskot i finansinstitusjonar, sentralbankar og unytta trekkrettar i oppgjersbanken. I tillegg til dette har banken deponert obligasjonar i Noregs Bank for NOK 70,85 mill. Banken har ein LCR⁴ (Liquidity Coverage Ratio = likvide eigendelar) pr. 31.12.2015 på 177.

Innlånsporteføljen er systematisk bygd opp med langsiktige og kortsiktige forfall.

Figur 2. Forfallsstruktur – langsiktig finansiering 2015–2018

Innskotsdekninga i morbank i 2015 er 92,02 %, som er ein auke på 0,86 % i høve til førre årsskifte. Styret har sett som mål at Indre Sogn Sparebank skal ha ei innskotsdekning på minimum 80 % av utlåna. Styret meiner innskotsdekninga og likviditetsrisikoen i banken er god og under kontroll.

⁴ LCR, eller Liquidity Coverage Ratio, er eit minimumskrav til likvide aktiva i høve til utrekna negativ cash flow under eit definert stressa likviditetsscenario.

KONTANTSTRAUM

Banken har utarbeidd ei kontantstraumsoppstilling. Likviditetsbeholdninga i oppstillinga tek med kontantar og fordringar på sentralbanken, og den delen av sum utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar som gjeld reine plasseringar i kredittinstitusjonar. Banken si kontantstraumoppstilling syner korleis

morbanken og konsernet har fått tilført likvide midlar, og korleis desse er brukt.

Likviditetsbeholdninga i konsernet har gått ned frå NOK 599,48 mill. kroner i 2014 til NOK 357,74 mill. kroner i 2015.

VALUTARISIKO

Valutaeksponeringa i banken er moderat. Banken har ikkje valutalån på eiga bok. Valutalån vert formidla gjennom DNB Bank ASA, og Indre Sogn Sparebank stiller garanti for låna mot ordinær garantiprovisjon.

Banken garanterte ved årsskiftet for 12 valutalån med til saman motverdien av NOK 36,10 mill. fordelt på 10 låntakarar. Berre ein av lånekundane var næringskunde, og hadde ein garanti på NOK 2,50 mill. eller 6,9 % av

totalen. Resten, 9 låntakarar, var personkundar med til saman motverdi av NOK 33,60 mill. eller 93,1 %.

Alle garantiane er sikra med pant i fast eigedom, bustad og/eller fritidseigedom. Alle kundane med valutalån har lang erfaring med slike lån.

Denne kredittrisikoen, som følgje av valuta- risikoen, vurderer styret som moderat.

OPERASJONELL RISIKO OG INTERNKONTROLL

Styret og leiinga er merksame på risiko for tap knytt til den daglege drifta av banken. Dette gjeld svikt i datakommunikasjon, system og rutinar. Feil kan òg oppstå på grunn av manglande kontroll, kompetansesvikt og menneskelege feil. For å ivareta desse viktige områda, er det etablert eit system for internkontroll. Internkontrollsystemet i banken byggjer på forskrift om internkontroll fastsett av Finanstilsynet.

Adm. banksjef gjev styret ei totalvurdering av internkontrollen i banken med basis i rapportar. Styret vurderer den operasjonelle risikoen som akseptabel.

Rammevilkåra for verksemda til banken er relativt stabile, og styret meiner at så vel intern som ekstern risiko er under kontroll.

9. EIGENKAPITAL OG KAPITALSTYRING

EIGENKAPITAL

Eigenkapitalen i 2015 i banken er NOK 303,81 mill. I tillegg har banken ansvarlege lån og fondsobligasjonar på til saman NOK 90,49 mill. Netto ansvarleg kapital er NOK 296,44 mill.

Styret meiner at banken har ein god eigenkapital og soliditet til å møte framtidige utfordringar, og vil i den grad det er behov for det, styrka eigenkapitalen i banken til dømes ved eigenkapitalbevisemisjonar og ansvarleg kapital.

Eigenkapitalen utgjer 9,20 prosent av balansen til banken. Det er ein auke på 1,28 prosentpoeng i høve til same periode i fjor. Styret er nøgd med utviklinga i eigenkapitalen som har auka med NOK 110 mill. siste fem år.

Tabell nr. 5: Eigenkapital. Utvikling 2011–2015 i mill. kr.

2015	2014	2013	2012	2011
303,81	280,05	255,59	232,56	216,05

KAPITALSTYRING

Styret har vedteke ei målsetting for kapitaldekninga på minst 18,0 % og ein rein kjernekapital på 15,5 % pr. 31.12.2018.

Kapitalstyringa skal sikra at banken har ein ynskt storleik på eigenkapitalen vurdert ut frå selskapet sin storleik, risiko og kapitalkrav. God styring skal sikra ein optimal og effektiv bruk av eigenkapitalen.

I den årlege ICAAP-prosessen ser banken framover og gjer ulike framskrivingar på kapitalbehovet.

Ved utgangen av året hadde banken ei kapitaldekning på 16,97 %, mot 15,98 % ved same

periode i fjor. Rein kjernekapital var i same perioden 15,04 %, mot 13,73 % i 2014.

Banken si kapitaldekning ligg over det regulatoriske kravet, og den reine kjernekapitalen har auka meir enn venta i 2015. Styret har i sin ICAAP vurdert ulike tiltak som til dømes eigenkapitalemisjonar for å nå målsetjinga for rein kjernekapital.

Slik den reine kjernekapitalen har utvikla seg i 2015 der banken har nådd det langsiktige målet sitt om ein rein kjernekapital lik 15,0 %, ser ikkje styret det som naudsynt med ein eigenkapitalemisjon på kort sikt. Betra rein kjernekapital gjev rom for utbyte òg for 2015.

Tabell nr. 6: Kapitaldekning. Utvikling 2011–2015

	2015	2014	2013	2012	2011
Kapitaldekning	16,97%	15,98%	18,50%	17,50%	16,98%
Kjernekapital	15,72%	14,37%	18,50%	17,50%	16,98%
Rein kjernekapital	15,04%	13,73%	11,28%	10,34%	9,80%

10. SAMFUNNSANSVAR

Indre Sogn Sparebank har i samband med årsmeldinga for 2015 teke utgangspunkt i rekneskapslova §3-3 c om utgreiing om samfunnsansvar.

Indre Sogn Sparebank skal skapa verdier for den regionen me er ein del av. Det er sjølve fundamentet i verksemda vår. Utlån av kapital til både næringsutvikling og bustadbygging er den viktigaste samfunnsoppgåva vår. Banken har lånt ut pengar sidan 1860, og det vil banken halda fram med i åra som ligg framfor oss.

DET YTRE MILJØ

Banken har ingen klar strategi på området, men det er ein viktig del av samfunnsansvaret vårt å vera bevisst på kva påverknad me har på naturen, klimaet og miljøet rundt oss.

Banken sine CO₂-utslepp er minimale då banken berre nyttar elektrisk kraft til drift av maskiner, utstyr, oppvarming og lys. Banken er lokalisert i eit distrikt med noko reiseavstandar. Dei tilsette har difor ein del reiseverksemd

med bil, fly og annan offentleg kommunikasjon. Samanlikna med større verksemdar er det minimale CO₂-utslepp banken har til reiseverksemd. Banken har etablert videomøte mellom Bergen og kontora i Årdal for å få ned reiseverksemda, og med det redusera miljøforureininga. Banken har ikkje etablert eit eige klimarekneskap for verksemda grunna dei svært små CO₂-utsleppa banken har, men har dette under fortløpande vurdering.

LOKALSAMFUNN

Banken har teke ei bevisst haldning til samfunnsansvar ved å oppretta eit gåveinstitutt med tildeling av midlar til ulike føremål etter søknad i kommunane Årdal, Lærdal og Sogndal. Banken syner òg samfunnsansvar gjennom det etiske reglementet som regulerer forholdet til tilsette, kundar, konkurrentar, leverandørar, media og samfunnet generelt.

Styret meiner at Indre Sogn Sparebank skal vera ei av drivkreftene for utviklinga av næringslivet i Indre Sogn. Banken er budd på å ta del i eit slikt ansvar, men vil halda seg innanfor forretningsmessige vurderingar.

I 2015 nytta morbanken NOK 1,13 mill. til marknadsførings og sponsormidlar i

primærområdet. I tillegg delte morbanken ut NOK 0,50 mill. i gåver i kommunane Årdal, Lærdal og Sogndal. Banken har etablert «gåveinstituttet» som styrer det meste av gåveverksemda.

Dersom me ser bort frå kommunane, er Indre Sogn Sparebank den viktigaste medspelaren til lag og organisasjonar i distriktet vårt. Styret har tru på at lokalsamfunna ser positivt på engasjementet til banken, og at slike tiltak er med på å styrka konkurranseevna i primærområdet.

Banken viser med denne sponsorverksemda og gåvetildelingane eit tydeleg samfunnsengasjement, og ansvar i dei områda banken er etablert. Dette engasjementet vil banken halda fram med.

ARBEID MOT ORGANISERT KRIMINALITET OG KORRUPSJON

Indre Sogn Sparebank er forplikta til å støtta innsats for å kjempa mot organisert kriminalitet og terrorisme. Banken har rutinar og arbeid som sikrar at banken oppfyller pliktene etter kvitvaskingslova, jf. § 23, første ledd, slik at kundeforhold og transaksjonar med tilknytning til utbyte av straffbare handlingar eller med tilknytning til terrorhandlingar, blir førebygd og avdekt. Dette arbeidet vert gjort for mellom anna å sikra at midlar frå illegale

kjelder ikkje kan kvitvaskast gjennom bank-systemet, og deretter nyttast på lovleg vis. Arbeid med antikvitvask er ei dagleg oppgåve i banken.

Banken har etablert etiske retningslinjer som årleg blir revidert. Tilsette må skriva under på at dei har gått gjennom desse. Arbeidet er ein del av banken sin antikorrupsjonspolitik. Dette er eit arbeid som vil vera prioritert framover.

MENNESKERETTAR

Menneskerettar blir meir og meir viktig i det internasjonale forretningslivet. Indre Sogn Sparebank er ein regional bank med få internasjonale kundar. Banken er likevel bevisst på dette, og har til dømes som policy å ikkje

investera i selskap eller fond som bryt menneskerettane, inkludert born sine rettार. Banken vil arbeida meir med å inkludera menneskerettsaspektet i banken sitt samfunnsansvar.

ARBEIDSTAKARRETTAR OG SOSIALE FORHOLD

Indre Sogn Sparebank ynskjer å vera ein attraktiv arbeidsplass, som møter utfordringane med ei positiv haldning. Banken legg vekt på utvikling av banken sine medarbeidarar både fagleg og personleg, slik at dei tilsette er oppdatert på utviklinga og dei forventningar kundar og samarbeidspartar har. Banken ser det som viktig at kvar medarbeidar tek ansvar for eiga utvikling og kompetanse. Samstundes legg banken til rette for det gjennom

medarbeidarsamtalar, utdanning og utvikling elles.

Banken gjennomfører fortløpande sertifisering av tilsette innan fagområde der det krevst.

Sosiale tilhøve er viktig for Indre Sogn Sparebank. Banken gjennomfører sosiale arrangement, og har gode ordningar som bidreg til å sikra trivsel og godt arbeidsmiljø.

11. FRAMTIDSUTSIKTER

INTERNASJONALT

Verdsøkonomien i 2015 var prega av gradvis lågare råvareprisar som var med å forverra utsiktene for råvareproduserande land som Noreg, samtidig som kjøpekrafta til USA, Europa og industrilanda i Nord Aust Asia vart betra. På nyåret var anslaga for BNP-veksten i 2015 klar, der står USA for 2,5 % og Europa 1,5 %. Begge anslaga vert vurderte å vera nær normale vekstratar. Veksten i USA var sterk nok til at den amerikanske sentralbanken kunne heva signalrenta si med eit kvartprosentpoeng mot slutten av året, med varsel om nye rentehevingar i 2016. Den amerikanske børsindeksen

S&P-500 auka marginalt med 0,25 % i 2015.

I Europa valde den europeiske sentralbanken ESB å gå motsett veg, og senka innskotsrenta si til - 0,3 %. Dollarkursen styrka seg markert gjennom året i europeisk rekning og hadde ein kurs lik NOK 8,81 ved utgangen av året, der var ein oppgang frå NOK 7,59 pr. 31.12.2014.

I råvaremarknadane var året prega av fall i prisane på metall, mat og energi. Råoljeprisen målt ved Brent Blend, fall under 40 USD per fat mot slutten av året.

NASJONALT

For norsk økonomi var 2015 eit overgangsår, frå oljerikdom til omstilling. Oljeprisfallet, som starta hausten før auka i styrke mot slutten av 2015.

sesongjusterte tala frå NAV. Desse tala inkluderer ledige, og personar som er på arbeidsmarknadstiltak.

Noregs Bank held fram med å kutta i folioenta si gjennom 2015. Denne innskotsrenta er no halvert sidan byrjinga av desember 2014, til 0,75 %. Ved utgangen av året har marknaden prisa inn ytterlegare kutt i det nye år.

Bustadprisane auka med 7,2 % frå 2014 til 2015, målt ved prisindeksen som Eiendom Norge utarbeidar. Bustadprisindeksen var ujamnt fordelt med ei svak utvikling i byar og bygder der oljenæringa har ei dominerande rolle.

Kronekursen svekte seg med om lag 8 % gjennom året. Svekinga auka importprisane. Konsumprisindeksen steig i 2015 med 2,1 %. På rentemøtet i desember 2015 venta Noregs Bank at årslønsveksten ville enda på 2,7 % for same periode.

Dei fallande oljeprisane sette preg på børsane. Med god hjelp av fall i rentene, enda Oslo Børs sin hovudindeks, OSEBX, på 5,3 %.

BNP-veksten var for svak til å hindra ei stigning i arbeidsløysa til om lag 100.000 personar ved årsskiftet, målt ved dei

Utsiktene for norsk økonomi er usikre ved utgangen av året. Framleis er behovet for omstilling frå olje- til andre konkurransekraftige næringar stort. Et nytt moment er flyktningkrisa. I 2015 kom det om lag 30.000 flyktningar til Noreg, og UDI tek høgde for det dobbelte i 2016.

REGIONALT

Lokalt i Sogn hevda Indre Sogn Sparebank seg godt i 2015 i den sterke konkurransen. Banken hadde moderat utlånsvækst, men elles god vekst i banken sine kjerneprodukt.

styret trur er ei stor føremon for distriktet og kundane. Indre Sogn Sparebank er kapitalsterk nok til å handtera dei fleste store næringslivskundane i nærområdet.

Indre Sogn Sparebank er lokal styrt, noko

Med endra rammevilkår var det, etter styret

si meining, viktig å prioritera samarbeid og kostnadstilpassingar òg i 2015. Som ei følge av dette, har banken mellom anna etablert eit samarbeid knytt til risikostyring saman med dei fire Eika-bankane i distriktet.

Styret i Indre Sogn Sparebank vil arbeida for at banken skal vera ein sjølvstendig bank med nær tilknytning til lokalsamfunna. Banken vil fokusera på gode kunderelasjonar, konkurranse- dyktige produkt, god organisasjon og effektiv drift, slik at banken i åra framover kan vera ein god lokalbank og ein god arbeidsplass.

Styret trur at 2016 òg kan bli eit noko betre år for næringslivet i primærområdet til banken. Den svekka kronekursen er ei stor føremon for både reiselivet, og den eksportretta nærings- verksemda i regionen. Sjølv om råvareprisane har falle, så har ein svekt kronekurs ført til at

storbedriftene i regionen vår har synt positive tal.

Sjukehuset i Lærdal har fått mykje positiv omtale i 2015. Etter styret si vurdering er etableringa av Sogn Lokalmedisinsk senter i Lærdal svært viktig for regionen.

I 2015 gjekk tapa i banken ein del ned i høve til 2014. Banken hadde pr. 31.12.2015 bokførde tap med NOK 0,92 mill. Det er NOK 3,41 mill. lågare enn i 2014. Dei låge kreditt-tapa i 2015 skuldast god oppfølging, og fokus på kreditt- arbeidet i banken. Det er i hovudsak nærings- livskundane som fører til tap for banken. I personkundemarknaden er det framleis små og svært fåe tap. Etter styret si vurdering vil tapa halda seg på om lag same nivå i 2016 som i 2015. Styret reknar med at det i hovudsak vil vera tap relatert til næringslivskundar.

12. AVSLUTNING

Styret meiner at det framlagde årsrekneskapet saman med notar og styret si årsmelding gir eit korrekt bilete av banken si økonomiske og finansielle stilling.

Årsrekneskapet for 2015 er avlagt under føresetnad om framleis drift. Til grunn for dette ligg banken si langsiktigheit, strategiske plan, og resultatprognosar for dei næraste åra. Banken har ei sunn økonomisk og finansiell stilling.

For disponering av resultatet syner styret til eigenkapitaloppstillinga.

13. TAKK

Styret vil takka kundane for god og lojal oppslutnad om banken i 2015. Vidare takkar styret alle tilsette og tillitsvalde for god innsats og godt samarbeid i året som gjekk. Styret vil framleis gjera sitt beste for at Indre Sogn Sparebank skal bli ein endå betre bank for kundane og distriktet vårt.

Årdalstangen den 8. mars 2016.

Styret i Indre Sogn Sparebank

Siri H. Lagmannsås (s.)
Styreleiar

Jorunn Irene A. Nilssen (s.)

Morten Kristiansen (s.)

Ingeborg Indrelid (s.)

Siv Enerstvedt (s.)

Egon M. Moen (s.)
Adm. banksjef

An aerial photograph of a waterfall cascading down a steep, rocky cliff face. The water is white and frothy as it falls, creating a stark contrast against the dark, textured rock. The surrounding landscape is rugged and mountainous, with some greenery visible on the lower slopes. The overall tone is natural and powerful.

EIGARSTYRING OG SELSKAPSLEIING

EIGARSTYRING OG SELSKAPSLEIING

GENERELT

Styret skal sjå til at Indre Sogn Sparebank har god eigarstyring og selskapsleiing. Styret skal i årsmeldinga gi ei samla utgreiing om banken si eigarstyring og selskapsleiing.

Norsk utval for eigarstyring og selskapsleiing (NUES) utarbeidar tilråding for eigarstyring og selskapsleiing. Tilrådinga skal bidra til å klargjera rollefordelinga mellom aksjeeigarar, styre og dagleg leiing utover det som føl av lovgivinga. Oslo Børs krev at noterte selskap årleg skal gje ei samla utgreiing for banken si eigarstyring og selskapsleiing i høve til tilrådinga frå NUES. Indre Sogn Sparebank føl

NUES si tilråding av 30.10.2014 Indre Sogn Sparebank har utforma policy for eigarstyring og selskapsleiing som vert vedteken av styret og blir revidert jamleg.

Policyen skal sikra at verksemdstyringa er i tråd med almenne, kjende oppfatningar og standardarar, og lov og føreskrift.

I samsvar med punkt 1 i Norsk anbefaling følgjer utgreiing om banken si etterleving av punkta i tilrådinga. Utgreiinga skal òg dekkja opplysningskrava i rekneskapslova §3-3b.

VERKSEMUDA

Indre Sogn Sparebank er eit konsern som er morbank og dotterselskapet Indre Sogn Sparebank Eigedomsmekling AS.

Verksemda til Indre Sogn Sparebank går fram av vedtektene til banken. Sparebanken har til formål å fremja sparing ved å ta imot innskot frå ein ubestemt krins av innskyttarar, og å forvalta på trygg måte den midelen han

rår over i samsvar med dei lover som gjeld for sparebankar. Indre Sogn Sparebank kan utføra alle vanlege bankforretningar og banktenester i samsvar med gjeldande lovgiving. Indre Sogn Sparebank er totalleverandør av tenester innan områda finansiering, innskot, plassering, betalingsformidling, økonomisk rådgjeving, formuesforvaltning, forsikring og eigedomsmekling.

SELSKAPSSTRUKTUR OG UTBYTE

Banken skal ha ein eigenkapital som er tilpassa mål, strategi og risikoprofil. Med avsett utbyte hadde Indre Sogn Sparebank pr. 31.12.2015 ein eigenkapital på NOK 303,81 mill.

Styret har utarbeidd ein klar og tydeleg utbytepolitikk som grunnlag for dei utbyteframleggja som vert fremja for generalforsamlinga. Utbytepolitikken er gjort kjent

gjennom årsmeldinga, banken sine kvartalsrapportar til marknaden og Oslo Børs.

Styret si fullmakt til å gjera kapitalhøgding skal avgrensast til definerte føremål. Fullmakta til styret bør ikkje gjevast for eit tidsrom lenger enn fram til neste ordinære møte i generalforsamlinga. Tilsvarande gjeld fullmakt til styret til kjøp av eigne eigenkapitalbevis.

LIKEHANDSAMING AV AKSJONÆRAR OG TRANSAKSJONAR MED NÆRSTÅANDE

Indre Sogn Sparebank er oppteken av å utvikla eit gjensidig tillitsforhold mellom dei viktigaste interessegruppene våre. Det vert difor lagt vekt på stor openheit overfor interessentane i marknaden, både til dei som yter banken eigenkapital og finansiering, men òg andre med relasjonar til banken. Alle eigenkapitalbevis-eigarane skal handsamast likt, og ha same høve til påverknad.

Eigenkapitalsbevisa til banken er sett i ein klasse, og skal vera fritt omsettelege.

Einaste avgrensing er lovmessige krav som for tida fastset at erverv av kvalifisert del av eigenkapitalbevisa, 10 % eller meir, krev samtykke frå Finanstilsynet.

Dersom fortrinnsretten til eksisterande eigenkapitalbevis-eigarar vert fråviken ved kapitalhøgdingar, skal det grunngjevast.

Banken skal ha retningslinjer som sikrar at styremedlemer og leiande tilsette melder frå til styret dersom dei direkte eller indirekte har ei vesentleg interesse i ein avtale som vert inngått av banken.

Styret skal klargjera banken sitt verdigrunnlag, og har i samsvar med dette utforma etiske retningsliner for etikk- og samfunnsansvar.

GENERALFORSAMLING

Ein sparebank er i utgangspunktet ein sjølvleid institusjon der styringsstrukturen og samansetninga av styringsorgana skil seg frå aksjeselskapet, jf. § 7 i aksjelova om kva for organ ein sparebank skal ha.

Generalforsamlinga er øvste organ i Indre Sogn Sparebank, og er forankra i banken sine vedteker kapittel 3. Generalforsamlinga har tolv medlemar og åtte varamedlemer. Generalforsamlinga er sett saman av fire grupper representantar. Ein fjerdedel av representantane er valde av innskytarane, ein fjerdedel av representantane er valde av kommunane, ein fjerdedel av representantane er valde av dei tilsette og ein fjerdedel av representantane er valde av eigenkapitalbevis-eigarane.

Det er generalforsamlinga som fastset banken sine vedteker, vel styremedlemer, vedtek årsrekneskapet og disponerer årsresultatet.

Banken sender innkalling til rekneskaps- og valmøte til medlemene og varamedlemene i genrelforsamlinga seinast 21 dagar før møtet skal haldast. Styremedlemene, og revisor vert òg kalla inn til møta.

Innkallingar til møte i generalforsamlinga vert òg sende Oslo Børs i samsvar med krav til offentleggjering av møta. Alle sakspapir vert sende ut med innkallinga. Møta vert leia av leiar i generalforsamlinga, med ein tilsett frå banken i møtesekretariatet. Underskriven møteprotokoll vert oppbevarte i eigen protokoll og kopi vert sendt Finanstilsynet.

VALNEMND

Valnemnda er vedtaksfesta i § 5-1 i banken sine vedteker, og har fire medlemar og to varamedlemer. Valnemnda skal ha representantar frå alle grupper som er representert i generalforsamlinga.

Valnemnda sine arbeidsoppgåver går fram

av banken sine vedteker § 5-2, og instruks for valnemnda gitt av generalforsamlinga. Valnemnda kjem med framlegg om val av medlemar og varamedlemer til kundevalde medlemar, styremedlemer, eigenkapitalbevis-eigarar og valnemnda.

Valnemnda si innstilling skal grunngjevast, og skal innehalda relevant informasjon om kandidaten, med mellom anna kompetanse, kapasitet og uavhengigheit. I tillegg skal valnemnda orientera om arbeidet sitt.

Medlemmene i valnemnda vert valde for to år om gongen.

Indre Sogn Sparebank informerer i årsmeldinga om tillitsvalde i dei ulike organa.

STYRET, SAMANSETNAD OG UAVHENGIGHEIT

Styret er forankra i § 4-1 i banken sine vedtekter, og er sett saman av fem medlemmar med tre varamedlemmar valde av generalforsamlinga. Generalforsamlinga vel styreleiar og nestleiar. Nestleiar leiar styret sitt arbeid i styreleiar sitt fråvær, eller når styreleiar er kjend inhabil.

Kriterium for styret sine medlemmar er kvalifikasjonar, kjønn, kapasitet og uavhengigheit. Styret skal setjast saman slik at det vert sett på som uavhengig av den daglege leiinga.

Styremedlemmene, leiar og nestleiar vert valde for to år på valmøtet i generalforsamlinga. Styremedlemmene vert av banken oppmoda til å eiga eigenkapitalbevis i banken. Styret utarbeider ein møteplan og finansiell kalender. Styret skal ha ei strategidrøfting knytt til mål, strategiar og gjennomføring minst ein gong i året.

Banken har utarbeidd ein eigen styreinstruks. Instruksen til adm. banksjef er godkjend av styre. Styret ser til at banken har god intern kontroll i samsvar med dei føresetnader som gjeld for verksemda, mellom anna banken sitt verdigrunnlag og etiske retningslinjer.

Styret har ti til tolv faste møte i året. Årsplanen for styrearbeidet, eitt årshjul, er med å bidra til auka effektivitet, i tillegg til at styret sikrar å handsama lovpålagde saker eller handsama saker som vedtektene/mandatet har krav om. I tillegg kjem samlingar i samband med strategiarbeid.

Styret skal årleg gå gjennom banken sine viktigaste område og intern kontroll. Styret informerer i årsmeldinga om korleis internkontrollen er organisert.

På desembermøtet kvart år skal styret i eiga sak vurdere arbeidet sitt og kompetansen sin. Godtgjersle til styremedlemmene skal fremjast av styret og godkjennast av generalforsamlinga. Styregodtgjersle vert elles vurdert mot styregodtgjersle hjå børsnoterte selskap, og justert etter dette. Styremedlemer, eller selskap som dei er knytte til, skal som hovudregel ikkje ta på seg særskilte oppgåver for selskapet i tillegg til styrevervet. Dersom det blir gjeve unntak skal heile styret vera informert. Honorar for slike oppgåver skal godkjennast av styret.

Det vert i årsmeldinga informert om alle godtgjersler til styremedlemmene. Dersom det har vore gjeve godtgjersle utover vanleg styrehonorar, skal det spesifiserast.

Retningslinjer for godtgjersle til adm. banksjef skal fastsettast i avtale mellom partane og godkjennast av generalforsamlinga, frå 08.12.2015 styret. Anna godtgjersle til leiande personale er fastsett i avtale mellom tilsette og leiing. Styret skal informerast om honoreringsprinsipp for leiande personale.

Fastsetting av godtgjersle til adm. banksjef skal gjerast av det samla styret.

Samla godtgjersle til adm. banksjef og andre leiande tilsette skal gå fram av årsmeldinga.

KONTROLLKOMITÉ

Banken har eigen kontrollkomité. Medlemmene vert valde av generalforsamlinga. Kontrollkomiteen skal føra tilsyn med verksemda i samsvar med § 13 i sparebanklova og instruks fastsett av generalforsamlinga. Kontrollkomiteen vil bli avvikla frå og med 01.01.2016

REVISJONS- OG RISIKOUTVAL

Banken har etablert eige revisjons- og risiko-utval som er forankra i § 4-2 i banken sine vedtekter. Det samla styret utgjer revisjons- og risikoutval.

Oppgåvene til revisjons- og risikoutvalet er å førebu styret si oppfølging av rekneskaps-rapporteringsprosessen og overvaka systema for intern kontroll og risikostyring.

Revisjons- og risikoutvalet skal ha løpande kontakt med banken sin valde revisor om revisjon av årsrekneskapet, vurderer og overvaka revisor si uavhengigheit, jf. revisorlova kapittel 4. Utvalet skal òg vurderer i kva grad andre tenester enn revisjon som er levert av revisor eller revisjonselskapet utgjer ein trussel mot uavhengigheita til revisor.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Indre Sogn Sparebank har fokus på risiko- og kapitalstyring, og det er ein integrert del av styret sitt arbeid. Konsernet sin overordna risikoeksponering og risikoutvikling vert følgd opp gjennom periodiske risikorapportar til styret.

Banken si risiko- og kapitalstyring er knytt opp mot fire hovudområde:

- Kredittrisiko
- Marknadsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operasjonell risiko

CEBS⁵ har utarbeidd retningslinjer for prosessar for styring av risiko og kapitalbehov i form av ICAAP⁶. Styret har ansvaret for å initiere ICAAP-prosessen og kapitalplanlegginga i banken og set mål for eit kapitalnivå som er tilpassa banken sin risikoprofil og forretningsmessige rammevilkår. ICAAP-prosessen er ein integrert del av banken si samla risiko- og kapitalstyring. Minst ein gong i året skal ICAAP-prosessen med risikoområda til banken vurderast og handsamast i styret. Dette arbeidet vert vidare lagt fram for revisor for gjennomgang.

Adm. banksjef er ansvarleg for at banken si risiko- og kapitalstyring vert følgd opp etter rammer vedtekne av styret.

Styret fastset risikoprofilen til konsernet, overordna rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyring i konsernet. Styret ser til at konsernet har ein ansvarleg kapital som er forsvarleg ut frå risikoprofilen til banken og krav frå styresmaktene.

På grunnlag av datamateriell produsert av Skandinavisk Data Center A/S, heretter kalla SDC og Eika Gruppen AS, utarbeider administrasjonen i banken i samarbeid med Eika Økonomiservice finansiell rapportering for Indre Sogn Sparebank. Styret fører tilsyn med at rapporteringa skjer i samsvar med gjeldande lovgiving, rekneskapsstandarar, fastsette rekneskapsprinsipp og etter styret sine retningslinjer.

Indre Sogn Sparebank har etablert ein policy for internkontroll som fastset målsetjingar, organisering og gjennomføring av internkontrollarbeidet.

Indre Sogn Sparebank skal ha årleg gjennomgang av risiko og internkontroll.

⁵ CEBS = Committee of European Banking Supervisors

⁶ ICAAP = Internal Capital Adequacy Assessment Process = totalt kapitalbehov

FINANSIELL INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Styret har fastsett retningslinjer for rapportering av finansiell og annan informasjon. Retningslinjene er basert på openheit og tek omsyn til kravet om likebehandling av aktørane i verdipapirmarknaden og krav til informasjon til eigenkapitalbevisegarane.

På banken si heimeside og Oslo Børs offentliggjør banken ein årleg oversikt, ein finansiell kalender, over datoar for viktige hendingar som forstandskapsmøte frå 08.12.2015 møte i generalforsamlinga, offentliggjer av års- og delårsrapportar og utbetaling av eventuelt utbyte.

Års- og kvartalsrapportar er tilgjengelege på banken si heimeside og Oslo Børs.

Informasjon til marknaden elles vert formidla på banken si heimeside, på Oslo Børs og gjennom pressemeldingar.

Det er vedteke egne retningslinjer for tilsette og tillitsvalde i banken som handlar med eigenkapitalbevis. Alle som skal kjøpa eller selja eigenkapitalbevis må søka om klarering frå adm. banksjef for å sikra likebehandling av alle eigarar av eigenkapitalbevis. Ingen kan kjøpa eller selja eigenkapitalbevis dersom dei sit med kurssensitiv informasjon.

OVERTAKING

Indre Sogn Sparebank er ein sjølvveigd institusjon som ikkje kan bli overteken av andre gjennom oppkjøp. Pr. 31.12.2015 eig eigenkapitalbevisegarane 32,98 % av eigenkapitalen i banken. Den resterande delen er kapitalfondet i banken. Ved kjøp av meir enn 10 % av eigenkapitalbevisa i banken, må kjøpar søka løyve frå Finanstilsynet. Ved oppkjøp frå banken si side vert det lagt vekt på å ivareta alle interessene på ein tilfredsstillande måte.

EKSTERN REVISOR

Revisor skal årleg leggja fram for styret og revisjonsutvalet hovudtrekka i ein plan for gjennomføring av revisjonsarbeidet.

Revisor deltek i styremøte som handsamar årsrekneskapet. I møta skal revisor gå gjennom eventuelle vesentlege endringar i rekneskapsprinsippa til banken. Dessutan skal revisor vurdere vesentlege rekneskapsestimat, og alle vesentlege forhold der det har vore usemje mellom revisor og administrasjonen. Revisor skal minst ein gong i året gå gjennom internkontrollen i banken med styret og revisjonsutvalet, identifisera svakheiter og koma med forslag til forbetringar.

Styret og revisor skal ha minst eitt møte i året utan at adm. banksjef eller andre frå den daglege leiinga er til stades. Revisjonsutvalet skal godkjenna bruk av revisor til andre tenester enn revisjon utover det som kjem fram i den årlege revisjonsplanen. Revisjonsplanen vert lagt fram for styret og der kjem det fram kva som er revisjonsarbeid og kva som er anna arbeid.

I ordinært rekneskapsmøte i generalforsamlinga skal styret orientera om godtgjersla til revisor, fordelt på revisjon og andre tenester.

**STADFESTING FRÅ
STYRET OG
DAGLEG LEIAR 2015**

STADFESTING FRÅ STYRET OG DAGLEG LEIAR 2015

Me erklærer etter beste overtyding at årsrekneskapet 2015 er utarbeidd i samsvar med gjeldande rekneskapsstandardar og at opplysningane i rekneskapet gir eit rett bilete av banken sine eigedelar, gjeld, finansielle stilling og resultat som heilskap.

Me erklærer òg at årsmeldinga gjev ei rett oversikt over utviklinga, resultat og stillinga til banken og ei vurdering av dei mest sentrale usikre forhold og risikofaktorar banken står overfor i 2016.

Årdalstangen den 08. mars 2016.

Siri H. Lagmannsås (s.)

Styreleiar

Jorunn Irene A. Nilssen (s.)

Morten Kristiansen (s.)

Ingeborg Indrelid (s.)

Siv Enerstvedt (s.)

Egon M. Moen (s.)

Adm. banksjef

RESULTAT OG BALANSEREKNESKAP

i 1.000 kr.

RESULTAT	Note	Morbank		Konsern	
		2015	2014	2015	2014
Renteinntekter		108 079	138 793	108 134	138 783
Rentekostnader		57 366	82 388	57 394	82 388
Netto renteinntekter	3, 10	50 712	56 405	50 740	56 395
Utbyte	4	6 273	4 055	6 273	4 055
Provisjonsinntekter m.v.	5	20 507	21 591	20 503	21 588
Provisjonskostnader m.v.	6	3 037	2 950	3 037	2 950
Netto vinst/tap på finansielle instrument	7	-1 330	5 457	-1 330	5 900
Andre driftsinntekter	8	400	340	4 738	4 244
Netto andre driftsinntekter		22 812	28 493	27 147	32 837
Løn og personalkostnader	9, 13	22 047	25 461	24 066	27 424
Administrasjonskostnader		10 262	9 198	11 221	10 223
Avskrivinger på driftsmidler	24	3 750	3 872	3 781	3 883
Andre driftskostnader	14	15 139	14 492	16 317	15 649
Sum driftskostnader før tap på utlån		51 199	53 023	55 384	57 179
Tap på utlån	19	919	4 327	919	4 327
Driftsresultat før skatt	10,11	21 407	27 548	21 585	27 726
Skattekostnad	15,23	3 933	5 244	3 981	5 180
Resultat etter skatt	10,12	17 474	22 304	17 603	22 546
Utvida resultat					
Postar som ikkje vil bli reversert i ordinært resultat					
Pensjonskostnad	30	-929	-3.076	-929	-3.076
Postar som kan bli reversert i ordinært resultat					
Finansielle eigendeler tilgjengeleg for sal	22	9 509	7 811	9 509	7 811
Utvida resultat etter skatt		8 580	4 735	8 580	4 735
Totalresultat		26 054	27 039	26 184	27 281
Basis og utvatna resultat per eigenkapitalbevis	16	9,11	11,77	9,18	11,90

i 1.000 kr.

BALANSE		Morbank		Konsern	
Eigendelar	Note	2015	2014	2015	2014
Kontantar og fordringar på sentralbankar	17	61 550	444 602	61 550	444 602
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	18	296 192	154 874	296 192	154 874
Utlån til kundar	19	2 604 135	2 629 820	2 605 531	2 630 397
Verdipapir til verkeleg verdi over resultatet	20,21	166 942	164 156	166 942	164 156
Verdipapir tilgjengeleg for sal	21,22	125 811	99 964	125 811	100 004
Investering i dotterselskap	11,12	2 078	2 078	0	0
Goodwill	11			912	912
Utsett skattefordel	23	863	1 246	962	1 345
Varige driftsmidlar	24	31 307	33 563	31 357	33 609
Overtekne og andre eigendelar	25	11 546	8 632	11 546	8 632
Sum eigendelar		3 300 424	3 538 934	3 300 804	3 538 531
Gjeld og eigenkapital		2015	2014	2015	2014
Gjeld til kredittinstitusjonar	26	0	2	0	2
Innskot frå kundar	12,27	2 410 992	2 413 016	2 395 250	2 402 900
Gjeld ved utsteda verdipapir	28	480 941	736 264	480 941	736 264
Anna gjeld	29	13 715	13 671	29 792	23 467
Pensjonsforpliktingar	30	518	5 320	518	5 320
Ansvarleg lånekapital	31	90 488	90 533	90 488	90 533
Sum gjeld		2 996 654	3 258 806	2 996 990	3 258 486
Opptent eigenkapital	33	239 332	215 691	239 377	215 608
Innskoten eigenkapital	32,33	64 437	64 437	64 437	64 437
Sum eigenkapital		303 769	280 128	303 814	280 045
Sum gjeld og eigenkapital		3 300 424	3 538 934	3 300 804	3 538 531
Postar utanom balansen					
Garantiar	34	73 043	81 154	73 043	81 154
Garanti Eika Boligkreditt AS	35	12 180	123 363	12 180	123 363

Årdalstangen 31.12.2015

Årdalstangen 08.03.2016

Siri H. Lagmannsås

Siri H. Lagmannsås (s.)
Styreleiar

Jorunn Irene A. Nilssen

Jorunn Irene A. Nilssen (s.)

Morten Kristiansen

Morten Kristiansen (s.)

Ingeborg Indrelid

Ingeborg Indrelid (s.)

Siv Enerstvedt

Siv Enerstvedt (s.)

Egon M. Moen

Egon M. Moen (s.)
Adm. banksjef

**EIGENKAPITAL-
OPPSTILLING**

EIGENKAPITALOPPSTILLING KONSERN PR. 31.12.2015

	Innskoten		Opptent egenkapital				i 1.000 kr.	
	Eigen- kapital- bevis	Overkurs- fond	Spare- banken sitt fond	Utjammings- fond	Gåvefond	Fond for urealiserte gevinster	Sum egen- kapital	
Eigenkapital 01.01.2014	31 625	32 812	137 482	18 332	23 207	11 816	255 272	
Resultat etter skatt			14 099	7 447	1 000		22 546	
<i>Utvida resultat</i>								
Endring i ikkje resultatførte estimatavvik pensjon			-4 214				-4 214	
Endring i utsatt skatt på ikkje resultatført estimatavvik pensjon			1 138				1 138	
Verdiendring tilgjengeleg for sal portefølje						7 811	7 811	
Totalresultat 31.12.2014	0	0	11 023	7 447	1 000	7 811	27 281	
<i>Transaksjonar med eigarane</i>								
Utbetalt utbyte for 2013				-2 056			-2 056	
<i>Andre egenkapitaltransaksjonar</i>								
Utbetalt frå gåvefond					-453		-453	
Eigenkapital 31.12.2014	31 625	32 812	148 505	23 723	23 754	19 627	280 044	
Resultat etter skatt			17 603				17 603	
<i>Utvida resultat</i>								
Endring i ikkje resultatførte estimatavvik pensjon			-1 272				-1 272	
Endring i utsatt skatt på ikkje resultatført estimatavvik pensjon			343				343	
Verdiendring tilgjengeleg for sal portefølje						9 509	9 508	
Totalresultat 31.12.2015	0	0	16 674	0	0	9 509	26 183	
<i>Transaksjonar med eigarane</i>								
Utbetalt utbyte for 2015				-2 056			-2 056	
<i>Andre egenkapitaltransaksjonar</i>								
Utbetalt frå gåvefond					-357		-357	
Eigenkapital 31.12.2015	31 625	32 812	165 179	21 667	23 397	29 136	303 814	

EIGENKAPITALOPPSTILLING MORBANK PR. 31.12.2015

	Innskoten		Opptent egenkapital				Sum egen- kapital	i 1.000 kr.
	Eigen- kapital- bevis	Overkurs- fond	Spare- banken sitt fond	Utjammings- fond	Gåvefond	Fond for urealiserte gevinster		
Eigenkapital 01.01.2014	31 625	32 812	137 805	18 332	23 207	11 816	255 597	
Resultat etter skatt			13 857	7 447	1 000		22 304	
<i>Utvida resultat</i>								
*Endring i ikkje resultatførte estimatavvik pensjon			-4 214				-4 214	
*Endring i utsatt skatt på ikkje resultatført estimatavvik pensjon			1 138				1 138	
Verdiendring tilgjengeleg for sal portefølje						7 811	7 811	
Totalresultat 31.12.2014	0	0	10 781	7 447	1 000	7 811	27 039	
<i>Transaksjonar med eigarane</i>								
Utbetalt utbyte for 2013				-2 056			-2 056	
<i>Andre eigenkapitaltransaksjonar</i>								
Utbetalt frå gåvefond					-453		-453	
Eigenkapital 31.12.2014	31 625	32 812	148 586	23 724	23 754	19 627	280 128	
Resultat etter skatt			17 474				17 474	
<i>Utvida resultat</i>								
Endring i ikkje resultatførte estimatavvik pensjon			-1 272				-1 272	
Endring i utsatt skatt på ikkje resultatført estimatavvik pensjon			343				343	
Verdiendring tilgjengeleg for sal portefølje						9 509	9 508	
Totalresultat 31.12.2015	0	0	16 545	0	0	9 509	26 054	
<i>Transaksjonar med eigarane</i>								
Utbetalt utbyte for 2014				-2 056			-2 056	
<i>Andre eigenkapitaltransaksjonar</i>								
Utbetalt frå gåvefond					-357		-357	
Eigenkapital 31.12.2015	31 625	32 812	165 131	21 668	23 397	29 136	303 769	

KONTANTSTRAUM- OPPSTILLING

KONTANTSTRAUMOPPSTILLING

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Kontantstraumar frå operasjonelle aktivitetar				
Endring utlån til kundar	24 232	164 187	23 413	164 234
Renteinnbetalingar på utlån til kundar	98 852	127 231	98 852	127 231
Endring innskot frå kundar	-1 988	267 005	-7 614	271 798
Renteutbetalingar på innskot frå kundar	-36 154	-44 870	-36 154	-44 870
Endring fordringar og gjeld på kredittinstitusjonar	-2	-10 131	-2	-10 131
Renter på fordringar og gjeld til kredittinstitusjonar	5 664	5 194	5 664	5 194
Endring sertifikat og obligasjonar	17 387	15 087	17 387	15 087
Renteinnbetalingar på sertifikat og obligasjonar	3 897	4 691	3 897	4 691
Netto provisjonsinnbetalingar	18 005	18 193	18 005	18 193
Omsetning kortsiktige investeringar i aksjar	-18 106	-1 544	-18 106	-1 544
Utbetalningar til drift	-54 484	-49 705	-47 965	-54 488
Betalt skatt	-4 910	-4 429	-4 910	-4 429
Utbetalte gåver av overskot	-357	-453	-357	-453
Netto kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar	52 036	490 455	52 110	490 512
Kontantstraum frå investeringsaktivitetar				
Investering i varige driftsmidlar	-1 541	-3 192	-1 576	-3 249
Innbetaling frå sal av varige driftsmidlar	48	0	48	0
Langsiktige investeringar i aksjar	-20 138	-9 065	-20 138	-9 065
Innbetaling frå sal langsiktige investeringar i aksjar	0	36 781	-40	36 781
Utbyte frå langsiktige investeringar i aksjar	6 273	4 055	6 273	4 055
Netto kontantstraum frå investeringsaktivitetar	-15 358	28 579	-15 433	28 522
Kontantstraumar frå finansieringsaktivitetar				
Opptak av gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	0	100 000	0	100 000
Tilbakebetaling - utsteding av verdipapir	-254 646	-265 000	-254 646	-265 000
Renteutbetalingar på gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	-17 527	-27 150	-17 527	-27 150
Opptak og sal av egne ansvarlege lån	0	50 000	0	50 000
Tilbakebetaling ansvarleg lånekapital	0	-98 000	0	-98 000
Renteutbetalingar på ansvarleg lån	-4 182	-9 150	-4 182	-9 150
Emisjon eigenkapitalbevis	0	0	0	0
Utbyte til eigenkapitalbevisegarane	-2 056	-2 056	-2 056	-2 056
Netto kontantstraumar frå finansieringsaktivitetar	-278 411	-251 356	-278 411	-251 356
Netto kontantstraum for perioden	-241 733	267 678	-241 734	267 678
Kontantar og kontantekvivalentar ved byrjinga av perioden	599 476	331 798	599 476	331 798
Kontantar og kontantekvivalentar ved slutten av perioden	357 743	599 476	357 742	599 476
Denne er sett saman av:				
Kontantar og fordringar på sentralbankar	61 550	444 602	61 550	444 602
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	296 192	154 874	296 192	154 874

A photograph of a waterfall cascading down a rocky cliff face, with the text 'REKNESKAPSPRINSIPP' overlaid in the center.

REKNESKAPSPRINSIPP

GENERELL INFORMASJON

Indre Sogn Sparebank er ein ekte lokalbank med kunden i sentrum. Banken er sjølvstendig og tilbyr banktenester, forsikring og verdi-papirhandel. Gjennom Indre Sogn Sparebank Egedomsmeikling AS tilbyr banken egedomsmeikling. Banken tilbyr primært banktenestene sine til person- og næringslivskundar i Indre Sogn, men har òg avdeling i Bergen og har elles kundar ut over kommunegrensene. Indre Sogn Sparebank er registrert og heimehøyrande i Noreg med hovudkontor på Årdalstangen. Banken har postadresse: Statsråd Evensensveg 8, 6885 Årdalstangen.

Indre Sogn Sparebank er notert på Oslo Børs med eigenkapitalbevis.

Rekneskapet gjeld for perioden 01.01.2015 til 31.12.2015. Alle tal er presenterte i norske kroner og i heile tusen, med mindre anna er spesifisert i notane. Rekneskapet vart vedteke av styret den 08. mars 2016 og av generalforsamlinga den 30. mars 2016.

Alle tal som er kommentert gjeld for konsernet om ikkje anna er oppgjeve. Konsernet vart danna 01.05.2013.

KONSOLIDERING

I konsernrekneskapet inngår morselskapet Indre Sogn Sparebank med dotterselskap.

Konsernrekneskapet er utarbeidd som om konsernet var ei økonomisk eining. Det er brukt einsarta rekneskapsprinsipp for

selskap som inngår i konsernrekneskapet. Alle vesentlege konserninterne transaksjonar, mellomverande og urealiserte vinstar og tap på transaksjonar mellom selskap som inngår i konsernet, er eliminert ved konsolidering av konsernrekneskapet.

DOTTERSELSKAP

Dotterselskap er alle einingar (inkludert strukturerte einingar) som konsernet har kontroll over. Kontroll over ei eining oppstår når konsernet er utsett for variabilitet i avkastinga frå eininga og har evna til å påverke denne avkastinga gjennom makta si over eininga. Dotterselskap blir konsolidert frå den dagen kontroll oppstår, og blir dekonsolidert når kontroll opphøyrer.

Ved oppkjøp av verksemd vert oppkjøpsmetoden nytta. Vederlaget som er ytt blir målt til verkeleg verdi av overførte eigendelar, pådregne forpliktingar og utsteda eigenkapitalinstrument. Inkludert i vederlaget er òg verkeleg verdi av alle eigendelar eller forpliktingar som følgje av avtale om betinga vederlag. Identifiserbare eigendelar, gjeld og betinga forpliktingar blir reknekapført til verkeleg verdi på oppkjøpstidspunktet. Ikkjekontrollerande eigarinteresser i det oppkjøpte føretaket blir målt frå gong til gong enten til

verkeleg verdi, eller til sin del av nettoeigendelane til det overtekte føretaket.

Utgifter knytt til oppkjøp blir kostnadsført når dei påløper.

Når oppkjøpet skjer i fleire trinn skal eigarandel frå tidlegare kjøp verdsettast på nytt til verkeleg verdi på kontrolltidspunktet med resultatføring av verdiendringa.

Betinga vederlag blir målt til verkeleg verdi på oppkjøpstidspunktet. Etterfølgjande endringar i verkeleg verdi av det betinga vederlaget skal i henhold til IAS 39 resultatførast, eller førast som ei endring i det utvida resultatrekneskapet, dersom det betinga vederlaget blir klassifisert som ein eigendel eller gjeld.

Det blir ikkje føreteke ny verdimåling av betinga vederlag klassifisert som eigenkapital, og etterfølgjande oppgjær blir ført mot eigenkapitalen.

Konserninterne transaksjonar, mellomvære og urealisert vinst mellom konsernselskap blir eliminert. Urealisert tap blir òg eliminert.

Rapporterte tal frå dotterselskapa blir omarbeidd om nødvendig for å oppnå samsvar med konsernet sine rekneskapsprinsipp.

FØRETAKSINTEGRASJON

I konsernrekneskapet for Indre Sogn Sparebank inngår Indre Sogn Sparebank (mor) og Indre Sogn Sparebank Eigedomsekling AS (dotter). Sjå note 11 for ytterlegare informasjon.

SAMANDRAG AV DEI VIKTIGASTE REKNESKAPSPRINSIPPA

GRUNNLAG FOR UTARBEIDING AV ÅRSREKNESKAPET

Konsernrekneskapet er utarbeida i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som fastsett av EU, publisert av International Accounting Standards Board (IASB) og som er pliktige pr. 31. desember 2015.

Konsernrekneskapet legg til grunn prinsippa i eit historisk kost rekneskap, med unntak av følgjande rekneskapspostar: revaluering av tomtar, finansielle derivat, og finansielle eigendelar og forpliktingar vurdert til verkeleg verdi over resultatet. Konsernrekneskapet er utarbeida etter einsarta rekneskapsprinsipp for like transaksjonar og hendingar under elles like forhold.

Utarbeiding av rekneskap i samsvar med IFRS krev bruk av estimat. Vidare krev bruk av selskapet sine rekneskapsprinsipp at leiinga må utøva skjøn. Område som i høg grad inneheld slike skjønsmessige vurderingar eller høg grad av kompleksitet, eller område der føresetnader og estimat er vesentlege for rekneskapet, vil bli gjort greie for i note i årsrekneskapet. Rekneskapet er avlagt under føresetnad om framleis drift.

Konsernet har i 2015 teke i bruk i følgjande nye standardar og endringar

Frå 1. januar 2015 er følgjande standardar tekne i bruk som påverkar rekneskapet i større grad:

Fortolking IFRIC 21 Avgifter medfører at eigedomsskatten som tidlegare vart resultatført over året, blir belasta i si heilheit i fjerde kvartal når skatten vert i lagt. Avgift til Sikringsfondet skal kostnadsførast når forpliktinga oppstår, dvs. 01. januar med rapportering 1. kvartal. Endringane påverkar kun delårs-rekneskapa, og ikkje årsrekneskapet.

Konsernet har ikkje teke i bruk i følgjande nye standardar og endringar

Ei rekke nye standardar, endringar til standardane og fortolkingar er pliktige for framtidige årsrekneskap. Blant dei som konsernet har valt å ikkje bruka tidleg, er dei mest vesentlege opplyst om nedanfor.

IAS 19 Pensjon er endra slik at dei tilsette sin del av den årlege pensjonspremien heretter reduserer årets pensjonskostnad når den tilsette sin del utgjer ein fast prosent av løna. Endringa medfører ei endring på årets pensjonskostnad, men denne er heilt uvesentleg. Endringa trer i kraft frå rekneskapsåret 2016.

IFRS 10, IAS 28 Investeringsselskap og konsernplika, endringa klargjer at:

- unntaket frå plikta til konsernrekneskap gjeld òg for mellomhalding
- dotterselskap av investeringsselskap som driv med tenester skal konsoliderast
- bruk av eigenkapital-metoden for investering i selskap som er investeringsselskap kan velja å videreføra verkeleg verdi sjølv om investor ikkje er eit investeringsselskap

Konsernet ser ikkje at endringa vil påverka rekneskapet. Endringa trer i kraft frå rekneskapsåret 2016.

Noteinitiativet: IAS 1 er endra for å klargjera vesentlegheitsprinsippet, bruk av brotsummar og oppsplitting av rekneskapslinjer, og presisering av at noterekkefølga kan veljast fritt. Postar i utvida resultat frå eigenkapitalmetode-investeringar skal delast i to avhengig av om dei vert reklassifisert eller ikkje. Konsernet ser at endringane vil medføra at mindre vesentleg informasjon kan tonast ned, og at andre måtar å organisera noteinformasjonen kan bli aktuell. Elles vil ikkje endringa påverka rekneskapet. Endringa trer i kraft frå rekneskapsåret 2016.

IFRS 9 Finansielle instrument omhandlar klassifikasjon, måling og innrekning av finansielle eigendelar og forpliktingar samt sikringsbokføring. Den komplette versjonen av IFRS 9 vart utgitt i juli 2014. Han erstattar dei delar av IAS 39 som omhandlar tilsvarande problemstillingar. Etter IFRS 9 skal finansielle eigendelar klassifiserast i tre kategoriar: verkeleg verdi over utvida resultat, verkeleg verdi over resultatet, og amortisert kost. Målekategori vert fastsett ved førstegongsrekneskapsføring av eigendelen. Klassifiseringa er avhengig av eininga sin forretningsmodell for styring av sine finansielle instrument, og karakteristikken av kontantstraumane til det enkelte

instrumentet. Eigenkapitalinstrument skal i utgangspunktet målast til verkeleg verdi over resultatet. Føretaket kan velja å presentera verdiendringane over utvida resultat, men valet er bindande, og ved seinare sal kan ikkje gevinst/tap reklassifiserast over resultatet. Verdifall som skuldast kredittrisiko skal no innreknast basert på forventa tap i staden for modellen i dag der tap må vera pådrege. For finansielle forpliktingar vidarefører standarden stort sett krava i IAS 39. Den største endringa er at i tilfelle der verkeleg verdiopsjonen er teken i bruk for ein finansiell forplikting, skal endringar i verkeleg verdi som skuldast endring i eigen kredittrisiko innreknast i utvida resultat. IFRS 9 forenkler krava til sikringsbokføring ved at sikringseffektiviteten vert knytt nærare leiinga si risikostyring, og gir større rom for vurdering. Samtidig sikringsdokumentasjon vert framleis kravd. Standarden trer i kraft for rekneskapsåret 2018, men tidleg bruk er tillate. Konsernet har framleis ikkje fullt ut vurdert verknaden av IFRS 9.

IFRS 15 Inntekter frå kundekontraktar omhandlar inntektsføring. Standarden fordrar ei inndeling av kundekontrakten i dei enkelte ytingsplikter. Ei ytingsplikt kan vera ei vare eller ei teneste. Inntekt vert rekneskapsført når ein kunde oppnår kontroll over ei vare eller teneste, og dermed har høve til å bestemma bruken av, og kan ta i mot føremonene frå vara eller tenesta. Standarden erstattar IAS 18 Driftsinntekter. Standarden trer i kraft for rekneskapsåret 2018, men tidleg bruk er tillate. Konsernet vurderer for tida verknaden av IFRS 15.

Det er ingen andre standardar eller fortolkingar som ikkje har tredd i kraft som er forventa å gi ein vesentleg påverknad i rekneskapet til konsernet.

SEGMENTINFORMASJON

I balansen har banken splitta utlån og innskot etter geografi, sektor og næring. Det vert vist til note 19 og 27 for utlån og innskot. Morbanken rapporterer i segmenta, privatmarknad (PM) og bedriftsmarknad (BM), og følgjeleg er resultat og balanse splitta i desse to segmenta, sjå note 10.

INNTEKTS- OG KOSTNADSFØRING

Inntektsføring

Inntekter vert resultatført som følger:

Sal av tenester

Sal av tenester vert resultatført i den perioden tenesta vert utført.

Renteinntekter

Renteinntekter vert resultatført proporsjonalt over tid i samsvar med effektiv rentemetode. Effektiv rentemetode er ein måte å inntektsføra renteinntekt over relevant periode. Effektiv rente er den renta som nøyaktig neddiskonterer estimerte framtidige kontantstraumar over forventta levetid til den finansielle eigendelen. Kontantstrømmen blir fastsett etter kontraktrettslege vilkår. Ved nedskriving av fordringar, vert fordringa sin balanseførde verdi redusert til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er estimert framtidig kontantstrøm diskontert med opprinneleg, eller for lån med variabel rente, sist fastsette effektive rente. Etter nedskriving, vert renteinntekter resultatførde basert på effektiv rentesats på tidspunktet for nedskrivinga.

FINANSIELLE EIGENDELAR

Klassifisering

Banken klassifiserer finansielle eigendelar i følgjande kategoriar:

- til verkeleg verdi over resultatet
- utlån og fordringar
- eigendelar tilgjengeleg for sal

Klassifiseringa er avhengig av føremålet med eigendelen. Banken klassifiserer finansielle eigendelar ved anskaffing.

Finansielle eigendelar til verkeleg verdi over resultatet

Denne kategorien har to underkategoriar:

- finansielle eigendelar haldne for handelsføremål
- finansielle eigendelar som leiinga initielt har valt å klassifisera til verkeleg verdi over resultatet

Ein finansiell eigendel vert klassifisert i denne kategorien dersom han primært er skaffa med føremål å gi fortjeneste frå kortsiktige

Inntekt frå utbyte

Utbyteinntekter vert resultatført når rett til å ta i mot betaling oppstår.

Andre inntekter

Forskotsbetalte inntekter ved slutten av året vert periodiserte og førde som gjeld i balansen. Opptente, ikkje betalte inntekter ved slutten av året, vert inntektsførde og oppført som tilgodehavande i banken sin balanse. Gebyr som betaling for direkte utførte tenester vert inntektsført på det tidspunktet dei vert betalte. Provisjonar vert tekne inn og ført i resultatrekneskapet etter kvart som dei er opptente som inntekt eller er påløpne som kostnad.

Valuta

Fordringar og gjeld i valuta er rekna om til NOK etter midtkursar på Oslo Børs på Balansedagen. Inntekter og kostnader i valuta er rekna om til NOK etter kursane på transaksjonstidspunktet. Netto urealisert vinst eller tap på balansedagen vert resultatført.

prissvingingar, eller dersom leiinga vel å klassifisera han i denne kategorien. Eigendelen sin verkelege verdi på balansedagen vert nytta i finansrekneskapet for denne kategorien. Eigendelar frivillig klassifisert til verkeleg verdi, inngår i banken sin likviditetsbuffer og skal raskt kunne omsetjast. Renteinntekter knytt til verdipapir er inkludert i «Renteinntekter» etter effektiv rentemetoden. Andre verdiendringar inngår i linja «Netto vinst/tap på finansielle instrument». Banken har ingen finansielle eigendelar i kategorien haldne for handelsføremål. I den andre underkategorien inngår banken si portefølje av sertifikat, obligasjonar og den likvide delen av aksjeporteføljen.

Plassering av instrumenta er gjort i samsvar med marknadsstrategien til banken.

Utlån og fordringar

Utlån er ikkje-derivative finansielle eigendelar med faste eller bestembare betalingar som ikkje er omsett i ein aktiv marknad. Dei er ikkje

definert som eigendelar vurdert til verkeleg verdi over resultat eller finansielle eigendelar tilgjengeleg for sal. Banken har klassifisert «Kontantar og fordringar til kredittinstitusjonar», «Utlån og fordringar til kredittinstitusjonar» og «Utlån og fordringar til kundar» i denne kategorien. Utlån vert bokført etter amortisert kost i finansrekneskapet.

Finansielle eigendelar tilgjengeleg for sal

Finansielle eigendelar tilgjengeleg for sal er ikkje-derivative finansielle eigendelar som banken vel å plassera i denne kategorien eller som ikkje er klassifisert i nokon annan kategori. Føremålet med desse eigendelane er å generera inntekter over ein lengre tidshorisont, eller strategiske plasseringar hjå samarbeidspartar. Eigendelen sin verkelege verdi på balansedagen vert nytta i finansrekneskapet for denne kategorien.

Rekneskapsføring og måling

Vanlege kjøp og sal av investeringar vert rekneskapsført på transaksjonstidspunktet, som er den dagen banken forpliktar seg til å kjøpa eller selja eigendelen. Alle finansielle eigendelar som ikkje vert rekneskapsført til verkeleg verdi over resultatet, vert balanseført første gang til verkeleg verdi pluss transaksjonskostnader.

Finansielle eigendelar som vert ført til verkeleg verdi over resultatet, vert rekneskapsført ved anskaffinga til verkeleg verdi og transaksjonskostnader vert resultatført. Investeringar vert fjerna frå balansen når rettane til å ta i mot kontantstraumar frå investeringa opphøyrer, eller når desse rettane er blitt overført og banken i hovudsak har overført all risiko og heile gevinstpotensialet ved eigarskapet. Finansielle eigendelar tilgjengeleg for sal og finansielle eigendelar til verkeleg verdi over resultatet, vert vurdert til verkeleg verdi etter balanseføring første gong. Utlån og fordringar vert rekneskapsført til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetoden.

Vinst eller tap frå endringar i verkeleg verdi av eigendelar klassifisert som «finansielle eigendelar til verkeleg verdi over resultatet», vert tekne med i resultatrekneskapet under «Netto vinst/tap på finansielle instrument»

i den perioden dei oppstår. Endring i amortisert kost vert resultatført. Urealisert vinst eller tap for finansielle eigendelar klassifisert tilgjengeleg for sal, vert rekna inn i eigenkapitalen over utvida resultat, med unntak av nedskrivningar ved verdifall, som vert resultatført. Ved avhending, blir akkumulert verdiendring på det finansielle instrumentet som tidligare er rekneskapsført over utvida resultat reversert og verdiendring blir resultatført. Verkeleg verdi av børsnoterte investeringar er basert på gjeldande kjøpskurs. Viss marknaden for verdipapiret ikkje er aktivt, eller viss det gjeld eit verdipapir som ikkje er børsnotert, brukar banken teknikkar for verdisetjing, for å fastsetja den verkelege verdien. Desse omfattar nyleg gjennomførte transaksjonar til marknadsvilkår, henvising til andre instrument som i vesentleg grad er like, og bruk av diskontert kontantstraumanalyse. Teknikkane vektlegg marknadsinformasjon i størst muleg grad og i minst grad selskaps spesifikk informasjon. På kvar balansedag vurderer banken om det finst objektive indikatorar som tyder på at verdien av enkelte eigendelar eller grupper av finansielle eigendelar er forringa. For eigenkapitalinstrument klassifisert som tilgjengeleg for sal, vil ein vesentleg eller ein langvarig reduksjon i verkeleg verdi av instrumentet under anskaffelseskost òg vera ein indikasjon på at eigendelen er utsett for verdifall. Dersom det ligg føre slike indikasjonar og verdireduksjonar tidligare har vore ført mot utvida resultat, skal det kumulative tapet som er rekna inn i utvida resultat omklassifiserast til banken sitt resultatrekneskap. Beløpet vert målt som differansen mellom anskaffelseskost og dagens verkelege verdi, med frådrag for tap ved verdifall som tidligare er resultatført.

Innlån og innskot frå og gjeld til kundar

Innlån vert rekneskapsført til verkeleg verdi når utbetaling av innlånet finn stad, med frådrag for transaksjonskostnader. I etterfølgjande periodar vert innlån rekneskapsført til amortisert kost utrekna ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fråtrekt transaksjonskostnader) og innløysingsverdien, vert resultatført over løpetida til innlånet.

UTLÅN OG GARANTJAR

Utlån og garantiar i banken

Utlån er vurdert til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Amortisert kost er definert som balanseført verdi ved måling første gong, justert for mottekne avdrag, eventuelt akkumulert periodisering av gebyr, provisjonar og liknande, og eventuelt nedskrivning for tap. Amortiseringa skal skje ved bruk av effektiv rentemetode. Effektiv rente er den renta som neddiskonterer den forventa framtidige kontantstraum til balanseført verdi av instrumentet.

Utlånsportefølje i bustadkredittselskap

Indre Sogn Sparebank har ei portefølje av utlån som er plassert i bustadkredittselskapet Eika Boligkreditt AS (EBK). Rekneskapsmessig handsaming av desse låna kan delast inn i tre kategoriar etter partsstatus:

1. Formidla lån

Når banken formidlar eit lån i EBK, skjer dette ved at ei ny låneavtale vert oppretta der EBK er einaste långivar og part. Det vert utstedt nye lånedokument der det tydeleg går fram at EBK er långivar, og at rolla til banken er å vera ein lokal representant for EBK, mellom anna å ha kontakt mellom kunden og EBK. Banken har soleis ingen partsrolle i låneavtalen, og har aldri hatt ei slik rolle i det låneforholdet som er etablert. Det aktuelle lån har soleis aldri vore ein eigendel i balansen til banken, og frårekning er soleis ikkje ei problemstilling for banken si rekneskapsføring.

2. Formidla lån som innfrir lån i banken

Banken formidlar eit nytt lån i EBK, men heile eller delar av lånet vert nytta til å innfri eit løpande låneforhold i banken. Det forhold at banken ikkje er part i låneavtalen, og heller ikkje har vore part i denne låneavtalen, talar for at slike tilfelle ikkje vert handsama annleis enn lån under kategori 1, og at det lånet som er innfridd i banken vert frårekna i banken sin balanse på vanleg måte.

3. Løpande lån som blir overført frå banken sin balanse til EBK

Dette er tilfelle der banken har eit løpande låneforhold med ein kunde, og overdreg (cesjon) dette låneforholdet til EBK. I desse tilfella har banken vore part i ein låneavtale

med kunden, og det er denne avtalen som blir overdregen til EBK. Det blir i desse tilfella ikkje oppretta nye lånedokument, og EBK overtek banken sine rettar og plikter etter den gjeldande låneavtalen. Slike låneforhold kan gi grunnlag for ei nærare vurdering med omsyn til om lånet kan fråreknast.

Banken sin portefølje i EBK er sett saman av lån i kategori 1 og 2. Det er ikkje overført lån i kategori 3.

Varige driftsmidlar

Forretningsbygningane sin anskaffelseskost er dekomponert og blir avskrivne. Anskaffelseskost inkluderer kostnader som er direkte henførbare til anskaffinga av eigedomen. Bygningane vert avskrivne lineært over forventa brukstid. Tomtar er vurdert til revaluert verdi, basert på verdivurderingar utført av eksterne uavhengige takstmenn. Andre varige driftsmidlar vert rekneskapsført til anskaffelseskost, med frådrag for avskrivningar. Påfølgjande utgifter vert lagt til driftsmidla sin balanseførde verdi eller vert balanseført separat, når det er sannsynleg at framtidige økonomiske fordelar knytt til utgifta vil tilflyta banken, og utgifta kan målast påliteleg. Andre reparasjons- og vedlikehaldskostnader vert ført over resultatet i den perioden utgiftene blir pådregne. Ein auke i balanseført verdi som følgje av revaluering av tomtar, vert rekneskapsførde i utvida resultat og spesifisert separat. Nedregulering av balanseført verdi ved revaluering som utliknar tidligare verdiauke av same driftsmiddel vert òg ført mot verdireguleringsreserve. Ytterlegare nedregulering som følgje av revaluering vert resultatført. Kvart år blir differansen ført mellom avskrivningar basert på driftsmidla sin revaluerte verd, resultatførde avskrivningar, og avskrivningar basert på driftsmidla sin anskaffelseskost til opptent eigenkapital. Tomtar vert ikkje avskrivne. Andre driftsmidlar vert avskrivne etter den lineære metoden, slik at anleggsmidlane sin anskaffelseskost eller revaluert verdi, vert avskrive til restverdi over følgjande forventa utnyttbar levetid:

- Bygningar 33 år
- Inventar 10 år
- Tekniske installasjonar 10 år
- Edb-utstyr m.m. 5 år
- Kontormaskiner og liknande 3-5 år

Driftsmidla si utnyttbare levetid og restverdi vert revurdert på kvar balansedag og vert endra dersom nødvendig. Når balanseført verdi på eit driftsmiddel er høgare enn estimert gjenvinnbart beløp vert verdien skriven ned til gjenvinnbart beløp. Vinst og tap ved avgang vert resultatført og utgjer forskjellen mellom salspris og balanseført verdi. Når revaluerte driftsmidlar vert selde vert revaluert beløp knytt til driftsmidlet overført til opptent eigenkapital.

Verdifall på ikkje-finansielle eigendelar

Varige driftsmidlar med udefinert utnyttbar levetid vert ikkje avskrivne og vert årleg vurdert for verdifall. Varige driftsmidlar som vert avskrivne, vert vurdert for verdifall når det ligg føre indikatorar på at framtidige kontantstraumar ikkje kan forsvare balanseført verdi. Ei nedskrivning vert resultatført med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høgaste av verkeleg verdi med frådrag av salskostnader og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall, vert anleggsmidla gruppert på det lågaste nivået der det er muleg å skilja ut uavhengige kontantstraumar (kontant-genererande einingar). Ved kvar

rapporteringsdato vert høve til å reversera tidligare nedskrivningar på ikkje-finansielle eigendelar vurdert.

Skatt

Betalbar skatt for perioden vert utrekna i samsvar med dei skattemessige lover og reglar som er vedtekne, eller i hovudsak vedtekne av skattestyresmaktene på balansedagen. Det er lovverket i dei land der banken opererer og genererer skattepliktig inntekt som er gjeldande for utrekninga av skattepliktig inntekt. Leiinga vurderer dei standpunkta som er hevda i sjølvmeldingane der gjeldande skattelover er gjenstand for fortolking. Basert på vurderinga til leiinga vert det teke avsetjingar til forventa skattebetalingar der dette vert vurdert som naudsynt.

Det er utrekna utsett skatt på alle midlertidige forskjellar mellom skattemessige og rekne-skapsmessige verdiar på eigendelar og gjeld.

Kontantar og kontantekvivalentar

Kontantar og kontantekvivalentar er kontantar, innskot i Noregs Bank samt utlån og fordringar på andre kredittinstitusjonar.

PENSJONSKOSTNADER OG PENSJONSPLIKTER

Pensjonsforpliktingar, bonusordningar og andre kompensasjonsordningar overfor tilsette

Pensjonsforpliktingar

Banken si pensjonsordning oppfyller krava i lov om obligatorisk tenestepensjon. Pensjonsordninga er generelt finansiert gjennom innbetalingar til forsikringsselskap, fastsett basert på periodiske aktuarberekningar. Banken har tre pensjonsordningar:

- Ytingsplanbasert ordning
- Innskotsbasert ordning
- Gamal AFP-ordning

Ytingsplanen gjeld for fire tilsette etter at forstandarskapet i andre kvartal 2015 vedtok å endra pensjonsordninga for tilsette i morbanken. Den ytingsbaserte pensjonsordninga for tilsette i morbanken vart avvikla

frå og med 01. juli 2015, med unntak for fire eldre tilsette i morbanken. Alle tilsette i ytingsordninga fekk fripolise for opptente ytingar i pensjonsordninga. Dei tilsette dette gjeld, får ny innskotsbasert pensjonsordning frå og med 01.07.2015.

Typisk for ein ytingsplan, er ei pensjonsordning som definerer ei pensjonsutbetaling som ein tilsett vil få ved pensjonering. Pensjonsutbetalinga er avhengig av ein eller fleire faktorar slik som alder, tal år i selskapet og sluttlønn ved pensjonstidspunkt. Den balanseførde forpliktinga knytt til ytingsplanar er noverdien av dei definerte ytingane på balansedatoen minus verkeleg verdi av pensjonsmidlane. Pensjonsforpliktinga vert utrekna årleg av ein uavhengig aktuar som brukar ein lineær oppteningsmetode. Noverdien av dei definerte ytingane vert bestemt ved å diskontera estimerte framtidige utbetalingar med renta

på føretaksobligasjonar (OMF). Endringar i pensjonsplanen sine ytingar vert kostnadsført eller inntektsført løpande i resultatrekneskapet, med mindre rettane etter den nye pensjonsplanen føreset at arbeidstakaren blir verande i teneste i ein spesifisert tidsperiode, oppteningsperioden. I dette tilfellet vert kostnaden knytt til endra ytingar amortisert lineært over oppteningsperioden. Endring i estimatavvik som skuldast ny informasjon eller endringar i dei aktuarmessige føresetnadane, blir ført i utvida resultat netto etter skatt.

Med unntak av dei fire tilsette nemnd ovanfor, gjeld den innskotsbaserte ordninga for alle tilsette frå 01.07.2015. AFP-ordninga gjeld berre for dei pensjonistane som hadde rett til AFP etter gamal pensjonsordning.

Bonusplanar

Banken vedtek retningslinjer for utbetaling av bonus i starten på rekneskapsåret, vanlegvis i februar. I påfølgjande år når banken ser om dei tilsette har oppfylt krava til bonus, vert bonusen vedteken, utbetalt og kostnadsført som regel i februar.

Avsetningar

Banken rekneskapsfører avsetningar for rettslege krav når det eksisterer ein juridisk eller sjølvpålagt forplikting som følgje av tidligare hendingar, det er sannsynlegheitsovervekt for at forpliktinga vil koma til oppgjjer i form av ei overføring av økonomiske ressursar og storleiken på forpliktinga kan estimerast med tilstrekkeleg grad av truverde. I tilfelle der det ligg føre fleire forpliktingar av same natur, vert sannsynlegheita for at forpliktinga vil koma til oppgjjer, fastsett ved å vurdere gruppa under eitt. Avsetning for gruppa vert rekneskapsført sjølv om sannsynlegheita for oppgjjer knytt til gruppa sine enkeltelement kan vera låg. Avsetjingar vert målt til noverdien av forventna utbetalingar for å innfri forpliktinga. Det vert nytta ein diskonteringsatts før skatt som reflekterer noverande marknadssituasjon og risiko spesifikk for forpliktinga. Auken i forpliktinga som følgje av endra tidsverdi vert ført som rentekostnad.

TEMASIDER

NY BOLTREPLASS FOR AKTIVE UNGAR

I november i fjor kunne endeleg ungane ta i bruk det nye uteområdet til Lærdalsøyri barnehage.

Arbeidet var påbegynt lenge før, men pengar frå gåveinstituttet fekk fart på prosessen med å ferdigstille uteområdet. I 2011 sto nye Lærdalsøyri barnehage ferdig. Det triste uteområdet sto i sterk kontrast til det nye bygget.

– Det såg ut som eit anleggsområde etter at barnehagen sto ferdig. Området var heilt flatt og nesten alle apparata hadde rottna, seier styrar Heidi Austrheim.

Barnehagen hadde store problem med overflatevatn, særleg på hausten og om våren. Det var til tider så ille at delar av området måtte sperrast av for det var for farleg å sleppe ungane ut.

Stykkevis og delt

Sjølv om det tidlegare har vore avsett midlar, og omfattande grunnarbeid var gjort, var pengane frå gåveinstituttet avgjerande for å komme i mål.

– Arbeidet hadde drege ut i årevis viss ikkje me hadde fått pengane fra banken, seier Austrheim. Indre Sogn Sparebank ga Lærdal kommune ein

million kroner øyremarka til tiltak for born og unge etter storbrannen i januar 2015. Av desse midlane fekk Lærdalsøyri barnehage 700.000 kroner til ferdigstilling av uteområdet.

Barnehagen har i dag 81 ungar fordelt på seks avdelingar og 28 tilsette. I planleggingsarbeidet har det blitt lagt stor vekt på at alle partar, både ungar, personale og foreldre, skulle få vere med og seie sitt om korleis uteområdet skulle bli. Foreldrene har og stilt villig opp på dugnad.

– Foreldra har gjort ein kjempejobb, seier Austrheim.

Meir aktive ungar

I dag kan ungane blant anna boltra seg i to nye dumpsterar, klatrehus med sklie, huskestativ, innramma sandkasser, leikehus og klatrepymade. Dei tilsette merkar stor forskjell på ungane før og etter at området sto ferdig.

– Det nye uteområdet stimulerer til variert aktivitet og leik, og ungane har eit heilt anna aktivitetsnivå enn tidlegare, seier Austrheim.

TYA BAKERI

Då Tya Bakeri starta opp saman med Tya Bryggeri, var forventningane høge både hjå eigarar og publikum. Oppstarten kan med rette kallast ein braksuksess, sjølv om eigarar og tilsette jobba døgnet rundt, lenge før dørene opna, for å gjera dette mogleg i industribygda Årdal.

– Det heile byrja med eit møte hjå Årdal Utvikling, der me presenterte våre idear og dei kom med sine forslag. Dette danna grunnlaget for planlegginga vidare, fortel eigar Jan Rasmussen.

Han fortel at det var vanskeleg å sette opp eit budsjett, då marknaden var meir eller mindre ukjent. Til trass for utfordringane, var Anita Læg Reid, sjef for næringsmarknaden ved Indre Sogn Sparebank si avdeling på Årdalstangen, særst positiv til ideen.

– Eit bakeri var noko heilt nytt i Årdal, etter spurnaden var der, og me hadde fått sikra oss ein perfekt plassering i sentrum, seier Rasmussen.

Midt i sentrumsbiletet i Øvre Årdal eig Rasmussen bygget saman med eigarane av Tya Bryggeri. Draumane vart forankra då bygget var i deira hender, og frå den dagen gjekk det slag i slag fram til opninga i slutten av juni 2015.

Rasmussen er tydeleg på at dei ikkje hadde klart dette utan den gode hjelpa frå Indre Sogn Sparebank.

– Dialogen har vore positiv frå fyrste dag, og me har klart å halde det budsjettet me satt opp saman med banken. Det har blitt ein del ekstra utgifter, men dette har me fått finansiert sjølv, fortel han.

Å ha ein lokalbank med på laget i slike investeringar, meiner Rasmussen er gull verdt og gjer det enklare å gå til det steget å starta opp for seg sjølv.

– Ein lokalbank kjenner til marknaden og næringslivet i bygda, og det gjer det enklare å ha ein open dialog, enn til dømes ein stor bank utan denne kjennskapen til lokalmiljøet. Det blir meir personleg, og me har alltid fått raske svar på det me spør etter.

Tekst og foto: Ingrid Nordbye-Antonsen.

GJER SUKSESS MED LOKALT ØL

Dei to kompisane starta med heimebrygging og endte med å etablere eige bryggeri. No er Tya-ølet å få kjøpt frå Trondheim til Arendal.

Dei ølinteresserte kameratane og kollegane Arnt Erik Henjum og Tom Hellebø dreiv med heimebrygging i tre år før ideen om eige mikrobryggeri tok form. På jobbturar tur-retur Oslo, time etter time i bil, utvikla det seg frå laust prat til seriøse planar om å etablere Tya Bryggeri. Kontakt med banken vart oppretta og ein forretningsplan vart utvikla.

- Viss me skulle gjera det, ville me ha bryggeri lokalisert i sentrum, med tilhøyrande pub, seier Henjum.

Då eigna lokale på Torget i Øvre Årdal kom for sal, slo dei seg ilag med Jan Rasmussen, som hadde planar om å starta bakeri i same bygg. Saman eig dei eigedomsselskapet Storevegen 16-18. Kjøp av bygget og rehabilitering av bygningsmassen har kosta nærare 15 millionar kroner. Etablering og innkjøp av maskiner og utstyr for bryggeriet har kosta rundt 3,5 millionar kroner. Banken har vore med frå starten, seier Henjum.

Stor etterspurnad

Tya Bryggeri har kapasitet til å brygga 100.000 liter øl i året. Planen var å brygga 4500 liter øl frå oppstart i mai 2015 og ut året. Det skulle visa seg å vera eit veldig nøkternt anslag. Me kom i gang med salet 1. juli, og selde

22.500 liter første halvåret, seier Henjum. I år er budsjettet på 70.000 liter.

I 2015 var bryggeriet for det meste drive på dugnad. Arbeid tilsvarande tre årsverk vart lagt ned, med ei lønnsutbetaling på 400.000 kroner. I år blir arbeidstimane løna etter avtalt sats.

- Det går så godt at me nok må tilsetja ein bryggar, seier Henjum.

Distribusjonsavtalar

Gründerane Henjum og Hellebø eig 25 prosent kvar av Tya Bryggeri. 11 medlemmer i det lokale bryggarlaget eig dei resterande aksjane. Gjennom distribusjonsavtale med Coop Vestland er fem standardsortar av Tya-ølet å få kjøpt i over 50 utsal i Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Nyleg fekk bryggeriet avtale med Gulating ølutsalg, som leverer til blant anna Strømmen, Larvik, Trondheim, Arendal, Sandefjord og Bergen.

Tya Bryggeri har ambisjonar om å levera til Vinmonopolet i løpet av året. Dei satsar òg på å nå andre delar av landet, og har nettopp levert ein stor leveranse til Stavanger, der både ølutsal og pubar serverer Tya-øl.

SATSA STORT PÅ EVENTYRET

Han hadde ein draum om å byggja opp ein større restaurant, Xianwu Xu, dagleg leiar i China House Sogndal.

– Eg hadde ikkje i utgangspunktet tenkt på ein restaurant på over 1000 kvadratmeter. Det var som eit eventyr på ein liten plass som Sogndal. Men spørsmålet var om eg skulle satsa tøft, eller venta å sjå om det baud seg ein annan moglegheit, seier Xu, som satsa tøft etter ein inspirerende samtale med Indre Sogn Sparebank. – Etter at dei fekk ei orientering om prosjektet, sa dei at dei ville vera med og stø dette. Då kjende eg meg litt tryggare på å kunna satsa.

Flytta

Dermed flytta Xu frå Fjøra og opp i storsenteret i Sogndal og etablerte restauranhuset Malin/China House. Innanfor veggene i det over 1000 kvadratmeter store lokalet finn me China House, Steak House, Hot Pot og Sushi. Xu seier at dei ikkje så lenge etter at dei hadde opna, skjøna at dei hadde satsa rett.

– Det ser bra ut så langt, me ønskjer sjølv sagt å tena pengar på dette. Me får sjå ved utgangen av 2016 korleis me ligg an. Det er litt tidleg å seia korleis dette går enno, men det ser bra ut.

Mykje folk

Satsinga som Xu har gjort, krev ein god del besøkande for å lukkast.

– Det er naudsynt at publikum sluttar opp om dette, slik at me får ein god balanse mellom inntekter og utgifter. I motsett fall, går det raskt feil veg. Men så langt ser me at publikum stør godt opp om restauranten, me har fått veldig gode tilbakemeldingar på dette. Mange seier dei ikkje trudde at me kunne få til ein så fin restaurant her og me fekk ein del negative kommentarar på at dette ikkje kunne gå i starten. Ein så stor restaurant ville krevja eit større befolkningsgrunnlag, vart det sagt.

Kjenner Sogndal

Xu legg til at han sjølv sagt også var spent i starten.

– Men eg har vore i Sogndal i 17 år og har bygd opp ein tillit til meg sjølv. Den stolte eg på no også. Men eg hadde nok ikkje gjort dette for 17 år sidan, seier Xu, som legg til at banken har vore til god hjelp.

– Det er veldig bra at dei gjev støtte til slike prosjekt.

Tekst: Jan Egil Fimreite. Foto: Roger Hollevik.

LAUSDRIFTFJØS I LÆRDAL

Det første lausdriftfjøsset i Lærdal vart ferdigstilt i september 2015, og mjølkekyrbonden Jens Reidar Ljøsne er no klar for framtidens moderne fjøsdrift.

Bonden var lenge klar over at det gamle fjøsset måtte moderniserast om han skulle halde fram med drifta. Frå 2024 er det eit krav at alle mjølkekyr oppheld seg i eit lausdriftsfjøs for å bidra til meir bevegelse og friedom for dyra. Med eit moderne fjøs, der kyrne blir mjølka av ein robot medan ein annan tar seg av reingjering av golv, har Ljøsne fått ein heilt ny og meir fleksibel kvardag.

– No kan eg vera med borna på aktivitetar på ettermiddagane utan å måtte jobba i fjøsset fyrst.

Han var godt i gang med planane før han søkte om lån til det nye fjøsset, men han fortel at banken var klar over planane og det komande kravet om lausdrift.

Ljøsne brukar lokalbanken fordi dei har god forståing av landbruket, og dei utfordringar og krav bøndene er pålagt. Han peiker også på at lokalbanken er ein viktig støttespelar i

bygdesamfunnet, då dei engasjerer seg i lokale prosjekt i større grad enn kva ein sentralt styrt bank har mogelegheit til.

– Indre Sogn Sparebank har hatt tru på prosjektet heile vegen, og at eg fekk låne til både tilskot og moms, i tillegg til gode rentebetingelsar, syner at dei ynskjer at det skal gå bra med meg som kunde, seier han.

Tekst og foto: Ingrid Nordbye-Antonsen.

TETTARE PÅ KUNDANE

Kontakt med kundane står sentralt i Indre Sogn Sparebank. I den samanheng er kundekveldane viktige.

– Me får positiv respons frå kundane på desse kveldane. Kundane ser at me bryr oss, seier Merete Lien Yndestad, avdelingsleiar ved kontoret i Bergen og fagansvarleg på sparing og plassering i Indre Sogn Sparebank.

Tjuvstart

Banken har gjennom det siste året gjennomført fleire kundekveldar. Kundekvelden i Sogndal tjuvstarta også opninga av Malin/China House.

– Det var to veker att til opninga, men dei fekk gjort hovuddelen ferdig til me kom. Verten sjølv, Xianwu Xu, presenterte også maten sin. Det vart eit fantastisk måltid både for dei tilsette og kundane.

60 gjester hadde møtt fram til kundekvelden i Sogndal, ein kundekveld Yndestad karakteriserer som veldig vellukka. Tenoren Einar Bolstad trollbatt forsamlinga og Haugengruppen Foodservice heldt vinkurs og føredrag om årets riesling. Dei sponsa også forsamlinga med vin.

– Det er berre å gratulera sogndalskontoret for eit godt gjennomført arrangement. Dei hadde ein fantastisk fin debut med å arrangera kundekveldar.

Sparing

Gunnar Birkvold frå Eika Kapitalforvaltning leverte eit føredrag der kundane vart engasjerte og det vart diskusjoner og latter i lokalet. Birkvold heldt også føredrag under kundekvelden i Bergen. Temaet for Birkvold var at sparing aldri blir feil, uansett kva du sparar til.

Lien Yndestad seier at mykje av overskotslikviditeten til kundane går til forbruk.

– Kundane våre har hatt låg rente og låge kostnader i lengre tid. Det har vore gode tider for kundane våre som er i jobb. . Me ynskjer å bevisstgjera kundane våre på at det er viktig å spara også i gode tider. Det er ein tryggleik for kundane å setja av litt til dårlegare tider.

Stemming

30-35 personar hadde møtt fram til kundekvelden i Bergen, som vart halden i banken sine lokale. Her stod Natalie Nordnes for musikken. Som vanleg skapte ho ein fantastisk stemming i lokalet.

– Bergen hadde også tapas eller fingermat og ølsmaking og ølføredrag av representantar for eit lokalt bryggeri i Bergen.

Marknadsføring

Yndestad seier at dei gjennom kundekveldane også vil marknadsføra banken på ein god måte.

– Me ynskjer å vera nær kundane og gje noko tilbake til lojale kundar. Difor spanderer me ein heilaften med jamne mellomrom. Slik kveldar ser me er populære, dei som har vore her før, dei kjem att.

Yndestad legg til at dei i tillegg til sparing, også fokuserer på bevisstheit rundt forbruket.

– Det er kanskje like viktig. Me treng ikkje bruka opp alt me har.

Tekst: Jan Egil Fimreite. Foto: Karin Vikane.

NOTAR

INNHALDSLISTE NOTAR

1. **Finansiell risikostyring**
2. **Viktige rekneskapsestimat og skjønsmessige vurderingar**
3. **Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter**
4. **Utbyte**
5. **Provisjonsinntekter med vidare**
6. **Provisjonskostnader med vidare**
7. **Netto vinst/tap på finansielle instrument**
8. **Andre driftsinntekter**
9. **Løn og generelle administrasjonskostnader**
10. **Segment**
11. **Konserndanning**
12. **Transaksjonar med nærstående partar**
13. **Løn m.m. og lån til tilsette og tillitsvalde (morbank)**
14. **Andre driftskostnader**
15. **Skattekostnad**
16. **Resultat pr. eigenkapitalbevis (morbank)**
17. **Kontantar og fordringar på sentralbanken (morbank)**
18. **Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar (morbank)**
19. **Utlån til kundar, kredittar, garantiar, tap på utlån og garantiar**
20. **Verdipapir til verkeleg verdi over resultatet**
21. **Finansielle eigendelar og forpliktingar**
22. **Spesifikasjon verdipapir tilgjengeleg for sal**
23. **Utsett skattefordel**
24. **Varige driftsmidlar**
25. **Andre eigendelar**
26. **Gjeld til kredittinstitusjonar (morbank)**
27. **Innskot frå kundar**
28. **Gjeld ved utsteda verdipapir**
29. **Anna gjeld**
30. **Pensjonsforpliktingar**
31. **Ansvarleg lånekapital**
32. **Eigarandelskapital og eigarstruktur**
33. **Ansvarleg kapital og kapitaldekning**
34. **Garantiansvar**
35. **Pantsetjingar og betingta forpliktingar, trekkrettar**
36. **Forfall av forpliktingar**
37. **Tid til avtalt/sannsynleg endring av rentevilkår**
38. **Hending etter balansedag**

1. FINANSIELL RISIKOSTYRING

Drifta av banken er bunden av ei rekke tilhøve. Særleg innverknad har rente- og kredittrisiko. Andre større risikoar er likviditets- og kursrisiko i verdipapir. Bankverksemda medfører òg ein operasjonell risiko.

Styret har fastsett rammer for risiko innan kredittgjeving, handel med verdipapir og for renterisiko. Det er fastsett rutinar for rapportering til styret om utviklinga på risikoområda og det er vedteke ein eigen finansstrategi. Det er òg utvikla eit eige internkontrollsystem for den totale bankverksemda. Det er fastsett

retningslinjer og prinsipp for internkontroll. Administrasjonen har ansvar for å følgja opp den daglege risikostyringa.

Styret er merksam på risikoen ved høg utlansvekst og kva verknad det kan ha for kapitaldekninga i banken. I tillegg er styret kjend med risikoen knytt til å vera meir avhengig av pengemarknaden. Styret har difor sett seg mål både på kapitaldekninga og likviditeten i banken, og vil treffa tiltak dersom kapitaldekninga og likviditeten kjem under desse måla.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap som skuldast at kundar og motpartar ikkje oppfyller betalingsforpliktingane sine overfor banken. Kredittrisiko vedkjem alle fordringar på kundar, motpartar, utlån, kredittar, garantiar, uoppgjorte handlar, unyttta kredittar og verdipapir, og motpartsrisiko som oppstår gjennom derivat. Kredittrisiko er avhengig av mellom anna storleiken på fordringa, tid for forfall, sannsynlegheit for misleghald og eventuelle verdi på trygda. Kredittap kan òg oppstå som følgje av operasjonelle feil. Banken sin mest vesentlege risiko, er kredittrisiko som hovudsakeleg er knytt til utlån.

Kredittrisiko vert styrd gjennom banken sin kredittstrategi. Det er utarbeidd kreditthandbøker med policyar, rutinar og administrativ fullmaktsstruktur for styring av kredittrisiko. Kreditthandboka klargjer mellom anna krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kundar som får innvilga kreditt og krav til trygd for engasjementa. Risiko i porteføljen blir kontinuerleg overvaka for å avdekka sannsynlegheit for misleghald, og for å kalkulera tap dersom misleghald inntreffer.

Kredittrisikoen til banken er hovudsakeleg små enkeltrisikoar mot privat- og bedriftskundemarknaden. Etablert risikohandtering skal sikre at kredittrisiko er i samsvar med banken sin risikovilje.

Trygd

Verdien av deponert trygd skal vera tilstrekkeleg til å sikra engasjementet ved eventuell realisering, både på kort og lang sikt. Sikkerheitsobjekt som er ukjende for banken, skal dokumentera verdien sin gjennom offentleg takst der det er relevant.

Som trygd for banken si utlansportefølje blir det hovudsakleg nytta:

- pant i fast eigedom
- registrerbart lausøyre, landbrukslausøyre og driftstilbehør
- fordringar og varelager
- pant i bankinnskot
- finansiell pant registrert i VPS, aksjar og obligasjonar
- kausjonistar

Generelt vert det kravd trygd for alle typar lån, med unntak av lønskontokreditt.

Konsentrasjonsrisiko

Banken er ikkje generelt eksponert mot få, store næringskundar. Eksponeringa er spreidd geografisk, teke omsyn til banken sin marknadsdel. For å sikra diversifisering, er det gitt rammer for eksponering i bransjar, fylke og per kunde. Sjå note 19 for talfesting av store engasjement.

Engasjementsstorleik

Eit engasjement er definert som kunden sitt utlån, garantiar og unyttta trekkammer. Det utgjør banken sin maksimale kredittrisiko. Totale engasjement kjem fram i note 19 fordelt på sektorane næring og privat. Store engasjement blir rapportert på eigne lister og rapportar til styret. Administrasjonen har ansvar for å følgja opp utviklinga i store engasjement. Banken si utlånsverksemd vert styrd av adm. banksjef.

Risikoklassifisering

System

Risikoklassifiseringa er ein integrert del av kredittvurderinga. Systemet stettar kravet til ei god overvaking av risikoutviklinga i banken si utlånsportefølje. Utlånsvolumet er delt i fem kategoriar frå A til E, der D er lån med høg risiko og E er problemengasjement. Banken nyttar klassifiseringssystem utvikla av Skandinavisk Data Center A/S (SDC). Alle kundar med engasjement over NOK 100.000 skal risikoklassifiserast minst ein gong i året. Banken sine utlån og garantiar er delt inn i låg, normal og høg risiko. Risikoklassifiseringssystemet til banken skil mellom kundar med ulik betalingsevne, finansiell styrke og kvalifisert trygd. I tillegg vert kvart næringslivsengasjement vurdert ut frå forhold ved bedrift og leing. Ved utgangen av 2015 var dei aller fleste næringslivsengasjementa og personkundeengasjementa klassifiserte. Klassifiseringa av utlån er ikkje fullstendig. Til no omfattar ikkje klassifiseringa nye næringslivsengasjement under NOK 100.000, engasjement utan historikk og mindre engasjement i banken.

Bedriftsmarknad

Ved vurdering av risiko innafor banken sine næringsengasjement, vert følgjande tre hovudkomponentar vektlagde:

- Økonomi (50 %)
- Trygd (25 %)
- Kvalitative forhold (25 %)

Komponenten økonomi er sett saman av totalrentabilitet, soliditet, rentedekningsgrad og likviditet.

Komponenten trygd for næringslivsengasjement er ulike objekt. Dei mest brukte er trygd i fast

eigedom der banken etter sine retningslinjer set realisasjonsverdien til 80 % av bokført verdi. Anna trygd er driftslausøyre, motorvogn/anleggsmaskiner, varelager og fordringar som banken etter sine retningslinjer verdset til 30 – 50 % av bokført verdi (RE-verdi).

Kvalitative forhold er sett saman av interne faktorar (50 %) og eksterne faktorar (50 %). Interne faktorar som blir vurdert skjønsmessig er eigar/leing/organisasjon, økonomistyring/planlegging og anlegg/lokalisering.

Eksterne faktorar som blir vurdert skjønsmessig er bransje/produkt, marknad/konkurrentar og kunde/leverandørar.

Personmarknad

Ved vurdering av risiko innanfor personmarknaden til banken, vert følgjande tre hovudkomponentar vektlagde:

- Økonomi (50 %)
- Trygd (40 %)
- Kvalitative forhold (10 %)

Komponenten økonomi er sett saman av netto likviditet, netto formue, gjeldsgrad og brutto inntekt.

Komponenten trygd er hovudsakleg trygd i fast eigedom for personkundeengasjement. I banken sine retningslinjer vert realisasjonsverdien (RE-verdien) av den faste eigedomen sett til 80 % av takst eller tilsvarande informasjon om eigedomen. Av anna trygd kan nemnast fritidseigedom, bil og kausjon.

Kvalitative forhold er sett saman av interne faktorar (50 %) og eksterne faktorar (50 %). Interne faktorar som vert vurdert skjønsmessig er betalingsevne og -vilje. Eksterne faktorar som vert vurdert skjønsmessig er arbeidsgivar og buplass. Sjå note 19 for ytterligare opplysingar om risikoklassifisering av bedrifts- og personkundar.

Mislegaldne og tapsutsette engasjement

Kredittrisiko på utlån og garantiar kjem som følgje av at engasjement vert mislegaldne eller det skjer hendingar som gjer det svært sannsynleg at engasjementet vil bli påført tap på eit seinare tidspunkt. Eit engasjement vert vurdert som misleghalde når kunden ikkje har

betalt forfallen termin innan 90 dagar etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikkje er dekkja inn innan 90 dagar etter at rammekreditten ble overtrekt. Misleghaldne engasjement blir gjennomgått og handsama fortløpande av administrasjonen i banken. Styret i banken får månadleg rapportar vedkomande utviklinga på misleghald. Sjå note 19 for opplysningar om misleghaldne og tapsutsette utlån og trygda for desse. Tapsutsette engasjement er engasjement som ikkje er misleghaldne, men der kunden sin økonomiske situasjon inneber ei stor sannsynlegheit for at eit allereie oppstått tap vil materialisera seg på eit seinare tidspunkt. Rentene på slike utlån løper som normalt inntil misleghaldet oppstår.

Nedskrivningar

Dersom det ligg føre objektive indikasjonar for tap på engasjement, blir engasjementet nedskrive til verdien av framtidige kontantstraumar neddiskontert basert på effektiv rente. Utlånsporteføljen er delt inn i grupper med tilnærma lik risikoprofil, og blir nedskriven dersom det ligg føre objektive indikasjonar for tap på grupper. Individuelt vurderte lån blir trekt ut av tilhøyrande

MARKNADSRISIKO

Marknadsrisiko er risikoen for tap og gevinst i marknadsparameter som rente, valutakursar, aksje- eller råvareprisar. Marknadsrisiko som banken står overfor, er hovudsakeleg renterisiko og inkluderer potensielle svingingar i verdien av fastrenteinstrument eller finansielle instrument knytt til ein marknadsbenchmark (NIBOR flytende pengemarknadsrente) som følgje av endringar i marknadsrenter, og i framtidige kontantstraumar for finansielle instrument til flytande rente. Prisisiko kjem av endringar i marknadsprisar, enten som følgje spesifikke faktorar knytt til eit individuelt finansielt instrument eller utstedar, eller faktorar som påverkar alle instrument handla i ein marknad. Det kan til dømes handla om endringar i prisar eller volatilitet på aksjar eller aksjeindeksar. Rentepapir, aksjar og aksjefond er eksponert for denne risikoen. Det mest vesentlege av marknadsrisiko relaterer seg til verdipapirmarknaden representert ved eigne verdipapirbeholdningar. Hovudtyngda

gruppe og er ikkje med i grunnlaget for gruppenedskrivningar.

Banken gjennomgår portefølje av utlån og garantiar og føreteke individuelle nedskrivningar. Gruppenedskrivningar på utlån og garantiar blir føreteke med basis i risikoklassifiseringa og modellen for gruppenedskrivning byggjer på bransjeinndeling av kundane, offentlege tilgjengelege konkurssannsynlegheiter og forventanta restverdi på objekta.

Kredittrisiko på verdipapir

Kredittrisiko i obligasjonsportefølje kjem som følgje av konkurs, gjeldsforhandlingar eller makrohendingar. Som følgje av denne risikoen, vert det i rutina nytta rammer for plasseringar slik at banken fordeler risiko på mange selskap.

Banken ynskjer at porteføljen av finansielle instrument skal ha ein låg kredittrisikoprofil, og det fortrinnsvis blir investert i bankar, solide føretak og stat og statsgaranterte føretak. Kredittkvaliteten vert vurdert som tilfredstillande.

Banken har ikkje investeringar i verdipapir i framand valuta.

av porteføljen til banken er plassert i likvide obligasjonar med avgrensa risiko for store fall i marknadsverdien. Forvaltninga er underlagt rapporterings- og posisjonsrammer fastlagt av styret. Rammene skal avgrensa risikoen, og desse rammene blir gjennomgått minst ein gong i året.

Prisisiko

Banken sin samla marknadsrisiko blir vurdert ut i frå stressscenario utarbeidd i tråd med tilrådingar frå Finanstilsynet og Baselkomiteen.

Valutarisiko

Banken har ingen vesentleg valutaeksponering. Valutapostar er avgrensa til setlar i utanlandsk valuta (valutakasse) og garantiar for formidla lån i utanlandsk valuta. Kundane har stilt trygd i fast eigedom for valutalånsгарантиane og verdien av trygda er vesentleg høgare enn forpliktinga. Ved ei utvikling i valutakursen som medfører at låna til kunden blir høgare, vil banken stilla krav om tilleggstrygd.

Renterisiko

Banken er òg eksponert for renterisiko knytt til tap av rentenetto. Risikoen kjem fram som resultat av ulik rentebindingstid på ulike aktiva- og passivapostar i og utanfor balansen. Desse er obligasjonar, utlån til kundar, garantiar, innskot og verdipapirgjeld. Ei endring i marknadsrenta vil gje auke eller reduksjon i banken sin rentenetto som følgje av det. Styret i banken har sett ramme for banken sin renterisiko og eksponering til NOK 2,00 mill. som maksimalt negativt utslag. Sjå note

37 for talfesting av sensitivitet ved 1 % renteendring. Renteberande verdipapirplasseringar, utlån, innskot frå kundar, finansinstitusjonar og låneopptak i marknaden er alle knytt til flytande rente. Utanom balansepostar, gjeld banken sitt løpande garantiansvar som er knytt til flytande rente. Renterisikoen blir månadleg rapportert til styret. Ulik rentebinding og referanserenter på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i banken. Renterisiko blir redusert ved at innlån og utlån i høg grad blir tilpassa same rentevilkår.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko kan enkelt forklarast som banken si evne til å gjera opp eiga gjeld ved forfall. Når banken sine lånekundar ynskjer ei langsiktig finansiering, og banken sine innskotskundar vil disponere innskota sine med kort varslng, har banken ein likviditetsrisiko. Finansiering av dette gapet er gjort ved at banken har teke opp lån i Noregs Bank, i den opne marknaden og avtalt trekkramme med DNB Bank ASA på NOK 125,00 mill. Banken har vedteke ein likviditetsstrategi

der likviditetsindikator 1⁷ skal vera 105 % eller høgare.

Likviditetssituasjonen for banken er vurdert tilfredsstillande. Utviklinga av likviditetsrisikoen blir månadleg rapportert til styret som karakteriserer risikoen som tilfredsstillande. Sjå årsmeldinga frå styret for beskriving av banken si styring av risiko og note 36 for talfesting av forfall på forpliktingar.

OPERASJONELL RISIKO

Den operasjonelle risikoen til banken er risiko for tap som følgje av utilstrekkelege eller sviktande prosessar eller system, menneskelege feil, eksterne hendingar og juridisk risiko. Denne type risiko og kjelder til tap ligg i den løpande drifta av banken. Banken har utarbeidd policyar, rutinar, fullmaktstrukturar

med vidare. Det saman med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er vidare teikna formålstenlege forsikringsordningar, og utarbeidd relevante beredskapsplanar for å handtera krisesituasjonar.

KAPITALFORVALTNING

Målet til banken vedkomande kapitalforvaltning er å sikra framleis drift for å gi eigenkapitalbevisegarane og kapitalfondet i banken ei god avkastning, og oppretthalda ein optimal kapitalstruktur for å redusera kapitalkostnadane. På denne måten kan banken gje utbytte

på eigenkapitalbevis og bidra til utvikling av lokalsamfunna banken er ein del av.

Gjennom lovverket, er banken underlagt eit regelverk for minstekrav til kapitaldekning og soliditet. CEBS⁸ har utarbeidd retningslinjer

⁷ Likviditetsindikator 1 bereknar kor stor del av illikvide eigendelar som er langsiktig finansierte, dvs. med attståande løpetidslengde over 1 år (likviditetsindikator 1). Indikator 2 er identisk bortsett frå at tidsperioden det er fokusert på er endra frå 1 år til 1 måned. Berekningsmodellen er som følgjer:

Likviditetsindikator 1(2) =
$$\frac{\text{Finansiering med gjenstående løpetid over 1 år (1 mnd.)}}{\text{Illikvide eigendelar}}$$

⁸ CEBS = Committee of European Banking Supervisors

for prosessar for styring av risiko og kapitalbehov i form av ICAAP⁹. Styret har ansvaret for å initiere ICAAP-prosessen og kapitalplanlegginga, og set mål for eit kapitalnivå som er tilpassa banken sin risikoprofil og forretningsmessige rammevilkår. ICAAP-prosessen er ein integrert del av banken si samla risikostyring.

Sjølv om Indre Sogn Sparebank prisar inn ein forventta tapskostnad, må banken ha kapitalreservar for å dekkja uventa tap. Gjennom ICAAP vert risikojustert kapital utrekna for alle risikoområde, og banken gjennomfører stress-testing for å identifisera forhold som kan påverka risikobildet og kapitaldekninga i negativ retning. Risikojustert kapital angir kor stort tap som kan oppstå under ekstreme forhold, og er ein sentral storleik i vurderinga av banken sitt behov for eigenkapital for å driva verksemda på ein forsvarleg måte. Den risikojusterte kapitalen og lovmessig minstekrav vert samanhalden mot banken sin faktiske eigenkapital.

Banken skal ha ein spreidd forfallsstruktur på innlåna sine.

Frå 31.12.2015 skal banken minst ha ein LCR¹⁰ lik 100 %.

Likviditetsindikatorane for banken skal ikkje vera lågare enn:

	Indikator 1	Indikator 2
Indikator inklusive EBK	105	110
Indikator for banken utan EBK	105	115

Banken sin LCR er 179 % ved årsskiftet. Kravet til LCR frå styresmaktene er 70 % frå 31.12.2015, med ein auke til 100 % pr. 31.12.2017.

Indre Sogn Sparebank har ei kapitaldekning pr. 31.12.2015 på 16,97 % og ein kjernekapital på 15,72 %. Banken skal ha ei kapitaldekning på minst 18,00 % pr. 31.12.2016. Den reine kjernekapitalen skal vera minst 15,00 % pr. 31.12.2016. Kjernekapitalbehovet er rekna ut på basis av årleg ICAAP. Kravet frå styresmaktene til rein kjernekapital pr. 31.12.2016 er 11,50 %.

Resultatet til Indre Sogn Sparebank vert delt høvesvis mellom sparebanken sitt fond og eigenkapitalbeviskapitalen. Banken nyttar inngåande balanse for eigenkapitalbeviskapitalen med tillegg av utjamningsfond ved utrekning av eigarbrøken. Indre Sogn Sparebank tek sikte på at 50 % av resultatet i høve til eigarbrøken vert utbetalt som utbytte, resten vert lagt til utjamningsfondet og om lag 50 % av resultatet i høve eigarbrøken vert fordelt som gåver/overført til ei samfunnsnyttig stifting. I vurderinga av utdeling av overskotet i 2015 til utbytte og gåver, vil det bli lagt vekt på at eigenkapitalbevis-eigarane sin del av samla eigenkapital bør haldast stabil tilnærma lik eigarbrøken pr. 01.01.2010 som var 35,12%.

STRATEGISK RISIKO

Strategisk/forretningsmessig risiko er risikoen for at verdiane av gjeld og eigendelar vert endra på grunn av faktorar i marknaden. Dette krev ei kontinuerleg vurdering av konkurransesituasjonen, banken sine produkt og endringar i banken sine rammevilkår.

OMDØMERISIKO

Omdømerisiko er risiko for at banken kan bli påført tap eller kostnader ved svekka omdøme. Slik svekking av omdøme til dømes koma som ei følge av manglande kontrollrutinar knytt til sal av banken sine produkt.

⁹ ICAAP = Internal Capital Adequacy Assessment Process = Intern kapitalvurderingsprosess

¹⁰ LCR, eller Liquidity Coverage Ratio, er eit minimumskrav til likvide aktiva i høve til utrekna negativ cash flow under eit definert stressa likviditetsscenario.

2. VIKTIGE REKNESKAPSESTIMAT OG SKJØNSMESSIGE VURDERINGAR

Estimat og skjønsmessige vurderingar blir evaluert løpande og er basert på historisk erfaring og andre faktorar, inklusive forventningar om framtidige hendingar som er forventa å vera sannsynlege under noverande omstende. Banken forventar ingen endringar i nøkkelføresetnadene som vil føra til vesentlege endringar i bokførte verdier av eigendelar og forpliktingar i løpet av neste år.

VIKTIGE REKNESKAPSESTIMAT OG FØRESETNADER

Banken utarbeidar estimat og føresetnader knytt til framtida. Dei rekneskapsestimata som følgjer av dette vil per definisjon sjeldan vera fullt ut i samsvar med det endelege utfalla. Estimat og føresetnader som representerer ein betydeleg risiko for vesentlege endringar i balanseført verdi på eigendelar og gjeld i løpet av neste rekneskapsår, vert drøfta nedanfor.

a) Verkeleg verdi på finansielle instrument

For verdipapir som ikkje er børsnoterte og der det ikkje er ein aktiv marknad nyttar konsernet verdsettingsteknikkar for å fastsette verkeleg verdi. Konsernet vurderer og vel metodar og tek føresetnader som så langt som mogleg er basert på marknadsforholda på balansedagen. For rentepapir som ikkje er handla aktivt i tida nær rapporterings-tidspunktet hentar me inn verddivurderingar og spreadestimat frå ulike meklarforetak og Norsk Fondsmeglarforbund., og nyttar desse til verdsetting. Verddivurdering av unoterte aksjar byggjer på siste emisjonskurs, omsetningsverdier me har kunnskap om, og neddiskonterte kontantstraumar. Verdipapir utan omsetning er verdsett med utgangspunkt i tilgjengeleg rekneskapsinformasjon. Verkeleg verdi av forpliktingane for finansielle garantiar blir verdsett med teknikkar slik som for nedskrivningar på utlån omtalt nedanfor. Sjå òg note 21 for sensitivitetsanalyse knytt til kursendringar nivå 3 verdsettjng.

b) Nedskrivning på utlån

Nedskrivning på utlån skal skje når objektive bevis for verdifall kan identifiserast. Objektive bevis for verdifall på eit utlån omfattar vesentlege finansielle problem hjå debitor, betalingsmisleghald eller andre vesentlege

kontaktsbrot, tilfelle der det blir vurdert som sannsynleg at debitor vil innleie gjeldsforhandling eller andre konkrete hendingar. Som kriterium på objektive bevis for gruppenedskrivningar i konsernet, blir det nytta modellverk som er utvikla for å rekna ut kredittrisiko, og eigne data for statistisk restløpetid for låna. Alle nedskrivningar er basert på neddiskonterte verdier, med låna si effektive rente før verdifall som diskonteringsrente. I prinsippet skal alle kontantstraumar på engasjement og grupper identifiserast, og det må gjerast ei vurdering av kva kontantstraumar som er utsett. Med det store talet engasjement som er gjenstand for vurdering, må slike utrekningar skje med utgangspunkt i tilnærmingar og erfaringsmateriale.

Modellverket for utrekning av kredittrisiko vert vurdert og validert jamnleg. Slik vert òg modellen for nedskrivning på grupper av utlån vurdert. Endringar vert gjort for å gje forventningsrette estimat utifrå erfaringsdata og kunnskap om banken si portefølje og dei makroøkonomiske framtidutsiktene. For ytterlegare omtale av metode for individuelle nedskrivningar og gruppenedskrivningar, sjå òg Rekneskapsprinsipp, note 1 om Risikoforhold, og note 19 om Utlån til kundar m.m.

d) Pensjonsansvar

Noverdien av pensjonsansvar er avhengig av fastsetting av økonomiske og aktuar-messige føresetnader. Ei kvar endring i desse føresetnadane påverkar balanseførte beløp for pensjonsansvar og pensjonskostnader. Føresetnadene om diskonteringsrente er fastsett med utgangspunkt i langsiktig rente på

obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Forventa avkastning på pensjonsmidlane er i samsvar med IFRS reglar sett lik diskonteringsrenta. Andre grunnleggande føresetnader for pensjonsansvar er årleg lønnsvekst, årleg regulering av

pensjonar og forventa G-regulering. Konsernet har nytta rettleiande føresetnader pr. 31.12.15 utgitt av Norsk Regnskapsstiftelse i starten av januar 2016. Sjå elles note 30 om Pensjonar og note om rekneskapsprinsipp.

3. NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Renteinntekter				
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjonar	5 925	7 157	5 925	7 157
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringer på kundar	98 436	127 013	98 491	127 003
Renter og liknande inntekter av sertifikat og obligasjonar	3 718	4 623	3 718	4 623
Andre renteinntekter og liknande inntekter			0	0
Sum renteinntekter	108 079	138 793	108 134	138 783
Rentekostnader				
Renter og liknande kostnader på gjeld til kredittinstitusjonar	262	333	262	333
Renter og liknande kostnader på innskot frå og gjeld til kunder	34 425	43 250	34 453	43 250
Renter og liknande kostnader på verdipapir	16 850	27 224	16 850	27 224
Renter og liknande kostnader på ansvarleg lån	4 137	9 972	4 137	9 972
Andre rentekostnader og liknande kostnader	1 692	1 609	1 692	1 609
Sum rentekostnader	57 366	82 388	57 394	82 388
Netto renteinntekter	50 712	56 405	50 740	56 395
Av dette renteinntekter på nedskrivne lån	815	1 839	815	1 839

4. UTBYTE

i 1.000 kr.

	2015	2014
Verkeleg verdi over resultatet	144	391
Tilgjengeleg for sal	6 129	3 664
Sum utbyte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning	6 273	4 055

5. PROVISJONSINNTEKTER MED VIDARE

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Garantiprovisjon	1 380	1 575	1 380	1 575
Betalingsformidling	5 782	5 985	5 782	5 985
Verdipapirteneste og forvaltning	411	270	411	270
Forsikringsprodukt	3 519	3 151	3 519	3 151
Provisjon Eika Boligkreditt AS	6 973	8 051	6 973	8 051
Andre provisjoner og gebyr	2 441	2 559	2 437	2 556
Sum provisjonsinntekter med videre	20 507	21 591	20 503	21 588

6. PROVISJONSKOSTNADER MED VIDARE

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Nets kostnader	2 803	2 723	2 803	2 723
Formidlingsprovisjon	3	2	3	2
Andre kostnader	231	226	231	226
Sum provisjonskostnader med videre	3 037	2 950	3 037	2 950

7. NETTO VINST/TAP PÅ FINANSIELLE INSTRUMENT

i 1.000 kr.

	2015	2014	2015	2014
Netto vinst/tap på sertifikat og obligasjoner	-2 338	-48	-2 338	-48
Netto vinst/tap på aksjer og andre verdipapir med variabel avkastning	785	5 136	785	5 579
Netto vinst/tap på valuta	223	369	223	369
Netto vinst/tap på finansielle instrument	-1 330	5 457	-1 330	5 900

	2015	2014	2015	2014
Netto vinst/tap på finansielle instr. til verkeleg verdi over resultatet	-1 492	812	-1 492	812
Netto vinst/tap på finansielle instr. tilgjengeleg for sal	-61	4 276	-61	4 719
Netto vinst/tap på valuta	223	369	223	369
Netto vinst/tap på finansielle instrument i driftsresultat før skatt	-1 330	5 457	-1 330	5 900

	2015	2014	2015	2014
Netto vinst/tap på finansielle instrument tilgjengeleg for sal	9 508	7 811	9 508	7 811
Netto vinst/tap på finansielle instrument i utvida resultat	9 508	7 811	9 508	7 811

8. ANDRE DRIFTSINNTEKTER

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Husleigeinntekter	400	340	290	340
Salsinntekter eigedomsmekling			4 448	1 085
Andre driftsinntekter				2 819
Sum andre driftsinntekter	400	340	4 738	4 244

9. LØN OG GENERELLE ADMINISTRASJONSKOSTNADER

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Løn og generelle administrasjonskostnader	20 264	19 473	22 023	21 136
Løn til tilsette	20 264	19 473	22 023	21 136
Honorar til styre og tillitsmenn	459	410	459	410
Pensjonar	-2 710	1 969	-2 665	2 033
Arbeidsgjevaravgift	3 075	2 687	3 268	2 872
Andre personalkostnader	959	922	981	973
Personalkostnader	22 047	25 461	24 066	27 424
Kurs, møte	344	266	344	306
Honorar eksterne tenester	338	408	875	786
Kontorrekvisita, blankettar, trykksaker	527	585	550	694
Telefon, porto, frakt	488	472	523	531
Reklame, annonsar, marknadsføring	1 757	2 120	2 092	2 256
Diett, reiser, andre utgifter	576	408	586	510
Edb-kostnader	6 232	4 939	6 232	4 941
Andre kostnader		0	19	199
Administrasjonskostnader	10 262	9 198	11 221	10 223
Sum løn og generelle administrasjonskostnader	32 309	34 659	35 287	37 647
Tal årsverk pr 31.12.	39,0	36,5	42,0	39,5
Lærling	1,0	0,0	1,0	0,0
Gjennomsnittleg tal årsverk i året	37,8	37,2	40,8	40,2

10. SEGMENT

Banken føl IFRS 8 og morbank utarbeidar rekneskap for segmenta privatmarknad (PM) og bedriftsmarknad (BM). Personkundar som blir følgde opp av næringsavdelinga inngår i bedriftsmarknaden. Etter vurderinga til banken, ligg det ikkje føre vesentlege forskjellar i risiko og avkastning på produkt og tenester som inngår i hovudmarknadane til banken. Banken opererer i eit geografisk avgrensa område, og rapportering på geografiske segment gir lite

tilleggsinformasjon. Stab morbank omfattar administrasjon, forvaltning, investeringstenester, strategi, eigarskap og økonomi funksjonar i banken. Tabellen nedanfor viser segmentfordelinga i morbank.

i 1.000 kr.

Resultat	*31.12.2015				*31.12.2014			
	PM	Andre område BM i morbank	Totalt		PM	Andre område BM i morbank	Totalt	
Renteinntekter	69 992	27 564	10 522	108 079	93 164	33 849	11 780	138 793
Rentekostnader	38 902	12 090	6 374	57 366	49 681	10 669	22 038	82 388
Netto renteinntekter	31 090	15 474	4 148	50 712	43 483	23 180	-10 258	56 405
Utbyte	1 295		4 978	6 273			4 055	4 055
Provisjonsinntekter m.v.	17 270	2 959	278	20 507	20 512	978	101	21 591
Provisjonskostnader m.v.	2 410	494	133	3 037	2 503	306	141	2 950
Netto vinst/tap på finansielle instrument	223	0	-1 457	-1 330	336		5 121	5 457
Andre driftsinntekter	400			400	340		0	340
Netto andre driftsinntekter	16 778	2 465	3 569	22 812	18 685	672	9 136	28 493
Løn og personalkostnader	18 746	2 126	-45	22 047	20 420	2 009	3 032	25 461
Administrasjonskostnader	8 384	969	909	10 262	7 604	686	908	9 198
Avskrivningar på driftsmidlar	3 254	248	248	3 750	3 288	292	292	3 872
Andre driftskostnader	12 692	1 177	959	15 139	11 243	877	2 372	14 492
Sum driftskostnader før tap på utlån	43 076	4 520	3 603	51 199	42 555	3 864	6.605	53 023
Tap på utlån	396	523		919	-3 517	7 844	0	4 327
Driftsresultat før skatt	4 396	12 896	4 115	21 407	23 130	12 145	-7 727	27 548
Balanse								
	PM	Andre område BM i morbank	Totalt		PM	Andre område BM i morbank	Totalt	
Eigendelar								
Kontantar og fordringar på sentralbankar	8 330	0	53 220	61 550	9 847		434 755	444 602
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar			296 192	296 192			154 874	154 874
Utlån til og fordringar på kundar	2 016 127	566 863	21 145	2.604 135	2 014 926	606 655	8 816	2 630 397
Verdipapir til verkeleg verdi over resultatet			166 942	166 942			164 156	164 156
Verdipapir tilgjengeleg for sal			125 811	125 811			100 004	100 004
Investering i dotterselskap			2 078	2.078			0	0
Goodwill			0	0			912	912
Utsett skattefordel			863	863			1 345	1 345
Variige driftsmidlar	28 091	1 608	1 608	31 307	25 338	2 540	5 731	33 609
Overtekne og andre eigendelar	17 616	217 789	-223 859	11 546	2 031	269 612	-263 011	8 632
Sum eigendelar	2 070 164	786 260	444 000	3 300 424	2 052 142	878 807	607 582	3 538 531
Gjeld og eigenkapital								
Gjeld til kredittinstitusjonar				0			2	2
Innskot frå kundar	1 637 806	773 066	120	2 410 992	1 547 040	865 674	-9 813	2 402 901
Gjeld ved utsteda verdipapir			480 941	480 941			736 264	736 264
Anna gjeld	417 787	198	-404 270	13 715	481 972	38	-458 543	23 467
Pensjonsforpliktingar			518	518			5 320	5 320
Ansvarleg lånekapital			90 488	90 488			90 533	90 533
Sum gjeld	2 055 593	773 264	167 797	2 996 654	2 029 012	865 712	363 763	3 258 487
Opptent eigenkapital	14 571	12 996	211 765	239 332	23 130	12 895	179 582	215 607
Innskoten eigenkapital			64 437	64 437			64 437	64 437
Udisponert overskot etter skatt				0			0	0
Sum eigenkapital	14 571	12 996	276 202	303 769	23 130	12 895	244 019	280 044
Sum gjeld og eigenkapital	2 070 164	786 260	444 000	3 300 424	2 052 142	878 607	607 782	3 538 531

* Morbank

11. KONSERNDANNING

Indre Sogn Sparebank har kjøpt opp og kontrollerer 100 % av Indre Sogn Sparebank Egedomsmeikling AS. Selskapet skal driva med egedomsmeikling i Indre Sogn. Selskapet har tre tilsette. Forretningskontoradressa Indre Sogn Sparebank Egedomsmeikling AS, er Storevegen 24, 6884 Øvre Årdal.

Selskapet vart overteke 01.05.2013 og er ein del av den strategiske satsinga til banken på egedomsmeikling.

Den verkelege verdien av føretaket ved kjøp var NOK 1,30 mill. som vart oppgjort med kontantar.

Den 10. desember 2013 utvida banken eigenkapitalen til dotterselskapet med 77 aksjar à NOK 13.000.

Det har ikkje førekomme hendingar etter utløp ev perioden som fører til justeringar av, eller tilleggssopplysingar i rekneskapet eller i notar til rekneskapet.

DRIFTSINNTEKTER OG -RESULTAT I DOTTERSELSKAPET SOM ER INKLUDERT I KONSERNREKNESKAPET

i 1.000 kr.

	31.12.2015	31.12.2014
Andre driftsinntekter (salsinntekter)	4 448	3 904
Driftsresultat før skatt	177	178

DRIFTSINNTEKTER OG -RESULTAT I KONSERNREKNESKAPET DERSOM DOTTERSELSKAPET HADDE VORE OVERTEKE VED STARTEN AV INNEVERANDE REKNESKAPSPERIODE

i 1.000 kr.

	31.12.2015	31.12.2014
Netto renteinntekter	50 740	56 395
Andre driftsinntekter (salsinntekter)	4 738	4 244
Driftsresultat før skatt	21 585	27 726

GOODWILL

Innrekna goodwill i selskapet skuldast at selskapet har opparbeida seg høg marknadsandel og kompetanse på området. Indre Sogn Sparebank tilbyr eit breiare produktspekter som følge av oppkjøpet og forventar at dette skal betre innteninga.

Goodwill vert vurdert for nedskrivning ved kvart rapporteringstidspunkt. Goodwill NOK 912.000 referer seg til overtakinga av Indre Sogn Sparebank Egedomsmeikling AS den 01.05.2013. Banken si oppfatning er at denne verdien er intakt pr. 31.12.2015.

12. TRANSAKSJONAR MED NÆRSTÅANDE PARTAR

INDRE SOGN SPAREBANK EIGEDOMSMEKLING AS

Indre Sogn Sparebank Egedomsmekling AS er eit 100 % eigd dotterselskap og er eit reint egedomsmeklingsføretak.

I konsernrekneskapet er bankinnskot eliminert med NOK 15,74 mill.

Indre Sogn Sparebank Egedomsmekling AS har eit overskot etter skatt pr. 31.12.2015 på NOK 129.532. Sjå òg note 11.

13. LØN M.M. OG LÅN TIL TILSETTE OG TILLITSVALDE (MORBANK)

UTLÅN TIL TILLITSVALDE, LEIANDE TILSETTE OG DEIRA NÆRSTÅANDE

i 1.000 kr.

Tillitsvalde/leing	Utlån	
	31.12.2015	31.12.2014
Styret		
Siri Lagmannsås, leiar	0	1 614
Siv Enerstvedt, medlem	126	238
Jorunn Irene A. Nilssen, medlem	269	378
Morten Kristiansen, medlem	0	0
Per Åke Evjestad, medlem		1 078
Ingeborg Indrelid, medlem	1 997	
Sum styret	2 392	3 308
Kontrollkomiteen		
Gunnar Hæreid, leiar	0	0
Mona Nyttun, medlem	0	0
Sølvi Hatlevoll Nundal	4 860	5 028
Inger Molland Bø, medlem	0	0
Sum kontrollkomiteen	4 860	5 028
Leiande tilsette		
*Egon Moen, adm. banksjef	2 103	2 119
*Karin Vikane, ass.banksjef	600	600
* Anita Hagen Læg Reid, dagleg leiar dotterselskap	2 900	2 898
Sum leiinga	5 603	5 617
Sum generalforsamling/forstandarskap (til 08.12.2015)	14 927	9 650
Sum utlån andre tilsette	67 179	59 997
Totalsum utlån	94 961	83 600

* Lån til tilsette i Indre Sogn Sparebank. I sum lån til generalforsamlinga (forstandarskap til 08.12.2015) inngår: NOK 3,15 mill. lån til tilsette pr. 31.12.2015. NOK 3,16 mill. lån til tilsette pr. 31.12.2014.

LÅN TIL STYREMEDLEMAR, LEIANDE TILSETTE OG DEIRA NÆRSTÅANDE

i 1.000 kr.

Lån til nærstående partar	2015	2014
Lån til styremedlemmer og leiande tilsette		
Balanseført verdi 01. 01.	8 925	9 806
+ Lån gitt i løpet av året	3	2 897
- Lån tilbakebetalt i løpet av året	1 854	1 070
+ Belasta renter	172	270
- Innbetalte renter	172	270
+/- Endring som følge av endring i styret	922	-2 708
= Balanseført verdi 31.12.	7 996	8 925

LÅNEVILKÅR TIL STYREMEDLEMAR, TILSETTE OG DEIRA NÆRSTÅANDE

Lånevilkår til styreleiar og dagleg leiar

i 1.000 kr.

2015				
Namn:	Lånebeløp	Lånetype	Renter	Utløpsdato
Siri Lagmannsås	0			
Egon M. Moen	1.400	Flexilån	1,15 %	Ingen
Egon M. Moen	601	Flexilån	3,15 %	Ingen
Egon M. Moen	102	Kontokreditt	3,35 %	Ingen

2014				
Namn:	Lånebeløp	Lånetype	Renter	Utløpsdato
Siri Lagmannsås	1.614			
Egon M. Moen	1.400	Flexilån	2,10 %	Ingen
Egon M. Moen	624	Flexilån	4,10 %	Ingen
Egon M. Moen	95	Kontokreditt	4,05 %	Ingen

Lånevilkår til styremedlemer og tilsette

Indre Sogn Sparebank har ikkje ytt lån til styremedlemer med betre vilkår enn ordinære vilkår. Banken har heller ikkje ytt lån til tilsette med vilkår som avvik frå dei generelle vilkåra som gjeld for tilsette.

GODTGJERSLE TIL TILLITSVALDE OG LEIANDE TILSETTE

i 1.000 kr.

	2015	2014
Godtgjerelse til leiande tilsette:		
Løn og andre kortsiktige ytingar til adm. banksjef Egon M. Moen	1 144	1 100
Innbetalt pensjonspremie	507	295
Andre skattepliktige ytingar	38	11
Sum adm. banksjef	1 689	1 406
Løn og andre kortsiktige ytingar til ass. banksjef Karin Vikane		
Løn og andre kortsiktige ytingar til ass. banksjef Karin Vikane	803	759
Innbetalt pensjonspremie	216	99
Andre skattepliktige ytingar	33	8
Sum ass. banksjef	1 052	866
Godtgjerelse til leiande organ:		
Styret:		
Styreleiar Siri Lagmannsås	74	12
Nestleiar i styret Siv Enerstvedt	45	66
Styremedlem Jorunn Irene A. Nilssen	45	33
Styremedlem Morten Kristiansen	56	30
Tilsettere representant 2015 Ingeborg Indrelid	33	
Tilsettere representant 2014 Per Åke Evjestad		41
Sum styret	253	182
Kontrollkomiteen:		
Leiar Gunnar Hæreid	35	31
Medlem Mona Nythun	13	12
Medlem Sølvi Hatlevoll Nundal	11	8
Medlem Inger Molland Bø	13	11
Sum kontrollkomiteen	72	62
Generalforsamling (forstandarskap til 08.12.2015):		
Leiar 2015 Anne Inge Nedrehegg	15	
Leiar 2014 Martin Andersen		12
Andre medlemmar	46	24
Sum generalforsamling (forstandarskap til 08.12.2015)	61	36

Stadfesting:

Løn til adm. banksjef Egon M. Moen var i 2015 NOK 1.143.944 (i 2014 NOK 1.088.424). I tillegg utgjer pensjonspremien for adm. banksjef NOK 506.878 og andre godtgjersler NOK 37.712. Adm. banksjef har avtale om etterløn rekna til full kompensasjon i eitt år dersom oppseiing og leiar-utvikling som konsulentbistand knytt til opplæring tilsvarande tre månadsløner. Det ligg ikkje føre avtale om særskild pensjonsalder for adm. banksjef og spesielle rettar knytt til pensjonering. Adm. banksjef har heller ingen avtalar om avlønning m.m. utover det dei andre tilsette i banken har.

Endringar i løn og godtgjersle til adm. banksjef Egon M. Moen vert fastsett og godkjend av styret. Retningslinjer for godtgjersle til adm. banksjef skal fastsettast i avtale mellom adm. banksjef og styret og godkjennast av forstandarskapet, frå 08.12.2015 styret. Anna godtgjersle til leiande personale er fastsett i avtale mellom tilsette og leiing. Løn og godtgjersle til andre leiande tilsette vert fastsett av adm. banksjef innanfor rammer gitt av styret i banken. Styret skal informerast om prinsipp for honorering av leiande personale.

Det er ingen tillitsvald som har avvikande lånevilkår frå banken sine ordinære vilkår. Det er ingen spesialvilkår knytt til noko lån ut over vedtekne vilkår for lån til tilsette og adm. banksjef. Dette er 2,00 % under lågaste utlånsrente i banken for inntil 70 % av godkjent pant og rest 30 % til beste bustadrente. Låneramma er NOK 1,40 mill. og avgrensa til 3,5 x brutto løn, løyvd som rammekreditt ut tenestetida.

14. ANDRE DRIFTSKOSTNADER

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Driftskostnader fast eigedom	2 176	2 217	2 176	2 217
Drifts- og leigekostnader leigde lokale	2 313	2 453	2 313	2 697
Kostnadsført kjøp maskiner og inventar	229	296	263	296
Ekstern revisjon og konsulentonorar	1 040	585	1 040	611
Andre kjøpte tenester		456	4	456
Forsikring, ran	156	109	171	109
Kostnader vedkomande egne verdipapir	1 275	1 352	1 275	1 352
Andre ordinære tap	117	113	117	113
Driftskostnader overtekne eigendelar	53	22	53	22
Kostnader Eika og medlemskontingentar	6 248	5 258	6 248	5 258
Inkasso	71	106	71	106
Reparasjon, vedlikehald maskiner og inventar	507	524	507	524
Andre driftskostnader	954	1 001	2 079	1 888
Sum andre driftskostnadar	15 139	14 492	16 317	15 649
Godtgjerse til revisor				
Lovpålagt revisjon	303	244	329	270
Andre attestasjonstenester	16	40	16	40
Skatterådgiving inkl. teknisk bistand likning	0		0	0
Andre tenester utanfor revisjon	252	255	252	255
Sum honorar til revisjon	571	539	597	565

Honoraret er inklusiv 25 % meirverdiavgift.

15. SKATTEKOSTNAD

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Betalbar inntektsskatt	3 352	4 530	3 382	4 530
For lite/mykje avsett tidlegare år -	145	-22	-145	-22
Sum betalbar skatt	3 207	4 508	3 237	4 508
Endring i utsett skatt	383	-484	400	467
Endring i utsett skatt i utvida resultat	343	1 138	343	1 138
Konsernbidrag	0	81		
Skattekostnad	3 933	5 244	3 981	5 180
Avstemming av skattekostnad				
Resultat før skatt	21 407	27 548	21 585	27 726
			0	0
Utrekna skattekostnad 27 %	5 780	5 780	5 780	5 780
Ikkje skattepliktig inntekt	-1 847	-631	-1 799	-614
Ikkje frådragsberettiga kostnad		13	0	13
Konsernbidrag		81		
Skattekostnad	3 933	5 244	3 981	5 180

16. RESULTAT PR. EIGENKAPITALBEVIS (MORBANK)

Resultat pr. eigenkapitalbevis er utrekna ved å dela den delen av årsresultatet som er tilordna banken sine eigenkapitalbevisegarar med eit vekta gjennomsnitt av tal utsteda ordinære eigenkapitalbevis gjennom året, fråtrekt egne eigenkapitalbevis.

i 1.000 kr.

	*2015	*2014
Årsresultat som er tilordna banken sine eigenkapitalbevisegarar	5 763	7 445
Vegd gjennomsnitt av tal utsteda eigenkapitalbevis (tusen)	632,5	632,5
Resultat pr. eigenkapitalbevis	9,11	11,77

*Tal for morbank

UTVATNA RESULTAT PR. EIGENKAPITALBEVIS

Ved utrekning av utvatna resultat pr. eigenkapitalbevis, vert vekta gjennomsnitt av tal utsteda ordinære eigenkapitalbevis i omløp regulert for effekten av konvertering av alle potensielle eigenkapitalbevis som kan føra til utvatning. Banken har ingen potensielle eigenkapitalbevis som kan føra til utvatning, og utvatna resultat pr. eigenkapitalbevis er soleis det same som ordinært resultat pr. eigenkapitalbevis.

17. KONTANTAR OG FORDRINGAR PÅ SENTRALBANKEN (MORBANK)

i 1.000 kr.

	2015	2014
Kontantar i norske kroner	8 377	11 066
Kontantar i utenlandske valutasortar	0	136
Innskot i Noregs Bank	53 173	433 400
Sum kontantar og fordringar på sentralbankar	61 550	444 602

18. UTLÅN TIL OG FORDRINGAR PÅ KREDITTINSTITUSJONAR (MORBANK)

i 1.000 kr.

	2015	2014
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar uten avtalt løpetid	291 162	154 874
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar med avtalt løpetid	5 030	0
Sum utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	296 192	154 874

Utlån til kredittinstitusjonar med avtalt løpetid er ansvarleg lån til Kredittforeningen for Sparebanker, KfS.

19. UTLÅN TIL KUNDAR, KREDITTAR, GARANTIAR, TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIAR

NETTO UTLÅN TIL OG FORDRINGAR PÅ KUNDAR

i 1.000 kr.

	Morbank			Konsern		
	2015	2014		2015	2014	
Kasse-/drifts- og brukskredittar	516 190	551 735		517 586	552 312	
Byggelån	47 272	39.307		47 272	39 307	
Nedbetalingslån	2 056 487	2.055.915		2 056 487	2 055 915	
Sum utlån før nedskrivningar (brutto utlån)	2 619 949	2.646.957		2 621 345	2 647 534	
- Individuelle nedskrivningar	-10 714	-10.937		-10 714	-10 937	
- Gruppevise nedskrivningar	-5 100	-6.200		-5 100	-6 200	
Sum netto utlån til og fordringar på kundar i balansen	2 604 135	2.629.820		2 605 531	2 630 397	
Utlån formidla til Eika Boligkreditt AS	983 106	930.809		983 106	930 809	
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	3 587 241	3.560.629		3 588 637	3 561 206	
FORFALTE OG TAPSUTSATTE LÅN						
Utlån fordelt på geografisk område						
		%	%		%	%
Region Sogn	1 927 705	73,6 %	1 983 366	74,9 %	1 929 101	73,6 %
Landet elles	692 244	26,4 %	663 591	25,1 %	692 244	26,4 %
Brutto utlån	2 619 949	100,0 %	2 646 957	100,0 %	2 621 345	100,0 %
Utlånssfordeling	31.12.2015	2014 +/-	31.12.2014	31.12.2015	2014 +/-	31.12.2014
Lønstakarar	1 978 777	3 278	1 975 499	1 980 173	4 674	1 975 499
Jordbruk, skogbruk, fiske	39 861	-1 662	41 524	39 861	-1 662	41 524
Industri	37 006	-2 122	39 128	37 006	-2 122	39 128
Bygg og anlegg	65 698	-21 702	87 400	65 698	-21 702	87 400
Handel, hotell, transport, tenester	163 269	-19 887	183 155	163 269	-19 887	183 155
Finansiering, eigedomsdrift	285 689	9 093	276 597	285 689	8 516	277 174
Offentleg forvaltning og andre	49 648	5 994	43 654	49 648	5 994	43 654
Sum utlån før nedskrivningar	2 619 949	-27 008	2 646 957	2 621 345	-26 189	2 647 534
Individuelle nedskrivningar	-10 714	223	-10 937	-10 714	223	-10 937
Gruppevise nedskrivningar	-5 100	1 100	-6 200	-5 100	1 100	-6 200
Sum utlån til og fordringar på kundar i balansen	2 604 135	-25 686	2 629 820	2 605 531	-24 867	2 630 397
Utlånportefølje hos Eika Boligkreditt AS	983 106	52 297	930 809	983 106	52 297	930 809
Totale utlån	3 587 241	26 612	3 560 629	3 587 241	26 035	3 561 206

MAKS KREDITTEKSPONERING

i 1.000 kr.

Potensiell eksponering på utlån	Brutto utlån		Unyttå trekkrettar		Garantiar		Individuelle nedskrivningar		Maks kreditt-eksponering	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Lønstakarar	1 980 173	1 975 499	184 337	178 681	34 182	42 827	-4 128	-3 177	2 194 564	2 193 830
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk, fiske	39 861	41 524	12 570	12 009	276	276			52 707	53 809
Industri	37 006	39 128	23 069	30 822	5 931	7 025			66 006	76 975
Bygg og anlegg	65 698	87 400	25 104	21 486	9 816	10 090			100 618	118 976
Handel, hotell, transport, tenester	163 269	183 155	20 691	13 687	9 385	10 672	-1 216	-2 500	192 129	205 014
Finansiering, eigedomsdrift	285 689	277 174	19 141	12 663	17 569	131 975	-5 370	-5 260	317 030	416 552
Offentleg forvaltning og andre	49 648	43 654	62 047	62 503	8 065	1 653			119 760	107 810
Sum	2 621 345	2 647 534	346 959	331 851	85 223	204 518	-10 714	-10 937	3 042 813	3 172 966

INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGAR PÅ UTLÅN FORDELT PÅ PERSON OG NÆRING

i 1.000 kr.

	*2015	*2014
Personkundar	-4 128	-3 177
Næringssektor fordelt:		
Primærnærning	0	0
Industri	0	0
Bygg og anlegg	0	0
Handel, hotell, restaurant og transport	-1 216	-2 500
Eigedomsdrift, privat tenesteyting m.fl.	-5 370	-5 260
Offentleg m.fl.	0	0
Individuelle nedskrivningar på utlån i alt	-10 714	-10 937

*Morbank

Gruppevisse nedskrivningar vert ikkje fordelt etter sektor og næring, men etter risikoklasse.

Misleghaldne og tapsutsette engasjement blir vurderte i samsvar med føreskriftene til Finanstilsynet. Banken går gjennom alle engasjement over NOK 100.000, for å vurdere tapsavsetjing. Alle misleghaldne og tapsutsette engasjement blir særskilt tapsvurderte. Det blir gjort tapsavsetjing når kunden ikkje er i stand til å innfri avtala betalingsplan, og trygda for lånet ikkje vil dekke lånet ved realisasjon. Friskmelding av tidlegare tapsavsette engasjement skjer når betalingsplanen blir innfridd og engasjementet ikkje lenger er vurdert tapsutsett. Avgjerande for friskmeldinga er om kunden vil kunne følgja den avtala betalingsplanen framover.

MISLEGHALD, TAP OG NEDSKRIVING

i 1.000 kr.

a) Brutto- og netto mislighaldne engasjement		
Engasjement som har vore mislighaldne i meir enn 90 dagar	31.12.2015	31.12.2014
Misleghald næringslivskundar	8 200	7 626
Misleghald personkundar	24 800	17 072
= Brutto mislighaldne engasjement	33 000	24 698
- Individuelle nedskrivningar	5 510	3 236
= Netto mislighaldne engasjement	27 491	21 462
b) Engasjement som er tapsutsette men ikkje mislighaldne		
Brutto tapsutsette ikkje mislighaldne engasjement	24 881	35 377
- Individuelle nedskrivningar	5 205	7 310
= Netto tapsutsette ikkje mislighaldne engasjement	19 677	28 067
c) Kostnadsførte tap gjennom året		
	2015	2014
Kostnadsførde konstaterte tap med tidlegare individuelle nedskrivningar	1 634	7 379
+ Kostnadsførde konstaterte tap utan tidlegare individuelle nedskrivningar	815	946
- Inngått på tidlegare konstanterte tap med tidlegare individuelle nedskrivningar	207	473
+ Nye individuelle nedskrivningar	3 334	4 351
+ Auka gamle individuelle nedskrivningar	467	498
- Konstanterte tidlegare individuelle nedskrivningar	1 634	7 379
- Reduserte individuelle nedskrivningar	2 390	895
= Netto resultateffekt tapkostnader utlån	2 019	4 427
+/- Periodens endring i gruppenedskrivning	-1 100	-100
= Nedskrivningar tap på utlån	919	4 327
+ Konstaterte tap på garantiar	0	0
+/- Endringar i individuelle nedskrivningar garantiar	0	0
= Sum tap på utlån og garantiar inneverande år	919	4 327
Individuelle nedskrivningar på utlån og garantiar gjennom året		
+ Individuelle nedskrivningar på utlån per 01.01.	10 937	14 361
- onstaterte tap gjennom året som er individuelt nedskrivne tidlegare år	1 634	7 379
+ Auka individuelle nedskrivningar gjennom året	467	498
+ Nye individuelle nedskrivningar gjennom året	3 334	4 351
- Tilbakeførte individuelle nedskrivningar på utlån gjennom året	2 390	895
= Individuelle nedskrivningar på utlån pr. 31.12.	10 714	10 936
Tapsavsetningar på garantiar	0	0
Gruppenedskrivningar på utlån m.v. gjennom året		
Gruppenedskrivningar til dekking av tap på utlån m.v. pr. 01.01.	6 200	6 300
+/- Endring gruppenedskrivning gjennom året	-1 100	-100
= Gruppenedskrivning til dekking av tap på utlån pr. 31.12.	5 100	6 200
d) Inntektsførde renter der det er føreteke nedskrivning		
Inntektsførde renter på utlån der det er føreteke nedskrivning	815	1 839

MISLEGHALDNE LÅN FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

i 1.000 kr.

	*2015	*2014
Personkunder	24 800	17 072
Næringssektor fordelt:		
Primærnæring		
Industri		
Bygg og anlegg	514	
Handel, hotell, restaurant og transport	2 600	2 509
Eigedomsdrift, privat tenesteyting m.fl.	5 086	5 117
Offentleg m.fl.		
Misleghaldne lån i alt	33 000	24 698

*Morbank

TAP FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

i 1.000 kr.

	*2015	*2014
Personkunder	840	1 886
Næringssektor fordelt:		
Industri	0	-96
Bygg og anlegg	250	0
Handel, hotell, restaurant og transport	-1 584	929
Eigedomsdrift, privat tenesteyting m.fl.	2 513	1 708
Gruppenedskrivning	-1 100	-100
Sum	919	4 327

*Morbank

ANDRE TAPSUTSETTE LÅN FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING

i 1.000 kr.

	*2015	*2014
Personkunder		836
Næringssektor fordelt:		
Bygg og anlegg		
Handel, hotell, restaurant og transport	463	6 701
Eigedomsdrift, privat tenesteyting m.fl.	24 418	27 840
Andre tapsutsette lån i alt	24 881	35 377

*Morbank

ALDERSFORDELTE FORFALNE LÅN, TAPSUTSETTE LÅN OG TRYGD STILT FOR FORFALNE OG TAPSUTSETTE LÅN

i 1.000 kr

	Under 1	Over 1 t.o.m.	Over 3 t.o.m.	Over 6 t.o.m.	Sum	Tapsutsette	Trygd for	Trygd for	
	mnd.	3 mnd.	6 mnd.	12 mnd.			Over 1 år	forfalne	tapsutsette
					forfalne lån	lån	lån	lån	
*31.12.2015									
Privatmarknad	16 017	75	13 228	2 762	8 811	40 893	0	39 480	0
Næringslivsmarknad	868	0	514	0	7 686	9 068	24 881	2 959	21 400
Totalt	16 885	75	13 742	2 762	16 497	49 961	24 881	42 439	21 400

*31.12.2014

Privatmarknad	3 208	1 995	6 104	1 798	9 170	22 275	836	20 510	0
Næringslivsmarknad	2 706	0	0	2 509	5 117	10 332	34 541	7 901	20 427
Totalt	5 914	1 995	6 104	4 307	14 287	32 607	35 377	28 411	20 427

*Morbank

Forfalne utlån over 3 månadar tilsvarar misleghald over 90 dagar som presentert over. Trygd er presentert til verkeleg verdi, men verdiar høgare enn storleiken på engasjementet, er ikkje medrekna.

BRUTTO UTLÅN FORDELT ETTER TRYGD

i 1.000 kr.

	2015		2014	
	Kr.	%	Kr.	%
Utlån med pant i bustad	2 006 484	76,5 %	1 989 131	83,3 %
Utlån med pant i anna trygd	587 748	22,4 %	642 570	16,4 %
Utlån til offentleg sektor	0	0,0 %	0	0,0 %
Utlån utan trygd	27 113	1,0 %	12 970	0,3 %
Ansvarleg lånekapital	0	0,0 %	2 863	0,0 %
Brutto utlån	2 621 345	100,0 %	2 647 534	100,0 %

STORE ENGASJEMENT

Pr. 31.12.2015 utgjorde de 10 største utlånsengasjementa i morbank 7,72 % (2014: 8,14 %) av totale utlån. Banken har fire låneengasjement som blir rapportert som store engasjement, meir enn 10,00 % av ansvarleg kapital. Det største låneengasjementet er på 14,50 % av ansvarleg kapital (18,87 % pr. 31.12.2014).

RISIKOKLASSIFISERING

Risikoklassifiseringssystemet går fram av note 1.

Banken har føreteke individuelle nedskrivningar på engasjement med risikoklasse "Låg", utan å nedklassifisera engasjementa.

i 1.000 kr.

Risikoklasse	Brutto engasjement		Individuell nedskrivning		Gruppenedskrivning		Netto engasjement		%	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Personmarknad										
Låg	2 134 264	2 165 118	500	300	238	170	2 133 526	2 164 648	70,7 %	69,0 %
Normal	50 495	54 288	512	483	244	274	49 739	53 531	1,6 %	1,7 %
Høg	4 229	3 535	29	29	14	16	4 186	3 490	0,1 %	0,1 %
Problemengasjement	2 637	3 037	2 569	2 352	1 223	1 333	-1 155	-648	0,0 %	0,0 %
Ikkje klassifiserte	8 833	5 372	518	13	247	7	8 068	5 352	0,3 %	0,2 %
Sum	2 200 458	2 231 351	4 128	3 177	1 965	1 801	2 194 365	2 226 373	72,8 %	70,9 %
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Næringsliv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Låg	691 252	758 212	0	0	0	0	691 252	758 212	22,9 %	24,2 %
Normal	117 985	95 425	0	0	0	0	117 985	95 425	3,9 %	3,0 %
Høg	7 949	60 675	5 370	7 010	2 556	3 974	23	49 691	0,0 %	1,6 %
Problemengasjement	14 062	3 019	1 216	750	579	425	12 267	1 844	0,4 %	0,1 %
Ikkjeklassifiserte	27	7 115	0	0	0	0	27	7 115	0,0 %	0,2 %
Sum	831 276	924 447	6 586	7 760	3 135	4 399	821 554	912 288	27,2 %	29,1 %

Risikoklasse	Brutto engasjement		Individuell nedskrivning		Gruppenedskrivning		Netto engasjement		%	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
TOTAL										
Låg	2 825 516	2 923 330	500	300	238	170	2 824 778	2 922 860	93,7 %	93,1 %
Normal	168 480	149 714	512	483	244	274	167 724	148 956	5,6 %	4,7 %
Høg	12 179	64 210	5 399	7 039	2 570	3 990	4 210	53 181	0,1 %	1,7 %
Problemengasjement	16 699	6 057	3 785	3 102	1 802	1 759	11 112	1 196	0,4 %	0,0 %
Ikkjeklassifiserte	8 859	12 487	518	13	247	7	8 095	12 467	0,3 %	0,4 %
Sum	3 031 733	3 155 798	10 714	10 937	5 100	6 200	3 015 919	3 138 661	100,0 %	100,0 %

Brutto engasjement inkluderar utlån til kundar før nedskrivning, unyttta kredittrammer, garantiar og unyttta garantirammer.

Det er knytt uvisse til vurderinga av framtidige tap på utlån og garantiar til næringslivet. Tapa er venta å stabilisera seg i tida som kjem. Dette på grunn av oljekrisa og utvikling i realøkonomien. Pr. 31.12.2015 utgjorde tap på utlån i morbank 0,04 % av brutto utlån i 2015 mot 0,16 % i 2014. Me reknar med eit tap i storleiken 0,20 % til 0,40 % rekna av brutto utlån, i komande treårs periode. Tapa er i stor grad knytt til risikoklassane: normal, høg og problemengasjement. Ein større del av engasjementa er klassifiserte i 2015 og for samla portefølje er kredittrisikoen litt lågare samanlikna med 2014.

20. VERDIPAPIR TIL VERKELEG VERDI OVER RESULTATET

SERTIFIKAT OG OBLIGASJONAR TIL VERKELEG VERDI OVER RESULTATET

i 1.000 kr.

Eksponeringskategori	Risikovekting	2015		2014	
		Anskaffings- kost	Bokført verdi/ verkeleg verdi	Anskaffings- kost	Bokført verdi/ verkeleg verdi
Offentleg eigde føretak	100 %				
Obligasjonar med pantesikkerheit	10 %	98 951	98 816	103 846	104 775
Kommunar og fylke	20 %				
Kredittføretak og bank	20 %			15 000	15 124
Kredittføretak og bank	50 %	5 000	4 838		
Kredittføretak og bank	100 %			5 000	5 039
Industrieføretak	100 %	34 063	33 691	29 200	29 793
Opptente renter			257		436
Sum sertifikat og obligasjonar		138 014	137 602	153 046	155 167

Obligasjonane har flytande rente. Balanseført verdi av obligasjonar stilt som trygd for lån i Noregs Bank, er pr. 31.12.2015 NOK 74,10 mill. og pr. 31.12.2014 NOK 99,71 mill.

Risikovekting er satsen som vert nytta ved omrekning til berekningsgrunnlag frå bokført verdi for dei ulike eksponeringskategoriane i kapitaldekningsoppgåva til Finanstilsynet.

SPESIFIKASJON AV AKSJAR, ANDELAR OG ANDRE EIGENKAPITAL-INSTRUMENT TIL VERKELEG VERDI OVER RESULTATET

i 1.000 kr.

	2015			2014		
	Tal	Anskaffings- kost	Bokført verdi	Tal	Anskaffings- kost	Bokført verdi
Aksjar						
Norsk Hydro	43 000	1 920	1 425			
API Eiendomsfond Norge II						
German Property as	94 000	940	1 087	94 000	940	1 025
Sum		2 860	2 513		940	1 025
Aksje- og pengemarknadsfond						
Fo Secondaries Direct	14	1 150	2 572	14	1 744	2 760
FO Global Private Equity 2010	10	956	1 640	10	1 144	1 242
Fo Global Private Equity 2013-2014	1	281	281	5	174	167
Fo Global Private Equity 2014-2015	1	553	528			
Fo Real Estate 2014 IS	5	413	445	5	150	150
Fo Real Estate 2015 IS	1	381	371			
Nordisk Realkapital	13 788	831	693	13 788	1 183	828
Nordisk Realkapital Logistikkbygg III	1	227	281	1	569	546
Global Equities	23 795	2 700	2 620			
Gamle Borgenvei 20 Invest AS	20 000	1 730	2 457	20 000	1 854	2 271
DNB OMF	15 135	15 000	14 936			
Sum		24 222	26 827		6 818	7 964
Sum aksjar og andelar til verkeleg verdi over resultatet		27 082	29 340		7 758	8 989
Sum verdipapir til verkeleg verdi over resultatet		167 956	166 942		160 804	164 156

21. FINANSIELLE EIGENDELAR OG FORPLIKTINGAR

VERKELEG VERDI AV FINANSIELLE EIGENDELAR OG FORPLIKTINGAR

i 1.000 kr.

	2015		2014	
	Balanseført verdi	Verkeleg verdi	Balanseført verdi	Verkeleg verdi
Finansielle eigendelar				
Kontantar og fordringar på sentralbankar	61 550	61 550	444 602	444 602
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	296 192	296 192	154 874	154 874
Utlån til kundar	2 604 135	2 604 135	2 629 820	2 629 820
Verdipapir til verkelig verdi over resultatet	166 942	166 942	164 156	164 156
Verdipapir tilgjengeleg for sal	125 811	125 811	99 964	99 964
Sum finansielle eigendelar	3 254 631	3 254 631	3 493 415	3 493 415
Finansielle forpliktingar				
Gjeld til kredittinstitusjonar	0	0	2	2
Innskot frå kundar	2 410 992	2 410 992	2 413 016	2 413 016
Gjeld ved utsteda verdipapir	480 941	482 114	736 264	745 118
Ansvarleg lånekapital (fondsobligasjonar)	90 488	88 265	90 533	91 018
Sum finansielle forpliktingar	2 982 421	2 981 371	3 239 815	3 249 154

Utlån til og fordringar på kundar vert bokført til amortisert kost. Dersom det ligg føre objektive indikasjonar for tap på utlån, blir engasjementet skrivne ned til verdien av framtidige kontantstraumar.

Personmarknadslån som er vurdert til amortisert kost består i hovudsak av lån med flytande rente. Verkeleg verdi av personmarknadslån er sett lik amortisert kost.

Utlånsporteføljen er inndelt i grupper med tilnærma lik risikoprofil, og blir skrivne ned dersom det ligg føre objektive indikasjonar for tap på grupper. Individuelt vurderte lån vert trekt ut av tilhøyrande gruppe, og er ikkje med i grunnlaget for gruppenedskrivningar. Verkeleg verdi knytt til banken sine fastrenteutlån til kundar er uvesentlig forskjellig frå bokført verdi og verkeleg verdi er difor presentert som bokført verdi for utlån til og innskot frå kundar.

Innlån blir bokført til amortisert kost. Verkeleg verdi er utrekna ved å nytta dagen sine offisielle marknadsverdiar for dei enkelte obligasjons- og fondsobligasjonslån.

KLASSIFISERING AV FINANSIELLE INSTRUMENT

Konsern

i 1.000 kr.

	31.12.2015				
	Verkeleg verdi handels- føremål	Frivillig klassifisert til verkeleg verdi	Tilgjengeleg før sal	Finansielle eigendelar og gjeldt til amortisert kost	Total
Kontantar og fordringar på sentralbankar				61.550	61.550
Utlån til og fordring på kredittinstitusjonar				296.192	296.192
Utlån til kundar				2.605.531	2.605.531
Sertifikat og obligasjonar		137.602			137.602
Aksjar, andelar og andre eigenkapitalinteresser		29.340	125.811		155.151
Sum finansielle eigendelar	0	166.942	125.811	2.963.273	3.256.026
Gjeld til kredittinstitusjonar				0	0
Innskot frå og gjeld til kundar				2.395.250	2.395.250
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir				480.941	480.941
Ansvarleg lånekapital (fondsobligasjonar)				90.488	90.488
Sum finansielle forpliktingar	0	0	0	2.966.680	2.966.680
For verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi over resultat:					
- Akkumulert verdiendring som skriver seg frå endringar i kredittrisiko		-1.884			
- Endring i verkeleg verdi i resultatperioden som skriv seg frå endringar i kredittrisiko		-2.338			

	31.12.2014				
	Verkeleg verdi handels- føremål	Frivillig klassifisert til verkeleg verdi	Tilgjengeleg før sal	Finansielle eigendelar og gjeldt til amortisert kost	Total
Kontantar og fordringar på sentralbankar				444.602	444.602
Utlån til og fordring på kredittinstitusjonar				154.874	154.874
Utlån til kundar				2.630.397	2.630.397
Sertifikat og obligasjonar		155.167			155.167
Aksjar, andelar og andre eigenkapitalinteresser		8.989	100.004		108.993
Sum finansielle eigendelar	0	164.156	100.004	3.229.873	3.494.033
Gjeld til kredittinstitusjonar				2	2
Innskot frå og gjeld til kundar				2.402.900	2.402.900
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir				736.264	736.264
Ansvarleg lånekapital (fondsobligasjonar)				90.533	90.533
Sum finansielle forpliktingar	0	0	0	3.229.699	3.229.699
For verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi over resultat:					
- Akkumulert verdiendring som skriver seg frå endringar i kredittrisiko		416			
- Endring i verkeleg verdi i resultatperioden som skriv seg frå endringar i kredittrisiko -		48			

	31.12.2015					Total
	Verkeleg verdi handels- føremål	Frivillig klassifisert til verkeleg verdi	Tilgjengeleg for sal	Finansielle eigendelar og gjeldt til amortisert kost		
Kontantar og fordringar på sentralbankar				61 550		61 550
Utlån til og fordring på kredittinstitusjonar				296 192		296 192
Utlån til kundar				2 604 135		2 604 135
Sertifikat og obligasjonar		137 602				137 602
Aksjar, andelar og andre eigenkapitalinteresser		29 340	125 811			155 151
Sum finansielle eigendelar	0	166 942	125 811	2 961 878		3 254 631
Gjeld til kredittinstitusjonar				0		0
Innskot frå og gjeld til kundar				2 410 992		2 410 992
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir				480 941		480 941
Ansvarleg lånekapital (fondsobligasjonar)				90 488		90 488
Sum finansielle forpliktingar	0	0	0	2 982 421		2 982 421
For verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi over resultat:						
- Akkumulert verdiendring som skriver seg frå endringar i kredittrisiko		-1 884				
- Endring i verkeleg verdi i resultatperioden som skriv seg frå endringar i kredittrisiko		-2 338				

	31.12.2014					Total
	Verkeleg verdi handels- føremål	Frivillig klassifisert til verkeleg verdi	Tilgjengeleg for sal	Finansielle eigendelar og gjeldt til amortisert kost		
Kontantar og fordringar på sentralbankar				444 602		444 602
Utlån til og fordring på kredittinstitusjonar				154 874		154 874
Utlån til kundar				2 629 820		2 629 820
Sertifikat og obligasjonar		155 167				155 167
Aksjar, andelar og andre eigenkapitalinteresser		8 989	99 964			108 953
Sum finansielle eigendelar	0	164 156	99 964	3 229 296		3 493 416
Gjeld til kredittinstitusjonar				2		2
Innskot frå og gjeld til kundar				2 413 016		2 413 016
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir				736 264		736 264
Ansvarleg lånekapital (fondsobligasjonar)				90 533		90 533
Sum finansielle forpliktingar	0	0	0	3 229 699		3 229 699
For verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi over resultat:						
- Akkumulert verdiendring som skriver seg frå endringar i kredittrisiko		416				
- Endring i verkeleg verdi i resultatperioden som skriv seg frå endringar i kredittrisiko		-48				

Renteberande verdipapir, og den likvide delen av aksjeporteføljen, inngår i banken si likviditetsportefølje som vert forvalta, og deira inntening vert vurdert på grunnlag av verkeleg verdi i samsvar med banken sin risikohandterings- og investeringsstrategi. Verdivurdering til verkeleg verdi gir meir relevant informasjon og verdivurdering, og forvaltning vert gitt til og følgjast opp av leiinga og styret. Desse verdipapira er soleis klassifisert i kategorien «til verkeleg verdi med verdiendring over resultatet» etter sokalla «frivillig klassifisert til verkeleg verdi».

FINANSIELLE INSTRUMENT FORDELT PÅ VALUTA

i 1.000 kr.

	31.12.2015				Sum
	NOK	EUR	USD	Andre	
Kontantar og fordringar på sentralbankar	61 550	0	0	0	61 550
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	296 192				296 192
Utlån til kundar	2 605 531				2 605 531
Verdipapir til verkeleg verdi over resultatet	166 942				166 942
Verdipapir tilgjengeleg for sal	125 811				125 811
Sum finansielle eiendeler	3 256 026	0	0	0	3 256 026
Gjeld til kredittinstitusjonar	0				0
Innskot frå kundar	2 395 250				2 395 250
Gjeld ved utsteda verdipapir	480 941				480 941
Ansvarleg lånekapital	90 488				90 488
Eigenkapitalbevis	31 625				31 625
Sum finansielle forpliktingar	2 998 305	0	0	0	2 998 305

	31.12.2014				Sum
	NOK	EUR	JPY	Andre	
Kontantar og fordringar på sentralbankar	444 468	24	15	95	444 602
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	154 874				154 874
Utlån til kundar	2 630 397				2 630 397
Verdipapir til verkeleg verdi over resultatet	164 156				164 156
Verdipapir tilgjengeleg for sal	100 004				100 004
Sum finansielle eigendelar	3 493 899	24	15	95	3 494 033
Gjeld til kredittinstitusjonar	2				2
Innskot frå kundar	2 402 900				2 402 900
Gjeld ved utsteda verdipapir	736 264				736 264
Ansvarleg lånekapital (fondsobligasjonar)	90 533				90 533
Eigenkapitalbevis	31 625				31 625
Sum finansielle forpliktingar	3 261 324	0	0	0	3 261 324

VERDSETJINGSHIERARKI

i 1.000 kr.

Konsern

	2015			Total
	NIVÅ 1 Kvoterte prisar i aktive marknader	NIVÅ 2 Verdsettings- teknikk basert på observerbare marknadsdata	NIVÅ 3 Verdsettings- teknikk basert på ikkje observerbare marknadsdata	
Verdipapir haldne for handelsføremål				0
Verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi	1 425	152 541	12 976	166 942
Verdipapirer tilgjengeleg for sal			125 812	125 812
Sum eigendelar	1 425	152 541	138 788	292 753
Avstemming av nivå 3				
Inngående balanse			108 992	
Realisert gevinst resultatført			35	
Urealisert gevinst og tap resultatført			1 207	
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponentar			5 991	
Investering			23 943	
Sal			-1 380	
Utgående balanse			138 788	

	2014			Total
	NIVÅ 1 Kvoterte prisar i aktive marknader	NIVÅ 2 Verdsettings- teknikk basert på observerbare marknadsdata	NIVÅ 3 Verdsettings- teknikk basert på ikkje observerbare marknadsdata	
Verdipapir haldne for handelsføremål				0
Verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi		155 168	8 988	164 156
Verdipapirer tilgjengeleg for sal			100 004	100 004
Sum eigendelar	0	155 168	108 992	264 160
Avstemming av nivå 3				
Inngående balanse			95 265	
Gevinst og tap resultatført			5 112	
Gevinst og tap i utvida resultat			7 811	
Investering			9 065	
Sal			-8 261	
Utgående balanse			108 992	

VERDSETJINGSHIERARKI

i 1.000 kr.

Morbank

	2015			Total
	NIVÅ 1 Kvoterte prisar i aktive marknader	NIVÅ 2 Verdsettings- teknikk basert på observerbare marknadsdata	NIVÅ 3 Verdsettings- teknikk basert på ikkje observerbare marknadsdata	
Verdipapir haldne for handelsføremål				0
Verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi	1 425	152 541	12 976	166 942
Verdipapirer tilgjengeleg for sal			127 889	127 889
Sum eigendelar	1 425	152 541	140 865	294 831
Avstemming av nivå 3				
Inngående balanse			110 810	
Realisert gevinst resultatført			35	
Urealisert gevinst og tap resultatført			1 207	
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponentar			5 991	
Investering			24 163	
Sal -1,340				
Utgående balanse			140 865	

	2014			Total
	NIVÅ 1 Kvoterte prisar i aktive marknader	NIVÅ 2 Verdsettings- teknikk basert på observerbare marknadsdata	NIVÅ 3 Verdsettings- teknikk basert på ikkje observerbare marknadsdata	
Verdipapir haldne for handelsføremål				0
Verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi		155 168	8 988	164 156
Verdipapirer tilgjengeleg for sal			101 822	101 822
Sum eigendelar	0	155 168	110 810	265 978
Avstemming av nivå 3				
Inngående balanse			97 526	
Gevinst og tap resultatført			4 670	
Gevinst og tap i utvida resultat			7 811	
Investering			9 065	
Sal			-8 262	
Utgående balanse			110 810	

Når det gjeld postane ovanfor er verkeleg verdi tilnærma lik balanseført verdi.

DEFINISJON AV NIVÅ FOR MÅLING AV VERKELEG VERDI:

Nivå 1

Verdsetjing skjer i høve til kvoterte prisar i ein aktiv marknad for identiske eigendelar/forpliktingar. Eit finansielt instrument vert vurdert som kvotert i ein aktiv marknad dersom kursar er enkelt og regelmessig tilgjengeleg frå ein børs, forhandlar, meklar, næringsgruppering, prissettingsteneste eller reguleringsstyresmakt, og desse kursane representerer faktiske og regelmessig førekomande marknadstransaksjonar på ei armlengd avstand. I kategorien inngår mellom anna børsnoterte aksjar og likvide aksje- og pengemarknadsfond.

Nivå 2

Verdsetjing skjer gjennom annan input enn kvoterte prisar på nivå 1 som er observerbare for eigendelen/forpliktinga, enten direkte eller indirekte (utleia prisar). I dei tilfelle der det ikkje finst tilgjengelege marknadsprisar i ein aktiv marknad, er instrumenta først og fremst forsøkt verdsett ved hjelp av verdsetjingsmetodar basert på observerbare input og/eller tilnærma likearta instrument/produkt. Prising av renteberande papir, mellom anna fastrenteutlån, vert basert på rentekurver henta i aktive marknader. Verkeleg verdi på finansielle instrument tilgjengeleg for sal, vert fastsett for obligasjonar av Swedbank.

Nivå 3

Verdsetjing på input som ikkje er basert på observerbare marknadsdata. Dersom fastsetjing av verdi ikkje er tilgjengeleg i høve til nivå 1 og nivå 2, vert verdsetjingsmetodar som baserer seg på ikkje-observerbar informasjon nytta. For aksjar som ikkje vert handla i regulert marknad vert siste omsette kurs nytta, eller nylege emisjonskursar, et. bokført verdi av eigenkapital. Konsernet gjer føresetnader basert på marknadsforholda som eksisterer på kvar balansedag. Pr. 31.12.2015 har banken sett verdien på aksjane i Eika Gruppen til 80 % av verdsetjing føreteke av finansavdelinga i Eika Gruppen. Verdien er vurdert etter anerkjente metodar for verdivurdering, og er utført av Eika Gruppen AS sin bankanalytikar. Verdien er sett til NOK 125,30 pr. aksje.

SENSITIVITETSANALYSE FOR NIVÅ 3 VERDSETJING

i 1.000 kr.

	31.12.2015			
	Kursendring			
	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi	-2 595	-1 298	1 298	2 595
Verdipapir tilgjengeleg for sal	-25 162	-12 581	12 581	25 162
Sum eigendelar	-27 758	-13 879	13 879	27 758

	31.12.2014			
	Kursendring			
	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir frivillig klassifisert til verkeleg verdi	-1 798	-899	899	1 798
Verdipapir tilgjengeleg for sal	-20 001	-10 000	10 000	20 001
Sum eigendelar	-21 798	-10 899	10 899	21 798

Det var ingen overføringar mellom dei tre nivåa i 2015:

22. SPESIFIKASJON VERDIPAPIR TILGJENGELEG FOR SAL

Konsern

i 1.000 kr.

	2015			2014		
	Tal	Anskaffings- kost	Bokført verdi	Tal	Anskaffings- kost	Bokført verdi
Aksjar tilgjengeleg for sal						
Eiendomskreditt AS	52 115	5 278	7 297	52 115	5 278	6 812
Fjord Invest AS	10 100	10 545	624	10 100	10 545	698
Fjord Invest Industri AS	4 000	400	0	4 000	400	150
Fjord Invest Sørvest AS	700 000	700	104	500	500	100
Jotunheimen Treningssenter AS	20	503	400	20	503	313
Nordito Property AS				9 490	20	55
Sogn Nærings AS	3	30	30	3	30	30
Spama	230	23	252	230	23	252
Eika Boligkreditt AS	13 130 891	54 543	56 942	8 457 932	34 647	34 843
Eika Eiendomssal Sogndal AS				80	82	80
Eika Gruppen AS	458 342	54 497	57 430	458 342	37 586	54 496
Skandinaviske Data Center AS	1 194	492	557			
Visit Sognefjord SUS	15	15	15	15	15	15
BankID Norge	85	0	135	85	135	135
Årdalsnett AS	13	747	2 025	15	747	2 025
Sum aksjar tilgjengeleg for sal		127 773	125 811		90 511	100 004

	2015	2014
Balanseført verdi 01.01.	100 004	86 474
Tilgang	20 199	9 065
Avgang	-287	-4 662
Nedskrivning	-96	-555
Netto urealisert gevinst ved verdiregulering	5 991	9 682
Balanseført verdi 31.12.	125 811	100 004

Morbank

i 1.000 kr.

	2015			2014		
	Tal	Anskaffings- kost	Bokført verdi	Tal	Anskaffings- kost	Bokført verdi
Aksjar tilgjengeleg for sal						
Eiendomskreditt AS	52 115	5 278	7 297	52 115	5 278	6 812
Fjord Invest AS	10 100	10 545	624	10 100	10 545	698
Fjord Invest Industri AS	4 000	400	0	4 000	400	150
Fjord Invest Sørvest AS	700 000	700	104	500	500	100
Jotunheimen Treningssenter AS	20	503	400	20	503	313
Nordito Property AS				9 490	20	55
Sogn Næring AS	3	30	30	3	30	30
Spama	230	23	252	230	23	252
Eika Boligkreditt AS	13 130 891	54 543	56 942	8 457 932	34 647	34 843
Eika Eigendomssal Sogndal AS				40	42	40
ISS Eigedomsmekling AS	177	2 078	2 078	177	2 301	2 078
Eika Gruppen AS	458 342	54 497	57 430	458 342	37 586	54 496
Skandinaviske Data Center AS	1 194	492	557			
Visit Sognefjord SUS	15	15	15	15	15	15
BankID Norge	85	0	135	85	135	135
Årdalsnett AS	13	747	2 025	15	747	2 025
Sum aksjar tilgjengeleg for sal		129 851	127 889		92 772	102 042

	2015	2014
Balanseført verdi 01.01.	102 042	88 735
Tilgang	20 199	9 065
Avgang	-247	-4 662
Nedskrivning	-96	-779
Netto urealisert gevinst ved verdiregulering	5 991	9 682
Balanseført verdi 31.12.	127 889	102 042

Konsernet eig 40 % av Eika Eigendomssal Sogndal AS pr. 31.12.2015 og pr. 31.12.2014. Alle andre aksjepostar har ein eigarandel som er lågare enn 10 %.

23. UTSETT SKATTEFORDEL

Utsett skatt blir ført netto når banken har ein juridisk rett til å motrekna utsett skattefordel mot utsett skatt i balansen, og dersom den utsette skatten er til same skattestyresmakt.

i 1.000 kr.

Følgjande beløp er nettoført:

	Morbank		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Endring i balanseført utsett skattefordel:				
Balanseført verdi pr 01.01.	-1 246	-762	-1 246	-762
Endring i utsett skattefordel frå driftsmidlar	-310	-316	-308	-313
Endring i utsett skatt frå pensjonar	1 297	-712	1 297	-712
Endring i utsett skatt frå gebyramortisering på utlån		217	0	217
Gevinst- og tapskonto	11	14	11	14
Verdipapir utanfor fritaksmodellen	-684	312	-684	312
Endring i skattesats	69		69	0
Framførbart underskot			-101	-101
Balanseført verdi pr 31.12.	-863	-1 246	-963	-1 345
Utsett skatt/utsett skattefordel er sett saman av:				
Utsett skattefordel:	2015	2014	2015	2014
Driftsmidlar	-482	-211	-480	-209
Netto pensjonsforplikting	-130	-1 436	-130	-1 436
Midlertidige forskjellar frå overgang til IFRS			0	0
Framførbart underskot			-101	-101
Gevinst- og tapskonto	-40	-53	-40	-53
Pengemarknadsfond og obligasjonar	-212			
Sum	-863	-1 701	-750	-1 800
Utsett skatt:	2015	2014	2015	2014
Pengemarknadsfond og obligasjonar	0	455	0	455
Sum	0	455	0	455
Netto balanseført verdi pr 31.12.	-863	-1 246	-750	-879
Endring utsett skattefordel i resultatrekneskapet har følgjande postar:	2015	2014	2015	2014
Forskjell avskrivningar	-310	-316	-308	-314
Pensjonsforplikting	1 297	-712	1 297	-712
Verdipapir over resultatet	-684	312	-684	312
Endring i skattesats	69		69	0
Andre forskjellar	11	231	9	248
Endring i utsett skattefordel i resultat etter skatt	383	-484	383	-466
Endring i utsett skattefordel over utvida resultat	343	1 138	343	1 138
Sum endring i utsett skattefordel i resultatrekneskapet	726	654	726	672

i 1.000 kr.

Endring i netto forpliktning ved utsett skatt	Morbank						Konsern	
	Sum	Drifts- midlar	Pen- sjonar	Verdi- papir	Gevinst- og tapskonto	Andre forskjellar	Fremførbart underskot	Andre forskjellar
Utsett skattefordel 31.12.2013	-762	104	-725	143	-67	-217	-117	0
I ordinært resultat i perioden	654	314	426	312	13	217	16	2
Over utvida resultat i perioden	-1 138	0	-1 138	0	0	0	0	0
Utsett skattefordel 31.12.2014	-1 246	-211	-1 437	455	-54	0	-101	2
I ordinært resultat i perioden	726	310	1 640	-684	11	69	0	0
Over utvida resultat i perioden	-343		-343				0	0
Utsett skattefordel 31.12.2015	-863	-521	-140	-229	-43	69	-101	2

24. VARIGE DRIFTSMIDLAR

Maskiner, inventar, transportmiddel, bankbygg og andre eigedomar har hatt følgjande endringar:

i 1.000 kr.

31.12.2015	Maskiner	Inventar	Bankbygg eigedomar	Faste installasjonar	Tomt	Hytte	Sum
Levetid	3-5 år	4-10 år	30 år	10 år		30 år	
Anskaffelsekost 01.01.	3 298	7 665	42 860	6 771	61	2 983	63 638
+ Tidlegare oppskrivningar	0	0	14 476	0	1 731	288	16 495
- Akk. av- og nedskrivningar	1 778	6 043	34 957	3 619	0	126	46 523
= Bokført verdi 01.01.	1 520	1 622	22 379	3 152	1 792	3 145	33 609
+ Reversering tidlegare år	0	0	0	0	0	0	0
Tilgang i året	537	195	760	84	0	0	1 576
- Avgang i året	48	0	0	0	0	0	48
- Ordinære avskrivningar	381 20 %	296 10 %	2 418 3 %	685 10 %	0	0 0 %	3 781
= Bokført verdi 31.12.	1 629	1 520	20 721	2 551	1 792	3 145	31 357

31.12.2014	Maskiner	Inventar	Bankbygg eigedomar	Faste installasjonar	Tomt	Hytte	Sum
Levetid	3-5 år	4-10 år	30 år	10 år		30 år	
Anskaffelsekost 01.01.	1 876	7 188	41 709	6 771	61	2 933	60 538
+ Tidlegare oppskrivningar	0	0	14 476	0	1 731	288	16 495
- Akk. av- og nedskrivningar	1 318	5 646	32 616	2 935	0	126	42 641
= Bokført verdi 01.01.	558	1 542	23 569	3 836	1 792	3 095	34 392
+ Reversering tidlegare år	0	0	0	0	0	0	0
Tilgang i året	1 620	477	1 151	0	0	50	3 298
- Avgang i året	198	0	0	0	0	0	198
- Ordinære avskrivningar	460 20 %	397 10 %	2 341 3 %	684 10 %	0	0 0 %	3 882
= Bokført verdi 31.12.	1 520	1 622	22 379	3 152	1 792	3 145	33 610

Oppstilling over bankbygg / faste eigedomar	31.12.2015	31.12.2014
Bankbygg i Årdal, Lærdal, Bergen og Sogndal, til eige bruk 3.222 m ² / 3.153 m ² , bokført verdi	18 382	19 853
Bankbygg i Årdal, Lærdal, Bergen og Sogndal, til utleige 410 m ² / 479 m ² , bokført verdi	2 339	2 526
Tomt bokført verdi	1 792	1 792
Leigeavtale for banklokala i Sogndal, årleg leige	564	539
Leigeavtale for banklokala i Bergen, årleg leige	1 320	1 315
Hytte tilsette, Hemsedal skisenter, kjøpt 2001	3 145	3 145

LEIGEAVTALE SOGNDAL

Banken har inngått leikekontrakt med A.J. Holen AS om leige av lokale i Sogndal. Kontrakten varer frå 31.03.2007 til 31.03.2017. Deretter har banken rett til fornying av kontrakten for 10 nye år. Det må avtalast skriftleg innan 30.06.2016. Ved sal av eigedomen eller aksjane i selskapet A. J. Holen AS, har banken forkjøpsrett til marknadspris. Etter ti års leige får banken rett til å kjøpa eigedomen eller aksjane i A. J. Holen AS.

LEIGEAVTALE BERGEN

Banken har inngått leigekontrakt med Markeveien 1B AS om leige av lokale i Bergen. Kontrakten varer til 30.06.2022. I dette tidsrommet kan ingen av partane sei opp kontrakten. Ved utløp av leigekontrakten, opphøyrer leigeforholdet utan forutgåande oppseiing. Etter utløp av leigeperioden har banken fortrinnsrett til å leiga i ytterlegare fem år på marknadsstilpassa vilkår. Ved utløp av denne leigeperioden, opphøyrer leigeforholdet utan oppseiing. Varsel om bruk av fortrinnsretten skal skje skriftleg minst 12 månader før utløp av leigetida, viss ikkje varer leigeforholdet til 30.06.2022.

25. ANDRE EIGENDELAR

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Overtekne eigendelar	4 857	4 857	4 857	4 857
Opptente, ikkje mottekne inntekter	1 566	2 130	1 566	2 130
Forskotsbetalte kostnader	5 068	1 125	5 068	1 125
Andre eigendelar	55	520	55	520
Sum andre eigendelar	11 546	8 632	11 546	8 632

26. GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONAR (MORBANK)

Banken hadde ingen innskot frå låneformidlarar pr. 31.12.2015 og 31.12.2014.

27. INNSKOT FRÅ KUNDAR

i 1.000 kr.

	Konsern	
	2015	2014
Innskot frå og gjeld til kundar uten avtalt løpetid	2 395 250	2 402 901
Sum innskot kundar	2 395 250	2 402 901
Gjennomsnittleg rentesats	1,44 %	1,96 %
Innskot fordelt på geografiske område		
Region Sogn	1 807 572	1 738 893
Landet elles	587 678	664 008
Sum innskot	2 395 250	2 402 901
Innskotsfordeling		
Lønstakarar	1 547 905	1 463 388
Jordbruk, skogbruk fiske, fiske	54 236	53 935
Industri	32 728	26 494
Bygg og anlegg	69 072	62 301
Handel, hotell, transport, tenester	60 373	56 301
Finansiering, eigedomsdrift	346 573	593 755
Offentleg forvaltning og andre	284 364	146 726
Sum innskot	2 395 250	2 402 901

28. GJELD VED UTSTEDA VERDIPAPIR

Morbanken sine obligasjonslån i marknaden er formidla gjennom autorisert meklar og privat plassert hjå profesjonelle investorar. Låna er alle avdragsfrie med full innfriing ved forfall og med tilbakekjøpsrett for låntakar i perioden. Alle låna er registrerte i VPS og er lagt ut i samsvar med verdipapirlova § 5-2.

i 1.000 kr

Lånetype/ISIN	Låneoptak	Siste forfall	Pålydande	Bokført verdi		Rente- vilkår
				2015	2014	
Sertifikat- og obligasjonslån						
N00010566847	19.03.2010	19.03.2015	165 000		150 094	3 mnd. NIBOR + 1,15 %
N00010664931	30.11.2012	30.11.2015	100 000		100 239	3 mnd. NIBOR + 1,15 %
N00010672967	07.03.2013	07.03.2016	110 000	110 172	110 199	3 mnd. NIBOR + 1,10 %
N00010700370	14.01.2014	14.10.2016	100 000	95 377	100 444	3 mnd. NIBOR + 0,83 %
N00010671274	06.02.2013	06.02.2017	100 000	100 259	100 250	3 mnd. NIBOR + 1,20 %
N00010649205	06.06.2012	06.06.2017	125 000	125 148	125 071	3 mnd. NIBOR + 2,25 %
N00010699176	13.12.2013	13.12.2018	50 000	49 986	49 967	3 mnd. NIBOR + 1,15 %
Sum gjeld ved utsteda verdipapir				480 941	736 264	

29. ANNA GJELD

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Offentlege avgifter	1 044	1 096	1 300	1 333
Andre påløpne kostnader og mottekne ikkje opptente inntekter	4 572	4 416	4 762	4 613
Oppgjer til utbetaling	0	0	15 536	9 575
Andre gjeldspostar	8 099	8 159	8 194	7 946
Sum anna gjeld	13 715	13 671	29 792	23 467

30. PENSJONSFORPLIKTINGAR

i 1.000 kr.

	2015			2014		
	Sikra	Usikra	Total	Sikra	Usikra	Total
Noverdi av påløpne pensjonsforpliktingar 01.01.	34 657	227	34 884	29 352	592	29 944
Pensjonsmidlar	28 494		28 494	27 591	0	27 591
Netto pensjonsforplikting 01.01.	6 163	227	6 390	1 761	592	2 353
Arbeidsgivaravgift (AGA)	869	32	901	248	83	332
Netto pensjonsforplikting 01.01. inkl. arbeidsgivaravgift	7 032	259	7 291	2 009	676	2 685
Ikkje resultatført estimatavvik	-1 982	12	-1 970		0	0
Balansført netto pensjonsforplikting 01.01. inkl. AGA	5 050	271	5 320	2 009	676	2 685
Noverdi av pensjoner opptent i perioden	1 392		1 392	1 454	0	1 454
Periodisert arbeidsgivaravgift	190	1	190	220	2	222
Administrasjonskostnader	41		41	70	0	70
Vesentlige endringer i pensjonsforpliktelsene	-20 992		-20 992			
Vesentlige endringer i pensjonmidler	15 375		15 375			
Netto driftskostnad i året	-3 995	1	-3 994	1 744	2	1 747
Kapitalkostnad av tidlegare opptente pensjonar	563	4	567	1 155	16	1 171
Forventa avkasting av pensjonsmidlar	499		499	1 122	0	1 122
Netto finanskostnad i året	64	4	68	33	16	50
Netto pensjonskostnad inkl. AGA i året	-3 931	5	-3 926	1 778	18	1 796
Estimatavvik over utvida resultat 01.01.	1 982	-12	1 970			0
Estimatavvik over utvida resultat 31.12.	-694	-4	-698	4 207	7	4 214
Estimatavvik over utvida resultat i 2015	1 288	-16	1 272	4 207	7	4 214
Estimert noverdi av påløpne pensjonsforpliktingar 31.12.	15 688	130	15 817	33 688	237	33 925
Estimerte pensjonsforpliktingar 31.12.	15 363	0	15 363	29 262	0	29 262
Netto pensjonsforplikting 31.12.	325	130	454	4 426	237	4 663
Arbeidsgivaravgift	46	18	64	624	33	657
Balansført netto pensjonsforplikting 31.12. inkl. AGA	370	148	518	5 050	271	5 320
Noverdi av påløpne pensjonsforpliktingar 01.01.	34 657	227	34 884	29 352	592	29 943
Brutto pensjonskostnad i året	1 956	4	1 960	2 610	16	2 626
Pensjonsutbetaling i året	-1 166	-98	-1 264	-994	-377	-1 372
Estimatavvik	19 758	-4	-19 762	2 720	7	2 727
Estimert noverdi av påløpne pensjonsforpliktingar 31.12.	15 688	130	15 817	33 687	237	33 924
Pensjonsmidlar 01.01.	28 494	0	28 494	27 591	0	27 591
Forventa avkasting på pensjonsmidlar	499	0	499	1 122	0	1 122
Administrasjonskostnad	-41	0	-41	-70	0	-70
Pensjonsutbetaling i året	-1 166	0	-1 166	-994	0	-994
Investeringar i pensjonsmidlar med vidare	1 785	0	1 785	2 580	0	2 580
Estimatavvik	-14 209	0	-14 209	-966	0	-966
Estimerte pensjonsmidlar 31.12.	15 363	0	15 363	29 262	0	29 262
Netto pensjonsforpliktingar 31.12. (ekskl. AGA)	324	130	454	4 425	237	4 663
Balansført netto pensjonsforplikting 01.01. inkl. arbeidsgivaravg.	5 051	270	5 321	2 010	675	2 685
Estimatavvik over utvida resultat	1 276	-4	1 272	4 207	7	4 214
Netto pensjonskostnad inkl. arbeidsgivaravgift i året	-3 921	-5	-3 926	1 778	18	1 796
Pensjonsutbetalingar AFP/usikra, inkl. arbeidsgivaravgift	0	-111	-111	0	-431	-431
Investeringar i pensjonsmidlar med vidare inkl. arbeidsgivaravg.	-2 037	0	-2 037	-2 944	0	-2 944
Balansført netto pensjonsforplikting 31.12. inkl. AGA	370	148	518	5 051	270	5 321
Estimatavvik 01.01. inkl. arbeidsgivaravgift	1 970	0	1 970	0	0	0
Estimatavvik over utvida resultat 01.01.	-1 970	0	-1 970	0	0	0
Avvik 31.12. som følge av nye føresetnader						
Avvik i pensjonsforpliktingar	-628	16	-612	-2 734	7	-2 727
Avvik i pensjonsmidlar	0		0	-966		-966
Avvik i arbeidsgivaravgift	-86		-86	-521		-521
Estimatavvik 31.12. inkl. arbeidsgivaravgift	-714	16	-698	-4 221	7	-4 214
Estimatavvik over utvida resultat 31.12.	1 288	-16	1 272	4 221	-7	4 214
Sum estimatavvik over utvida resultat 2015	1 256	16	1 272	4 221	-7	4 214

Prosentvis samansetning av pensjonsmidlar		2015	2014
Aksjar		10,1 %	10,4 %
Obligasjonar og renteinstrument		73,7 %	73,0 %
Eigedom		13,6 %	15,1 %
Anna		2,6 %	1,5 %
Følgjande økonomiske føresetnader er lagt til grunn for utrekning av pensjonsforpliktingane			
Diskonteringsrente		2,70 %	2,30 %
Forventa avkastning på pensjonsmidlar		2,70 %	2,30 %
Framtidig lønsutvikling		2,50 %	2,75 %
G-regulering		2,25 %	2,50 %
Pensjonsregulering		0,00 %	0,00 %
Arbeidsgivaravgift		14,10 %	14,10 %
Dødelegheitstabell		K2013	K2013
Tal tilsette i sikra ordning		4	33
Tal pensjonistar i sikra ordning		23	20
Tal pensjonistar i usikra ordning		2	4
Prognose			
Andre føresetnader:	2016	2015	2014
Gjennomsnittleg forventa attverande tenestetid	2,89 år	3,89	8,10
Pensjonskostander ytingsbasert ordning	NOK 0,43 mill.		
Pensjonskostander innskotsbasert ordning	NOK 1,86 mill.		
Netto pensjonskostnad ytingsbasert ordning		-3 926	1 796
Pensjonskostnader innskotsbasert ordning		1 261	237
Samla pensjonskostnader		-2 665	2 033

REKNEKAPSMESSIG HANDSAMING AV YTINGSPLANORDNINGA

Konsernet har frå innføring av IFRS regelverket frå og med rekneskapsåret 2011 rekneskapsført pensjonsforpliktingane i høve IAS 19 med løpande verkeleg verdi vurdering og føring av estimatavvik over utvida resultat. Endra reglar i IAS 19 Tilsetteytningar er brukt frå og med 1. januar 2014. Endra reglar krev at alle estimatavvik blir ført i utvida resultat når desse oppstår (ingen korridor), ei umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidlegare periodar si pensjonsopptening, og at rentekostnader og forventa avkastning på pensjonsmidlar er erstatta med eit netto rentebeløp som vert utrekna ved å nytta diskonteringsrenta på netto pensjonsforplikting (eigendel). Regelendring skal rekneskapsmessig handsamast som prinsippendring. Prinsippendringa har ikkje hatt vesentleg effekt på tal i konsernet si finansielle rapportering. Prinsippet for utrekning av avkastning på pensjonsmidlane er frå og med 01.01.2014 endra frå å bruka forventa avkastning til diskonteringsrente. Dette prinsippet er teke omsyn til ved utrekning av pensjonsforplikting og -kostnad pr. 31.12.2015. Dersom ein hadde brukt same prinsipp i 4. kvartal 2012 ville pensjonskostnadane i ordinært resultat vore omlag NOK 400.000 høgare og pensjonskostnadane i utvida resultat tilsvarande lågare. Konsernet ser på denne effekten som uvesentleg og har difor valt å ikkje omarbeida 2013 tala. Konsernet har pr. 31.12.2015 nytta nytt dødelegheitsgrunnlag K2013 som er fastsett av Finanstilsynet 08.03.2014 som utgangspunkt for utrekninga, justert for startdødelegheit og dødelegheitsnedgang. Total effekt for rekneskapsåret 2013 av overgang til nytt dødelegheitsgrunnlag utgjorde brutto NOK 1,70 mill. for konsernet, og vart rekneskapsmessig handsama som estimatavvik og bokført i utvida resultat.

SENSITIVITETSANALYSE

Sensitiviteten i utrekningane av pensjonsforpliktinga ved endring i vekta føresetnad er:

	PÅVERKNAD PÅ PENSJONSFORPLIKTINGA					
	Endring i føresetnad			Auke i føresetnad		Reduksjon i føresetnad
Diskonteringsrente						
Lønsvekst						
Forventa levetid						
	2015			2014		
ORDINÆR PENSJONSNOTE	Sikra	Usikra	Total	Sikra	Usikra	Total
Balanseført netto pensjonsforplikting 31.12. inkl. AGA	370	148	518	5 050	271	5 320
SENSITIVITETSANALYSE						
1. Diskonteringsrente + 0,5 %						
Balanseført netto pensjonsforplikting 31.12. inkl. AGA	-376	139	-237	1 715	49	1 764
Endring i kr.	-746	-9	-755	-3 335	-222	-3 556
Endring i %	-201,51 %	-6,03 %	-145,72 %	-66,04 %	-81,90 %	-66,84 %
2. Diskonteringsrente - 0,5 %						
Balanseført netto pensjonsforplikting 31.12. inkl. AGA	1 214	148	1 361	6 553	50	6 603
Endring i kr.	843	0	843	1 503	-221	1 283
Endring i %	227,66 %	-0,27 %	162,61 %	29,77 %	-81,53 %	24,11 %
3. Lønsjustering + 0,5 %						
Balanseført netto pensjonsforplikting 31.12. inkl. AGA	521	143	664	5 906	50	5 956
Endring i kr.	151	-5	146	856	-221	636
Endring i %	40,74 %	-3,20 %	28,20 %	16,96 %	-81,53 %	11,95 %
4. Lønsjustering - 0,5 %						
Balanseført netto pensjonsforplikting 31.12. inkl. AGA	213	143	356	2 168	-132	2 036
Endring i kr.	-157	-5	-162	-2 882	-403	-3 284
Endring i %	-42,44 %	-3,20 %	-31,24 %	-57,07 %	-148,77 %	-61,73 %
5. Ett års økning i forventet levealder + 5 %						
Balanseført netto pensjonsforplikting 31.12. inkl. AGA	784	6	790	1 684	17	1 764
Endring i kr.	784	6	791	1 684	19	1 703
Endring i %	211,76 %	4,38 %	152,58 %	33,36 %	6,97 %	2,01 %
6. Ett års reduksjon i forventet levealder - 5 %						
Balanseført netto pensjonsforplikting 31.12. inkl. AGA	-785	-7	-791	-1 685	-20	6 603
Endring i kr.	-784	-6	-791	-1 684	-19	-1 703
Endring i %	-211,76 %	-4,38 %	-152,58 %	-33,36 %	-6,97 %	-32,01 %

Sensitivitetsanalysen ovanfor er basert på endring i ein av føresetnadane, gitt at dei andre føresetnadane er konstante. I praksis vil nok ikkje det skje, og endringar i nokre føresetnader kan samvariera. Sensitivitetsutrekninga er utført ved bruk av same metode som aktuarberekninga for utrekning av pensjonsforpliktinga i balansen.

31. ANSVARLEG LÅNEKAPITAL

i 1.000 kr.

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydande	Bokført verdi		Rente- vilkår
				31.12.2015	31.12.2014	
Fondsobligasjoner						
N00010675747	30.04.2013	Evigvarande	40.000	40.257	40.239	3 mnd. NIBOR + 4,90 % 1)
		Calldato 30.04.2018				
Ansvarleg lånekapital						
N00010720907	03.10.2014	30.10.2024	50.000	50.231	50.294	3 mnd. NIBOR + 1,70 % 2)
		Calldato 22.08.2019				
Sum ansvarleg lånekapital				90.488	90.533	

- 1) Lånet tel som kjernekapital også etter EU-forordningen for Basel III, og er godkjent av Finanstilsynet som kjernekapital. Banken kan frå 30.04.2018, og seinare kvartalsvis på rentereguleringsdatoar, innfri lånet heilt til kurs 100 %.
- 2) Lånet tel som tilleggskapital etter EU-forordningen for Basel III, og er godkjent av Finanstilsynet som tilleggskapital. Banken kan frå 22.08.2019, og seinare kvartalsvis på rentereguleringsdatoar, innfri lånet heilt til kurs 100 %.

32. EIGARANDELSKAPITAL OG EIGARSTRUKTUR

Banken sine eigenkapitalbevis er alle ført i 1 -ein- klasse og utgjør NOK 31.625.000 delt på 632.500 eigenkapitalbevis pålydande NOK 50,-. Eigarandelskapitalen er teikna i 3 omgangar. NOK 13,25 mill. vart innbetalt ved offentleg emisjon i desember 1989. I desember 1996 og i juni 2003 vart eigarandelskapitalen utvida, begge gonger med NOK 25,00 mill. ved offentlege emisjonar. Eigenkapitalbevisa vart noterte på Oslo Børs frå 21.01.1997. Kvant eigenkapitalbevis har 1 -ei- stemme.

UTBYTEPOLITIKK

Resultatet i Indre Sogn Sparebank vert delt høvesvis mellom sparebanken sitt fond og eigarandelskapitalen.

Ein nyttar inngåande balanse for eigenkapitalbevis med tillegg av utjamningsfond ved utrekning av eigenkapitalbevisbrøken. Indre Sogn Sparebank har som mål at 50 % av resultatet i høve eigenkapitalbevisbrøken vert

utbetalt som utbyte, resten tillagt utjamningsfondet, og om lag 50 % av resultatet i høve kapitalfondbrøken vert utbetalt fordelt som gåver/overført til ei samfunnsnyttig stifting.

I vurderinga av utdeling av årets overskot til høvesvis utbyte og gåver, vil det bli lagt vekt på at eigenkapitalbeviseigarane sin del av samla eigenkapital (eigarbrøk) bør haldast stabil.

MARKNADSINFORMASJON

Indre Sogn Sparebank vil føra ein open informasjonspolitik med det føremål å gje eigenkapitalbeviseigarane og verdipapir-marknaden korrekt og relevant informasjon om banken si økonomiske utvikling og stode. Banken utarbeider kvartalsvise rapportar som vert sendt Oslo Børs og marknaden. Sparebanken pliktar å senda årsrapporten til Oslo Børs og gjera den tilgjengeleg for eigenkapitalbeviseigarane. Eigenkapitalbeviseigarar

skal ved seinare emisjonar, som hovudregel, ha fortrinnsrett til nyteikning. Emisjonskursen skal setjast slik at teikningsrettane får ein rimeleg verdi. Moglege «retta» emisjonar bør skje til kursar som ikkje fører til reduksjon i eigenkapitalbeviseigarane sine verdier på sikt.

Bevisa sin likningsverdi for 2015 er sett til NOK 99,99 mot NOK 70,38 pr. 31.12.2014.

RISKVERDI

01.01.1993	kr.	25,57	01.01.1998	kr.	16,88	01.01.2003	kr.	8,99
01.01.1994	kr.	22,68	01.01.1999	kr.	9,95	01.01.2004	kr.	1,22
01.01.1995	kr.	41,55	01.01.2000	kr.	25,84	01.01.2005	kr.	4,95
01.01.1996	kr.	49,29	01.01.2001	kr.	3,54	01.01.2006	kr.	-1,92
01.01.1997	kr.	15,62	01.01.2002	kr.	-1,12			

EIGARSTATUS

Morbanken hadde 757 eigenkapitalbeviseigarar pr. 31.12.2015 mot 766 pr. 31.12.2014. Eigarstatus ser slik ut:

i 1.000 kr.

31.12.2015					
Behaldning:		Eigenkapital- bevis	I %	Eigarar	I %
1-100	bevis	24 776	3,92 %	382	50,46 %
101-1000	"	107 989	17,07 %	279	36,86 %
1.001-10.000	"	264 773	41,86 %	87	11,49 %
10.001-100.000	"	234 962	37,15 %	9	1,19 %
100.001-1.000.000	"	0	0,00 %	0	0,00 %
1.000.001->	"	0	0,00 %	0	0,00 %
SUM		632 500	100,00 %	757	100,00 %

31.12.2014					
Behaldning:		Eigenkapital- bevis	I %	Eigarar	I %
1-100	bevis	25 044	3,96 %	380	49,61 %
101-1000	"	111 958	17,70 %	293	38,25 %
1.001-10.000	"	270 452	42,76 %	84	10,97 %
10.001-100.000	"	225 046	35,58 %	9	1,17 %
100.001-1.000.000	"	0	0,00 %	0	0,00 %
1.000.001->	"	0	0,00 %	0	0,00 %
SUM		632 500	100,00 %	766	100,00 %

20 STØRSTE EIGARANE

Dei 20 største eigarane pr. 31.12.2015 utgjer 49,94 % av eigarandelskapitalen mot 49,59 % pr. 31.12.2014.

31.12.2015					
Namn	Tal bevis	%	Namn	Tal bevis	%
MP PENSJON PK	50 383	7,97 %	HEYERN AS	10 000	1,58 %
DØSKELAND BØRGE	42 650	6,74 %	THU LEIF MAGNE	8 498	1,34 %
EIKA UTBYTTE VPF	41 430	6,55 %	SECURUS AS	8 367	1,32 %
EUROVEST AS GEIR KAASEN	23 000	3,64 %	LUSTER SPAREBANK	7 600	1,20 %
BEES HOLDING AS	23 000	3,64 %	AURLAND SPAREBANK	6 800	1,08 %
ROGNE HELGE	19 780	3,13 %	VIK SPAREBANK	6 650	1,05 %
MERRILL LYNCH PROF. MLPRO SEG FOR EXCLSV	12 719	2,01 %	HANØY PER	6 500	1,03 %
EIKA GRUPPEN AS	11 200	1,77 %	ESPEDAL & CO AS	5 966	0,94 %
TH DAHL AS	10 800	1,71 %	WIKBORG TORD GEIR	5 550	0,88 %
ÅRDAL KOMMUNE	10 000	1,58 %	SEIM LASSE SIGURD	5 000	0,79 %
SUM				315 893	49,94 %

31.12.2014					
Namn	Tal bevis	%	Namn	Tal bevis	%
MP PENSJON PK	50 383	7,97 %	HEYERN AS	10 000	1,58 %
VERDIPAPIRFONDET EIK	41 930	6,63 %	SECURUS AS	10 000	1,58 %
DØSKELAND BØRGE	32 980	5,21 %	THU LEIF MAGNE	8 498	1,34 %
EUROVEST AS	23 321	3,69 %	LUSTER SPAREBANK	7 600	1,20 %
BEES HOLDING AS	23 000	3,64 %	AURLAND SPAREBANK	6 800	1,08 %
ROGNE HELGE	20 663	3,27 %	VIK SPAREBANK	6 650	1,05 %
EIKA GRUPPEN AS	11 200	1,77 %	MOEN EGON MOGENS	6 000	0,95 %
TH DAHL AS	10 800	1,71 %	HARALD ESPEDAL AS	5 966	0,94 %
MERRILL LYNCH PROF. MLPRO SEG FOR EXCLSV	10 769	1,70 %	WIKBORG TORD GEIR	5 550	0,88 %
ÅRDAL KOMMUNE	10 000	1,58 %	HALVARD HANEVOLD AS	5 200	0,82 %
SUM				307 310	48,59 %

DAGLEG LEING OG TILLITSVALDE SOM EIG EIGENKAPITALBEVIS

	2015	Tal bevis 2014
Styret		
Siv R. Enerstvedt, nestleiar	370	
Morten Kristiansen, medlem	250	250
Jorunn I. Nilssen, medlem	100	
Sum styret	620	250
Leiande tilsette		
Egon Moen, adm banksjef	4 820	6 000
Karin Vikane, ass. banksjef	800	800
Sum leiinga	5 620	6 800
Generalforsamling (forstandarskap til 08.12.2015)		
Jarle M. Teigen, medlem	500	500
Odd A. Vee		3 100
Reidun Vikøren, medlem	1 800	1 800
Ernst Ståle Øvstetun, medlem	23 000	
Sum generalforsamling/forstandarskap	25 300	4 900
Sum dagleg leing og tillitsvalde	31 540	11 950

Tala fortel kor mange eigenkapitalbevis vedkomande har i Indre Sogn Sparebank pr. 31.12.2015. I tala er det teke med eigenkapitalbevis eigd i den næraste familie eller eigenkapitalbevis eigd av kjende selskap der vedkomande har ein avgjerande innverknad, jf. aksjelova § 1-2. Dersom vedkomande tillitsvald er vald på vegne av ein institusjon eller liknande kjem eigenkapitalbevis tilhøyrande denne institusjonen som tillegg til egne eigenkapitalbevis.

33. ANSVARLEG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

i 1.000 kr.

	Morbank		Konsern	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Kjernekapital:				
Eigenkapitalbevis	31 625	31 625	31 625	31 625
Overkursfond	32 812	32 812	32 812	32 812
Sparebankens fond	164 812	150 246	165 177	156 951
Gåvefond	23 397	22 753	23 397	22 753
Utjamningsfond	19 138	23 065	19 137	16 276
Fond for urealiserte gevinstar	29 136	0	29 136	0
Frådrag	-37 618	-14 376	-38 550	-14 378
Rein kjernekapital	263 303	246 125	262 734	246 039
Fondsobligasjoner	40 000	39 660	40 000	39 660
Frådrag	-28 156	-28 221	-28 172	-28 225
Kjernekapital	275 147	257 564	274 562	257 474
Tilleggskapital	50 000	57 066	50 000	57 066
Frådrag	-28 106	-28 221	-28 122	-28 225
NETTO ANSVARLEG KAPITAL	297 041	286 409	296 440	286 315
Eksponeeringskategori:				
Statar	0	0	0	0
Lokal regional styresmakt	2 201	2 200	2 201	2 200
Institusjoner	3 804	8 217	3 804	8 217
Føretak	222 659	206 804	222 659	206 804
Massemarknad	0	0	0	0
Pantesikra eieendom	1 092 106	1 154 165	1 092 106	1 154 165
Forfalte engasjement	28 600	20 567	28 600	20 567
Høyrisiko	19 464	13 482	19 464	13 482
Obligasjoner med fortrinnsrett	9 893	10 506	9 893	10 506
Institusjoner og føretak med kortsiktig rating	58 042	30 633	58 042	30 633
Andelar verdipapirfond	1 494	0	1 494	0
Egenkapitalposisjoner	39 239	104 682	33 991	105 807
Andre engasjement	122 672	166 464	124 367	165 594
Kapitalkrav fra operasjonell risiko	149 805	150 196	149 805	150 196
Frådrag	0	-76 754	0	-76 754
SUM BEREGNINGSGRUNNLAG	1 749 979	1 791 162	1 746 426	1 791 417
Kapitaldekning %	16,97 %	15,99 %	16,97 %	15,98 %
Kjernekapitaldekning %	15,72 %	14,38 %	15,72 %	14,37 %
Rein kjernekapitaldekning %	15,05 %	13,74 %	15,04 %	13,73 %

34. GARANTIANSVAR

Banken stiller garanti for lån som kundane våre har i Eika Boligkreditt AS (EBK). EBK har som kriterium at låna er innanfor 60 % av panteobjektet. Kundane til banken har pr. 31.12.2015 lån for NOK 983,11 mill. hjå EBK (NOK 930,81 mill. pr. 31.12.2014).

Garantibeløpet overfor EBK er tredelt:

Tapsgaranti: Den delen av lånet som overstig 50 % av sikkerheitsstillinga. For lån som ikkje overstig 50 % av sikkerheitsstillinga, skal garantien vera på minimum NOK 25.000 pr. år. Garantien gjeld i seks år frå dato for rettsvern.

Saksgaranti: Gjeld for heile lånebeløpet frå banken ber om utbetaling til pantesikkerheita har oppnådd rettsvern.

EBK har ytterlegare rett til å motrekna eventuelle tap i provisjonen banken har for kunde-handsaming i ein periode på inntil 3 år.

GARANTUAR TIL EIKA BOLIGKREDITT AS

i 1.000 kr.

	*2015	*2014
Total del av garantiramme	0	9 308
Saksgaranti	2 349	22 833
Tapsgaranti	9 831	91 222
Garantiprovisjon		
Sum garantiansvar Eika Boligkreditt AS	12 180	123 363

*Morbank

Alle lån i EBK ligg innanfor 60 % av forsvarleg verdigrunnlag, det vil sei i godt sikra bustadlån. Restrisiko knytt til lån formidla til EBK er etter banken si vurdering avgrensa. Banken sine utlån gjennom EBK gjeld i hovudsak nye lån eller refinansiering, og desse låna har ikkje vore bokført i balansen til banken. Sidan lån formidla til EBK berre er godt sikra lån, forventar banken låg sannsynlegheit for misleghald, og at volumet på lån som blir tekne tilbake til eigen balanse ikkje vil vera vesentleg for likviditeten til banken. Under føresetnad av 1 % misleghald i porteføljen, vil dette utgjera NOK 9,83 mill. (NOK 9,31 mill. pr. 31.12.2014). Likviditetsrisikoen knytt til lån formidla til EBK er etter banken si vurdering avgrensa.

Banken har ei likviditetsforplikting mot EBK. EBK har i risikostategien sin krav om

at overskotslikviditeten minst skal dekkja 75 % av likviditetsbehovet dei næraste 12 månadene. I tillegg skal overskotslikviditeten til EBK vera minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktinga er inngått i ein avtale om kjøp av obligasjonar med fortrinnsrett, OMF, (Note Purchase agreement). Forpliktinga om kjøp av OMF frå EBK blir berre utløyst viss marknadssituasjonen er slik at EBK ikkje kan finansiera likviditetsbehovet i OMF-marknaden, og difor må utsteda obligasjonar direkte til eigarbankane. Pr. 31.12.2015 og pr. 31.12.2014 var likviditetsforpliktinga til EBK berekna til NOK 0 mill.

Banken har ein avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtta inntreff dersom EBK har behov for ansvarleg kapital for å nå kapitalmålet sitt på 10 %.

GARANTIAK FORDELT GEOGRAFISK

i 1.000 kr.

	*2015		*2014	
	Kr.	%	Kr.	%
Region Sogn	60 759	71,3 %	174 603	85,4 %
Landet elles	24 464	28,7 %	29 914	14,6 %
Sum garantiar	85 223	100,0 %	204 517	100,0 %

*Morbank

35. PANTSETJINGAR OG BETINGA FORPLIKTINGAR, TREKKRETTAR

PANTSETJINGAR

i 1.000 kr.

	*2015	*2014
Lånerett i Noregs Bank	90 851	93 058
Bokført verdi av pantsette obligasjonar for lånerett i Noregs Bank	74 078	99 711

*Morbank

Banken har i samband med likviditetsstyringa inngått rammeavtale med Noregs Bank i høve ordninga med gjenkjøpsavtalar. Avtalen gjev Noregs Bank rett til pant i verdipapir dersom banken blir stilt under offentleg administrasjon.

TREKKRETTAR

Indre Sogn Sparebank har unytta trekkrettar i DNB Bank ASA stor NOK 125,00 mill. Trekkretten vert fornya årleg.

36. FORFALL AV FORPLIKTINGAR

i 1.000 kr.

	31.12.2015						Sum
	<1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Utan løpetid	
Kontantar og fordringar på sentralbankar						61 550	61 550
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar						296 192	296 192
Utlån til kundar	557 664	23 709	95 014	489 210	1 439 934		2 605 531
Obligasjonar	0	5 011	49 237	83 354			137 602
Aksjar og andelar						155 151	155 151
Sum eigendelar	557 664	28 720	144 251	572 564	1 439 934	512 894	3 256 027

	31.12.2015						Sum
	<1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Utan løpetid	
Gjeld til kredittinstitusjonar						0	0
Innskot frå kundar	2 395 250						2 395 250
Obligasjonsgjeld	461	112 530	102 116	279 925			495 032
Ikkje renteberande gjeld	11 423	12 467	5 902	518			30 310
Ansvarleg lån/fondsobligasjonar	954		2 861	96 548			100 363
Unyttå trekkrettar og ikkje utbetalte lånetilsegn	18 642						
Sum forpliktingar	2 408 087	124 997	110 879	376 991	0	0	3 020 955

	31.12.2014						Sum
	<1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Utan løpetid	
Kontantar og fordringar på sentralbankar	0					444 602	444 602
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar						154 874	154 874
Utlån til kundar	595 955	20 050	90 245	471 148	1 452 999		2 630 397
Obligasjonar			45 344	105 223	4 600		155 167
Aksjar og andelar						108 993	108 993
Sum eigendelar	3 229 873	0	45 344	105 223	4 600	108 993	3 494 033

	31.12.2014						Sum
	<1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Utan løpetid	
Gjeld til kredittinstitusjonar						2	2
Innskot frå kundar	2 402 900						2 402 900
Obligasjonsgjeld	150 994	3 990	111 970	504 152			771 106
Ikkje renteberande gjeld	7 332	8 668	7 468	5 320			28 787
Ansvarleg lån/fondsobligasjonar	1 068		3 203	101 704			105 975
Unyttå trekkrettar og ikkje utbetalte lånetilsegn	24 700						
Sum forpliktingar	2 562 294	12 658	122 641	611 176	0	2	3 308 770

1) Innskot i BSU-ordninga, NOK 52 mill pr. 31.12.2015 og NOK 46 mill pr. 31.12.2014, er klassifisert med løpetid under 1 månad, sidan kundane kan heve innskota og betale tidlegare års skattebesparing. Innskota er soleis ikkje bundne.

2) Fondsobligasjonslån med konverteringsrett og fondsobligasjonslån frå Statens Finansfond vart innfridd i 2014. Gjenverande fondsobligasjon har calldato 14.03.2018 og ansvarleg lån oppteke i 2014 har calldato 22.08.2019. Årleg rentebetaling for låna er utrekna til NOK 2,6 mill. for fondsobligasjonen og NOK 0,4 mill. for ansvarleg lån.

37. TID TIL AVTALT/SANNSYNLIG ENDRING AV RENTEVILKÅR

i 1.000 kr.

	31.12.2015					Utan rente-eksponering	Sum
	<1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år		
Kontantar/fordringar sentralbankar						61 550	61 550
Utlån/fordring til kredittinstitusjonar						296 192	296 192
Utlån til kundar				7 750		2 597 781	2 605 531
Obligasjonar/sertifikat	13 814	123 788					137 602
Aksjar						155 151	155 151
Andre eigendelar						44 777	44 777
Sum eigendelar	13 814	123 788	0	7 750	0	3 155 452	3 300 804
Gjeld til kredittinstitusjonar						0	0
Innskot frå kundar						2 395 250	2 395 250
Obligasjonsgjeld	95 377	385 564					480 941
Ansvarleg lån/fondsobligasjonar	90 488						90 488
Anna gjeld						30 310	30 310
Eigenkapital						303 814	303 814
Sum gjeld og eigenkapital	185 865	385 564	0	0	0	2 729 374	3 300 804
Netto renteeksponering	-172 051	-261 776	0	7 750	0		

	31.12.2014					Utan rente-eksponering	Sum
	<1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år		
Kontantar/fordringar sentralbankar						444 602	444 602
Utlån/fordring til kredittinstitusjonar						154 874	154 874
Utlån til kundar				7 750		2 622 647	2 630 397
Obligasjonar/sertifikat	39 372	115 795					155 167
Aksjar						108 993	108 993
Andre eigendelar						44 498	44 498
Sum eigendelar	39 372	115 795	0	7 750	0	3 375 614	3 538 531

Ved endring i marknadsrentene kan ikkje banken gjera renteendringar for alle balansepostar samtidig dersom desse har ulik bindingstid. Ei endring av marknadsrentene vil difor bety auke eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatrekneskapet. Renterisiko er òg omfatta av den direkte effekten ei renteendring vil ha på balansepostar med og utan rentebinding. Ei renteendring på 1,00 % vil gi ei årleg effekt på resultat før skatt på NOK 0,90 mill. pr. 31.12.2015 og NOK 1,50 mill. pr. 31.12.2014.

38. HENDING ETTER BALANSEDAG

Styret tilrår generalforsamlinga at det for rekneskapsåret 2015 vert utbetalt eit utbyte på NOK 4,00 pr. eigenkapitalbevis, totalt NOK 2.530.000,00.

Styret tilrår generalforsamlinga at det blir utbetalt NOK 500.000 frå gåvefondet i 2016.

**REVISJONSMELDING
FOR 2015**

Til generalforsamlinga i Indre Sogn Sparebank

Melding frå revisor

Fråsegn om årsrekneskapen

Vi har revidert årsrekneskapen for Indre Sogn Sparebank, som er samansett av selskapsrekneskap og konsernrekneskap. Selskapsrekneskapen og konsernrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2015, resultatrekneskap, endringar i eigenkapitalen og kontantstraum for rekneskapsåret avslutta per denne datoen, ei beskriving av vesentlege rekneskapsprinsipp som er nytta og andre noteopplysningar.

Styret og dagleg leiar sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og dagleg leiar er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir eit rettvisande bilete i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsett av EU, og for slik intern kontroll som styret og dagleg leiar finn nødvendig for å gjere det mogleg å utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, korkje som følgje av misleg framferd eller feil.

Revisor sine oppgåver og plikter

Oppgåva vår er å gi uttrykk for ei meining om denne årsrekneskapen på grunnlag av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krev at vi etterlever etiske krav og planlegg og gjennomfører revisjonen for å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon.

Ein revisjon inneber utføring av handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløpa og opplysningane i årsrekneskapen. Dei valde handlingane avheng av revisor sitt skjønn, mellom anna vurderinga av risikoane for at årsrekneskapen inneheld vesentleg feilinformasjon, anten det skuldast misleg framferd eller feil. Ved ei slik risikovurdering tek revisor omsyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapet si utarbeiding av ein årsrekneskap som gir eit rettvisande bilete. Føremålet er å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av selskapet sin interne kontroll. Ein revisjon omfattar også ei vurdering av om dei rekneskapsprinsippa som er nytta er formålstenlege, og om rekneskapestimata som er utarbeidde av leiinga er rimelege, samt ei vurdering av den samla presentasjonen av årsrekneskapen.

Vi meiner at innhenta revisjonsbevis er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Konklusjon

Vi meiner at årsrekneskapen er avgjeven i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisande bilete av den finansielle stillinga til Indre Sogn Sparebank per 31. desember 2015, og av resultat og kontantstraumar for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsett av EU.

Fråsegn om andre tilhøve

Konklusjon om årsmeldinga og om utgreiing om føretaksstyring og samfunnsansvar

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er skildra ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga og i utgreiingane om føretaksstyring og samfunnsansvar om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegget om bruk av overskotet er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av selskapet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Førde, 8. mars 2016

PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jan Flølo', is written over the printed name and title.

Jan Flølo
Statsautorisert revisor

**ÅRSMELDING FRÅ
KONTROLLKOMITEEN
2015**

Årsmelding frå kontrollkomiteen i Indre Sogn Sparebank

Kontrollkomiteen har i alt hatt 6 møte. Referat med merknader frå møta er innførde i protokollen. Kopi av referata er sendt til leiar i forstandarskapet, styreleiar, revisor og adm. banksjef.

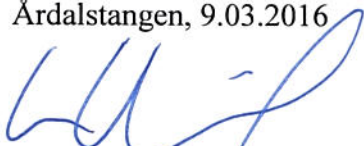
Kontrollkomiteen har ført tilsyn med at banken si verksemd er dreven i samsvar med lov og forskrift, banken sine vedtekter, forstandarskapet sine vedtak og andre vedtak og retningslinjer som banken har plikt å retta seg etter.

Komiteen har gått gjennom styret sine protokollar og elles føreteke dei kontrollar som er fastsett i lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner, lov om sparebanker og instruks for kontrollkomiteen.

Kontrollkomiteen har gått gjennom styret si årsmelding og resultatrekneskap og balanse med notar, utan at dette gjev grunn til merknader.

Kontrollkomiteen vil tilrå at resultatrekneskap og balanse vert fastsett som banken sitt rekneskap for 2015.

Årdalstangen, 9.03.2016

Gunnar O. Hæreid

Mona Nytn

Sølvi Hatlevoll Nundal

Inger Molland Bøe

FORHOLDSTAL

FORHOLDSTAL I MILL. KR.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Resultat i % av gjennomsnittleg forvaltningskapital											
Renteinntekter	3,84	4,15	5,16	6,73	4,10	3,65	3,94	4,19	4,14	3,97	3,17
Rentekostnader	1,83	2,28	3,37	4,88	2,61	2,33	2,55	2,55	2,42	2,36	1,68
Netto renteinntekter	2,01	1,87	1,79	1,85	1,49	1,32	1,39	1,64	1,72	1,61	1,49
Utbytte	0,12	0,16	0,14	0,10	0,01	0,09	0,09	0,64	0,15	0,12	0,18
Provisjonsinntekter m.v.	0,43	0,37	0,42	0,41	0,47	0,45	0,53	0,44	0,51	0,62	0,60
Provisjonskostnader m.v.	0,16	0,19	0,12	0,11	0,10	0,10	0,09	0,07	0,07	0,08	0,09
Netto vinst/tap på finansielle instrument	0,21	0,10	0,04	-0,29	0,23	0,09	-0,06	0,02	0,05	0,16	-0,04
Andre driftsinntekter	0,04	0,04	0,03	0,03	0,04	0,01	0,01	0,01	0,06	0,01	0,01
Netto andre driftsinntekter	0,64	0,48	0,50	0,14	0,65	0,53	0,47	1,05	0,71	0,82	0,67
Løn og personalkostnader	0,47	0,47	0,45	0,50	0,43	0,33	0,50	0,68	0,74	0,73	0,65
Administrasjonskostnader	0,29	0,27	0,27	0,23	0,23	0,19	0,22	0,27	0,30	0,26	0,30
Avskrivningar på driftsmidler	0,17	0,16	0,16	0,14	0,30	0,12	0,12	0,11	0,11	0,11	0,11
Andre driftskostnader	0,82	0,70	0,77	0,70	0,44	0,64	0,60	0,36	0,40	0,41	0,44
Sum driftskostnader før tap på utlån	1,75	1,60	1,65	1,57	1,40	1,28	1,44	1,42	1,55	1,52	1,50
Tap på utlån	0,31	0,12	0,19	0,46	0,60	0,14	0,10	0,15	0,27	0,12	0,03
Driftsresultat før skatt	0,58	0,63	0,45	-0,04	0,14	0,43	0,32	1,11	0,60	0,79	0,63
Skattekostnad	0,10	0,18	0,08	0,06	0,04	0,10	0,06	0,18	0,14	0,15	0,12
Resultat etter skatt	0,48	0,45	0,37	-0,10	0,10	0,33	0,26	0,93	0,46	0,64	0,51
Pensjonskostnad									-0,04	-0,09	-0,03
Finansielle eigendeler tilgjengeleg for sal									0,30	0,22	0,28
Utvida resultat etter skatt								-0,47	0,26	0,14	0,25
Totalresultat	0,48	0,45	0,37	-0,10	0,10	0,33	0,26	0,46	0,75	0,77	0,76
Hovudtal frå rekneskapet i mill. kr.											
Netto utlån pr. 31.12	1.770,8	1.955,7	2.238,2	2.524,1	2.462,3	2.735,1	2.784,4	2.804,0	2.827,4	2.629,8	2.604,1
Innskott pr. 31.12	1.337,9	1.499,4	1.641,8	1.733,3	1.686,7	1.846,4	1.969,2	2.071,5	2.071,5	2.402,9	2.395,3
Gjennomsnittleg eigenkapital	179,5	176,8	184,4	187,0	184,3	197,5	212,9	224,1	243,7	267,7	291,9
Gjennomsnittleg forv.kapital	2.040,5	2.313,7	2.575,2	2.915,3	3.128,5	3.159,5	3.369,2	3.369,3	3.412,4	3.493,6	3.412,6
Forholdstal											
Kapitaldekning i %	17,42	17,70	16,68	15,49	17,76	16,56	16,98	17,50	18,04	15,98	15,04
Eigenkapital i % av forv.kap	8,34	7,44	6,91	5,86	5,92	6,40	6,52	6,96	7,36	7,91	9,20
Kostnadsprosent	72,11	70,71	73,40	68,56	73,11	77,19	75,10	53,47	65,42	68,62	69,91
Eigenkapitalrentabilitet i % etter skatt	5,68	5,65	5,10	-1,50	1,67	4,92	4,08	13,92	6,41	8,42	6,03
Resultat i kr. pr.EK-bevis mor etter skatt	6,08	5,94	5,32	-1,53	1,71	5,17	4,14	17,08	8,51	11,77	9,11
Kurs/forteneste i % morbank	21,05	21,04	20,68	-45,75	41,81	11,80	9,90	2,80	6,63	6,01	7,63
Årsverk pr. 31.12	34,8	38,2	39,1	40,0	39,8	39,3	38,3	37,6	38,8	36,5	39,0

1) Eigenkapitalrentabilitet er driftsresultat etter tap og skatt i % av gjennomsnittleg eigenkapital (inkl. gruppenedskrivningar).

2) Totalkapitalrentabilitet er driftsresultat etter tap og skatt i % av gjennomsnittleg forv.kapital

3) Morbank 2012 og tidlegare år er både morbank og konsern

**TILLITSVALDE I
INDRE SOGN SPAREBANK**

TILLITSVALDE I INDRE SOGN SPAREBANK

Generalforsamling (forstandarskap til 08.12.2015)

Kommunevalde

MEDLEMER			VARAMEDLEMER		
John N Melheim	12/15	Å	Aleksander Øren Heen	12/15	Å
Anne Kauppi	12/15	Å	Inger Bakken	12/15	L
Anne Inge Nedrehegg	12/15	L			

Innskytarvalde

MEDLEMER			VARAMEDLEMER		
Niels H. Larsen	13/16	Å	Martin Andersen	15	Å
Stine Dokken Andersen	15/18	Å	Ragnar Sanden	15	L
Bente Kristin Øien Hauge	14/17	L			

Eigenkapitalbeviseigarvalde

MEDLEMER			VARAMEDLEMER		
Jarle M. Teigen	14/17		Håkon Seim Lysne	13/16	
Odd A. Vee	12/15		Tor Magne Gjerde	14/17	
Ståle Øvstetun	15/16				

Valde mellom dei tilsette

MEDLEMER			VARAMEDLEMER		
Svein Arve Myrland	14/17		Ingeborg Heggdal	14/15	
Malene Ålhus	14/17		Hilmar Bruheim	14/15	
Reidun Vikøren	12/15				

Valkomitèar

Valnemnd (valkomitè til 08.12.2015)

MEDLEMER			VARAMEDLEMER		
Niels H. Larsen	SP15	I	Stine Dokken Andersen	SP15	I
Anne Inge Nedrehegg	14/15	K	Håkon Seim Lysne	15/16	EK
Ståle Øvstetun	15/16	EK	Svein Arve Myrland	SP15	T
Malene Ålhus	15/16	T			

Valkomitè ek-bevis eigarar 01.01–08.12.2015

MEDLEMER			VARAMEDLEMER		
Sissel Buhaug	14/15		Ole Magne Hestetun	15/16	
Tor Magne Gjerde	14/15				
Ståle Øvstetun	15/16				

Leiarverv

Leiar i generalforsamlinga:	Anne Inge Nedrehegg	15
Nestleiar i generalforsamlinga:	Anne Kauppi	15
Leiar i kontrollkomiteen:	Gunnar Hæreid	14/15
Styreleiar:	Siri Lagmannsås	14/15
Nestleiar i styret:	Siv Enerstvedt	15/16
Leiar i valnemnda:	Anne Inge Nedrehegg	15/16
Leiar i valkomiteen EK-bevis eigarar til 08.12.15:	Ståle Øvstetun	15/16

Gjeld frå 27.02.2015

Råd og utval

Styret

MEDLEMER		
Siri Lagmannsås	15/16	L
Siv Enerstvedt	14/15	Å
Jorunn Irene A. Nilssen	14/15	Å
Morten Kristiansen	14/15	Å
Ingeborg Indrelid	15/16	T

VARAMEDLEMER

Sonja-Mari H. Atterås	15	
Per Stadheim	15	
Richard Lysne	15	
Anita Karlsen Bentås	15	
Anette Huun Jevnaker	15	T

Kontrollkomitè

MEDLEMER		
Gunnar Hæreid	14/15	
Mona Nyttun	14/15	
Sølvi Hatlevoll Nundal	14/15	
Inger Molland Bø	14/15	

VARAMEDLEMER

Wenche Clausen	14/15	
Knut Rune Bøe	14/15	
Sigfrid Eide	14/15	
Finn Gram	14/15	

Forkortingar

K = kommunevald
I = innskytarvald
EK = representant eigenkapitalbeviseigar
T = representant tilsette
SP = suppleringsval
Å = Årdal
L = Lærdal

INDRE SOGN
SPAREBANK
ekte lokalbank

ORG. NR.: 837 897 912

TELEFON: 57 64 85 10

WWW.ISSB.NO

NETTPOST@INDRESOGNSPAREBANK.NO

Øvre Årdal – Årdalstangen – Lærdal – Sogndal – Bergen